

PIENO ŽVAIGŽDĒS

Tvarumo ataskaita

Už 2024 metus

Turinys

Bendroji atskleistina informacija.....	78
Informacijos atskleidimas pagal ES Taksonomijos reglamentą.....	92
Aplinka.....	101
Klimato kaita.....	102
Tarša.....	109
Biologinė įvairovė ir ekosistemos	112
Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika	115
Socialinė atsakomybė	120
Sava darbo jėga	121
Vertės grandinės darbuotojai	131
Vartotojai ir galutiniai naudotojai.....	134
Valdysena.....	139
Verslo etika	140
Priedai	143

Bendroji atskleistina informacija

BP-1 Bendras tvarumo ataskaitos rengimo pagrindas

AB „Pieno žvaigždės“ tvarumo ataskaita parengta individualiu pagrindu ir atitinka duomenis bei informaciją pateikiamą Bendrovės (kitaip - įmonės) finansinėse ataskaitose.

Dvejopo reikšmingumo vertinimas apima poveikius, rizikas ir galimybes, nustatytus įmonės vertės grandinės tiek pradinėje, tiek galutinėje grandyse. Vertės grandinėje buvo vertinti tik 1 lygio vertės grandinės dalyviai. Bendrovės taikoma politika, veiksmai, uždaviniai ir rodikliai bei jų sąveika su vertės grandine atskleidžiama teminiuose standartų skyriuose Informacija atskleista laikantis Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyvos (toliau – CSRD, angl. Corporate Sustainability Reporting Directive), kurios nuostatos buvo perkeltos į Lietuvos Respublikos teisę ir įsigaliojo nuo 2024 m. liepos 1 d. Ataskaitos turinys ir atskleista informacija yra parengta pagal Europos tvarumo ataskaitų teikimo standartus (toliau - ETAS).

Bendrovė nepasinaudojo galimybe nepateikti informacijos, susijusios su intelektine nuosavybe, praktine patirtimi, inovacijų rezultatais, būsimus veiklos pokyčius ar šiuo metu vykstančius derybinius klausimus.

BP-2 Su ypatingomis aplinkybėmis susijusios informacijos atskleidimas

Prielaidos darytos skaičiavimams vertės grandinėje yra aprašytos dalyje E1 – 6.

Jokia išorinė įstaiga, išskyrus užtikrinimo paslaugų teikėją, nedalyvavo tvirtinant tvarumo ataskaitoje pateiktą rodiklių matmenis.

Tvarumo ataskaitoje pateikiama papildoma Taksonomijos informacija pagal ES reglamento 2020/852 8 straipsnį.

ETAS atskleidimo reikalavimų, pagal kuriuos informacija įtraukta pateikiant nuorodą sąrašas

GOV-1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo	2024 m. Bendrovės valdysenos informacija 53
S4-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vartotojai gali išreikšti susirūpinimą	S4-2, puslapis 136
E5-1 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika	E2-1, puslapis 110
G1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo	ETAS 2 GOV-1, puslapis 78

GOV-1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo

AB „Pieno žvaigždės“ valdymo organai yra stebėtojų taryba, valdyba ir Bendrovės vadovas.

Bendrovės valdyba užtikrina strategijos įgyvendinimą, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų grupių interesus. Valdybą sudaro 7 vykdomieji nariai (0 % nepriklausomų narių), iš kurių 14 % užima moterys. Valdybos nariai turi ilgalaikę patirtį pieno perdirbimo ir pieno produktų gamybos pramonėje ir žinių apie racionalų išteklių naudojimą, produktų saugą ir kokybę, verslo etiką ir valdymą. Vienas iš valdybos narių ir Bendrovės vadovas, kuris organizuoja Bendrovės veiklą ir veikia Bendrovės vardu. Bendrovės vadovas taip pat yra atsakingas už nustatyto reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių tvirtinimą 1 kartą per metus.

Stebėtojų taryba yra Bendrovės priežiūros organas, sudarytas iš 3 narių: 1 vykdomojo nario ir 67 % nepriklausomų narių. 100 % tarybos narių yra vyrai. Stebėtojų taryba užtikrina Bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, įmonės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą ir teikia rekomendacijas Bendrovės valdymo organams strateginiais klausimais. Bendrovės valdymo ir priežiūros organų sudėtis ir papildoma informacija yra pateikiama 2024 m. Bendrovės valdymo ataskaitoje.

AB „Pieno žvaigždės“ šiuo metu nėra paskyrusi konkrečių valdymo organų, atsakingų už poveikio, rizikų ir galimybių (IRO) priežiūrą. Šios sritys yra valdomos bendrųjų įmonės valdymo procesų rėmuose, tačiau nėra aiškiai apibrėžtų atsakomybės sričių valdyboje ar kituose aukščiausio lygio valdymo organuose.

Šiuo metu Bendrovė neatlieka formalizuotų valdymo organų kompetencijų peržiūrų tvarumo klausimais. Valdybos ir priežiūros organų narių įgūdžiai ir ekspertinės žinios tvarumo srityje nėra sistemingai vertinami ar ugdomi pagal nustatytą procesą.

Informacija, susijusi su savo darbuotojais, pateikta skyriuje „S1 Sava darbo jėga“.

GOV-2 Įmonės administraciniams, valdymo ir priežiūros organams reikiama informacija ir jų sprendžiami tvarumo klausimai

Iškilę tvarumo klausimai yra sprendžiami „ad hoc“ principu per įprastus valdymo procesus, tačiau nėra aiškiai struktūruotos atskaitomybės ir atsakomybės sistemos. Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo nagrinėti dvejopo reikšmingumo vertinimo metu nustatyti poveikiai, rizikos ir galimybės.

Bendrovė pripažįsta šios srities svarbą ir ateityje planuoja stiprinti nustatytų IRO valdymą, įtraukiant aiškesnius informacijos teikimo mechanizmus ir didesnę valdymo organų atsakomybę už tvarumo strategijų įgyvendinimą.

GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas

Šiuo metu Bendrovė nėra nustačiusi su tvarumo klausimais susijusios paskatų sistemos.

GOV-4 Pareiškimas dėl išsamaus patikrinimo

Pagrindiniai išsamaus patikrinimo elementai	Tvarumo ataskaitos dalys
a) Išsamaus patikrinimo įtraukimas į valdymą, strategiją ir verslo modelį	ETAS 2 GOV-2, GOV-3, SBM-3
b) Paveikiamų suinteresuotųjų subjektų įtraukimas į visus pagrindinius išsamaus patikrinimo etapus	IRO-1 – ETAS2, E1, E2, E4, E5 SBM-3 – ETAS2, E1, E4, S1, S2, S4
c) Neigiamo poveikio nustatymas ir vertinimas	IRO-1 – ETAS2, E1, E2, E4, E5 SBM-3 – ETAS2, E1, E4, S1, S2
d) Veiksmų siekiant spręsti šio neigiamo poveikio klausimus vykdymas	E1-3, E2-2, E4-3, E5-2, S1-4, S2-4
e) Šių pastangų veiksmingumo stebėjimas ir komunikavimas	E1-4, E2-3, E4-4, E5-3, S1-5, S2-5

GOV-5 Tvarumo atskaitomybės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė

AB „Pieno žvaigždės“ tvarumo atskaitomybei kyla reikšmingo iškraipymo rizika dėl žmogiškųjų klaidų ar neišsamios duomenų informacijos. 2024 m. Bendrovė perdavė atsakomybę už kokybinių ir kiekybinių tvarumo duomenų konsolidavimą, kontrolę ir ataskaitų teikimą įmonės aplinkosaugos – tvarumo projektų vadovei, siekiant užtikrinti standartizuotas apskaitos procedūras bei taikyti rizikos prioritetų nustatymo metodiką. Tvarumo ataskaitoje pateikiami kiekybiniai ir kokybiniai duomenys yra peržiūrimi įmonės finansų direktoriaus, teisininkės ir išorės konsultantų.

Bendrovės rizikų valdymo sistema palaiko tvarumo ataskaitų teikimo procesą. Atsakingi funkcinų sričių vadovai kuria, palaiko ir užtikrina politikos ir procedūrų, taip pat vietinių teisinių reikalavimų laikymąsi, o centrinės funkcinės sritys atlieka duomenų agregavimą ir kontrolę. Šią funkcinę kontrolę ir duomenų agregavimą dar labiau sustiprina vidiniai ir išorės atitikties vizitai, užtikrinantys griežtą priežiūrą ir nustatytų tikslų laikymąsi.

AB „Pieno žvaigždės“ veiklos rizikos yra valdomos trečiųjų šalių atžvilgiu. Bendrovės filialai yra sertifikuoti pagal tarptautinius standartus, tokius kaip BRC, IFS Food, FSSC 2200, ISO 9001 ir ISO 14001. Bendrovėje veikianti maisto saugos, kokybės ir aplinkos apsaugos valdymo sistema leidžia valdyti nustatytus pavojus ir rizikos veiksnius bei svarbius kontrolės taškus, kurie susiję su pieno gaminių gamybos procesais, transportavimu ir vartojimu, pagerina kokybės kontrolę. Bendrovėje yra parengti, įdiegti ir veikia procesai, kuriuose numatytos sąlygos, priemonės ir elgsenos taisyklės, valdančios nustatytą poveikį, rizikas ir galimybes.

Bendrovės aplinkosaugos – tvarumo projektų vadovė reguliariuose mėnesiniuose susitikimuose informuoja Bendrovės vadovą ir finansų direktorių apie tvarumo ataskaitos rengimo pažangą.

Kadangi Bendrovė pirmą kartą atliko dvejetainio reikšmingumo vertinimą ir pirmą kartą teikia tvarumo ataskaitą, pagrįstą ETAS reikalavimais, planuojama per 2025 m. stiprinti vidaus kontrolės priemones, padedančias atlikti tvarumo ataskaitos išsamumo patikras.

SBM-1 Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė

AB „Pieno žvaigždės“ buvo įkurta 1988 m. gruodžio 23 d. susijungus Lietuvoje savarankiškai veikusioms pieno perdirbimo įmonėms AB „Mažeikių pieninė“ bei AB „Pasvalio sūrinė“. Vėliau buvo prijungta AB „Kauno pienas“ ir 2004 m. prie įmonės prisijungė AB „Pieno žvaigždės“. Per šį laikotarpį Bendrovė tapo viena didžiausių ir moderniausių pieno perdirbimo ir pieno produktų gamybos įmonių Baltijos šalyse, kurios struktūra leidžia specializuoti gamybą atskiruose filialuose, pasiekiant aukščiausią efektyvumo lygį ir tolygiai paskirstant žaliavinio pieno surinkimo pajėgumus šalyje.

AB „Pieno žvaigždės“ šiuo metu gamina daugiau nei 500 pavadinimų produktų. Bendrovės produkcija skirta ne tik vietinei rinkai, tačiau ir yra eksportuojama į daugiau nei 50 šalių, esančių Europoje, Azijoje, Šiaurės Amerikoje, Nepriklausomoje Valstybių Sandraugoje ir Okeanijoje. Įmonė gamina plačią įvairovę pieno produktų, įskaitant pieną, sviestą, fermentinį sūrį, išrūgų miltelius ir ledus. Siekiant atitikti specifinius vartotojų poreikius, Bendrovėje taip pat yra gaminami produktai, atitinkantys Halal, Kosher ir ekologiškų produktų reikalavimus.

Bendrovės samdomų darbuotojų skaičius yra pateikiamas *SI-6 Įmonės samdomųjų darbuotojų savybės* dalyje.

2024 m. AB „Pieno žvaigždės“ apyvarta siekė 210 mln. Eur. Kadangi šiuo metu dar nėra priimti ETAS sektoriniai standartai, įmonė negali pateikti reikalaujamos informacijos pagal 2 ETAS SBM-1 40 straipsnio b ir c punktus. Bendrovė nevykdo veiklos iškastinio kuro, cheminių medžiagų gamybos, prieštaringai vertinamų ginklų ar tabako auginimo ir gamybos sektoriuje.

AB „Pieno žvaigždės“ strategija yra nuolatinis pozicijų stiprinimas pieno perdirbimo srityje, išlaikant glaudų ryšį su vartotojais bei numatant paklausos tendencijas. Pagrindinis Bendrovės tikslas – numatyti modernaus vartotojo ateities poreikius, išlaikant aukštą produkcijos kokybę bei išlaikant aukštą pridėtinę vertę vartotojų subalansuotai mitybai. Bendrovės vadovybė, taip pat, įsipareigoja tausoti aplinką viso ciklo metu, tvariai naudojant gamtinius, energetinius ir kitus išteklius, atsakingai tvarkyti atliekas.

AB „Pieno žvaigždės“ vertės grandinė

Pradinė grandis	Tiekėjai	<p>Mūsų pagrindinė žaliava yra natūralus pienas, kurio pasiūla dėl trumpo galiojimo termino yra sąlyginai ribota. Siekiant išlaikyti pieno kokybę ir kuo mažiau kenkti aplikai, prioretizuojame vietinius tiekėjus, kad sutrumpintume logistikos grandinę. Be pieno, perkame kitas žaliavas, tokias kaip džemai, sirupai, kakava, šokoladiniai glaistai ir t.t. Pripažįstame, kad šių žaliavų auginimas ir gamyba, ypač pieno ūkiai, kelia rimtų problemų, tokių kaip miškų naikinimas, biologinės įvairovės nykimas, dirvožemio ir klimato tarša. Šio poveikio sumažinimui, turime ekologiškų produktų liniją, kurios gamyboje naudojamos tik sertifikuotos ekologiškos žaliavos pagal Reglamentą (ES) 2018/848 35 (1) straipsnį. Daugiau informacijos yra pateikiama <i>E5-4 Išteklių įvediniai</i> dalyje.</p> <p>Kita svarbi žaliavų grupė yra pakuotės. Aukštos kokybės pakuotės užtikrina mūsų produktų kokybę ir saugumą bei padeda išvengti maisto švaistymo. Tačiau netinkamai suprojektuotos ar šalinamos pakuotės gali prisidėti prie taršos vandenynuose, sausumoje ir ore bei mikroplastikų susidarymo. Siekdami sumažinti neigiamą pakuočių poveikį, nuolat bendradarbiaujame su pakuočių tiekėjais, kad pasirinktume tinkamiausius sprendimus savo produktams: optimizuojame naudojamas pakuotes, pašalinant nereikalingus komponentus ar keičiant pakuotės sudėtį, ieškome alternatyvų neperdirbamoms pakuotėms. Be to, mūsų pagrindiniai popieriaus ir kartono pakuočių tiekėjai yra sertifikuoti FSC ar PEFC standartais, įrodančiais tvarios miškininkystės praktikas.</p>
	Logistika	<p>Siekiant užtikrinti stabilų ir kokybės bei maisto saugos reikalavimus atitinkantį žaliavų pristatymą, nuolat bendradarbiaujame su savo logistikos partneriais. Savo poveikį aplinkai siekiame sumažinti konsoliduodami ir optimizuodami savo pateikiamus užsakymus.</p>
Bendrovės veikla	Gamyba Gamybos procesų valdymas	<p>Mūsų produktai yra gaminami 4-iose gamybiniuose filialuose, esančiuose Kaune, Mažeikiuose, Panevėžyje ir Pasvalyje. Gamyboje siekiame užtikrinti aukščiausius kokybės ir maisto saugos reikalavimus bei pateikti vartotojų lūkesčius atitinkančią produkciją. Siekiant tausoti aplinką, esame įsipareigoję užtikrinti visų procesų efektyvumą, racionaliai naudojant išteklius, atsakingai tvarkant atliekas ir optimizuojant gamybos procesus. Filialuose yra taikomas antrinis gamybos procese susidarančių aspektų panaudojimas, kurio metu yra sumažinamas Bendrovės išteklių sunaudojimas. Visi AB „Pieno žvaigždės“ filialai turi pirminio plovimo / skalavimo vandens antrinį panaudojimą kitame</p>

		plovimo cikle. Be to, technologiniuose įrengimuose susidarantis vandens kondensatas yra gražinamas į garo katilines.
	Logistika	Turime nuosavą pieno surinkimo ir pagamintos produkcijos distribucijos tinklą, apimantį Lietuvos Respubliką. Tai padeda užtikrinti aukštus maisto saugos ir kokybės reikalavimus nuo žaliavų surinkimo iki produktų pristatymo klientams. Nuosavas logistikos tinklas padeda sumažinti poveikį aplinkai, optimizuojant logistinius maršrutus, racionaliai naudojant išteklius, ir palaipsniui atnaujinant transporto priemones į mažiau taršias.
Galutinė grandis	Logistika	Nors turime nuosavą distribucijos tinklą Lietuvoje, tačiau bendraujame su logistikos partneriais, siekiant užtikrinti stabilų ir kokybės bei maisto saugos reikalavimus atitinkantį produkcijos pristatymą visiems mūsų klientams,
	Platintojai ir klientai	Nuo Bendrovės įsikūrimo pradžios, nuosekliai plėsdami savo verslą, šiandien esame viena didžiausių ir moderniausių pieno perdirbimo ir pieno produktų gamybos įmonių Baltijos šalyse. Savo produkciją tiekiamo daugiau nei 50 šalių mažmeninėje ir didmeninėje prekyboje. Mūsų produkciją apima sūriai, sausi pieno produktai, ledai ir švieži pieno produktai. Siekiame atitikti kintančius klientų poreikius bei suderinti aukštą produkcijos kokybę ir lankstumą.
	Vartotojai	Gaminame aukščiausius kokybės ir maisto saugos reikalavimus atitinkančius produktus su subalansuota maistine verte, pagamintus iš saugių, patikimų ir daugiausiai natūralių ingredientų. Pateikdami į rinką sveikus produktus, siekiame teigiamo poveikio tiek žmonėms, tiek aplinkai. Norėdami gerinti aptarnavimą, analizuojame vartotojų elgseną ir atsižvelgiame į klientų pageidavimus. Siekdami sumažinti mūsų produkcijos poveikį aplinkai, produkciją daugiausiai pakuojame į perdirbamą pakuotę, ant kurios pateikiame informaciją apie tinkamą atliekų rūšiavimą.

SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės

Bendravimas su suinteresuotaisiais subjektais yra esminė AB „Pieno žvaigždės“ strategijos dalis, leidžianti kurti vertę ir užtikrinti ilgalaikę Bendrovės sėkmę. Suprasdami jų lūkesčius ir poreikius, galime tobulinti savo veiklą – nuo tvarios pieno tiekimo grandinės valdymo iki aukštos kokybės produktų kūrimo, atitinkančių vartotojų lūkesčius bei aplinkosauginius reikalavimus.

Aktualiais klausimais įmonė aktyviai bendradarbiauja su ūkininkais ir tiekėjais, siekdama skatinti atsakingą pieno ir kitų žaliavų gamybą. Taip pat, siekiant atitikti visus maisto saugos, kokybės ir tvarumo reikalavimus, dialogas vyksta su reguliavimo institucijomis, bei su vartotojais, kad būtų atsižvelgiama į jų besikeičiančius poreikius ir lūkesčius dėl sveikesnių, tvaresnių produktų.

Mūsų įsipareigojimas skaidrumui ir nuolatinėms inovacijoms atsispindi reguliariose diskusijose su pramonės asociacijomis, investuotojais ir socialinėmis organizacijomis, kurios padeda formuoti ilgalaikę strategiją. Toliau pateiktoje lentelėje išsamiai aprašoma, kaip mes įtraukiame pagrindinius suinteresuotus subjektus, kokie yra bendradarbiavimo tikslai ir kokie pasiekti rezultatai. Suinteresuotųjų subjektų nuomonė padeda formuoti mūsų išsamaus vertinimo procesą ir dvejojo reikšmingumo vertinimą, kuris išsamiau aprašytas IRO-1.

Suinteresuotieji subjektai	Įtraukimas ir tikslas	Rezultatai
Darbuotojai	Siekiame puoselėti bendradarbiavimu pagrįstą ir prasmingą darbo aplinką. Įtraukiame darbuotojus per apklausas, darbo grupes, mokymus, vadovų komunikaciją bei pranešimų apie pažeidimus sistemą. Mokymai ir apklausos yra atliekami 1 k. / metus. Kiti įtraukimai yra atliekami pagal poreikį.	Sąžiningas darbo užmokestis, saugios darbo sąlygos.
Tiekėjai	Kasdien bendradarbiaujame su savo tiekėjais, vykdydami savo veiklą, plėtodami partnerystes per susitikimus ir derybas, siekiant suformuoti abipusę naudą.	Stabilios ilgalaikės tiekimo sutartys, sąžiningos rinkos kainos, bendradarbiavimas kokybės užtikrinimo klausimais.
Logistikos partneriai	Kasdien bendradarbiaujame su savo logistikos partneriais, vykdydami savo veiklą, plėtodami partnerystes per susitikimus ir derybas, siekiant suformuoti abipusę naudą.	Stabilios ilgalaikės pervežimo sutartys, sąžiningos rinkos kainos.
Vartotojai	Siekiame kurti aukštos kokybės produktus, atitinkančius vartotojų lūkesčius. Vartotojus įtraukiame per apklausas, skundų ir pasiūlymų pranešimo kanalą bei viešai skelbiamą informaciją.	Aukštos kokybės produktai, skaidri ir sąžininga informacija apie produktų sudėtį, konkurencingos kainos.
Klientai	Siekiame laiku ir pagal klientų poreikius pateikti lūkesčius atitinkančius produktus. Klientus įtraukiame per susitikimus, kasdienę komunikaciją, skundų ir pasiūlymų pranešimo kanalą bei viešai skelbiamą informaciją.	Stabilus prekių tiekimas, lankstumas pristatymo laiku, konkurencingos kainos, duomenų patikimumas.
Vietos bendruomenės	Siekiame prisidėti prie vietinių bendruomenių gerovės, sekdami viešai skelbiamą informaciją bei bendraudami su vietos bendruomenių atstovais.	Minimalus poveikis aplinkai, parama vietos iniciatyvoms, bendruomenės saugumas ir sveikata, siūlomos darbo vietos.
Valdžios institucijos, įskaitant veiklos priežiūros įstaigas	Siekiame sekti visus reguliacinius teisės aktų pokyčius. Valdžios institucijas įtraukiame per susitikimus, metinius patikrinimų/vertinimų ir ataskaitų teikimo procesus, viešas rinkos apžvalgas.	Atitiktis teisės aktams ir reguliavimams, bendradarbiavimas tikrinant maisto saugą ir aplinkos apsaugą, sąžiningas apskaitos vedimas. Atskleidžiamos informacijos skaidrumas, pagrįstumas ir nuoseklumas. Duomenų patikimumas.
Akcininkai, bankai ir investuotojai	Įtraukimas per susitikimus, VAS metu ir per NASDAQ Baltic informacinę sistemą.	Tvari finansinė grąža, skaidrumas įmonės veikloje, ilgalaikis tvarus įmonės augimas ir stabilumas.

SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su verslo modeliu

Bendrovė 2024 m. pirmą kartą atliko reikšmingumo vertinimą, kurio metu buvo sudarytas IRO žemėlapis. Dėl duomenų trūkumo, Bendrovė neatliko strategijos ir verslo modelio atsparumo analizės. 2025 m. planuojama peržvelgti strategijos elementus esminių IRO atžvilgiu

ir atlikti atsparumo analizę. Kadangi dvejojo reikšmingumo vertinimas buvo atliktas pirmą kartą, reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių pokyčio Bendrovė negali pateikti.

Ataskaitiniais metais nebuvo nustatytų reikšmingų IRO, kurie galėtų sukelti finansinių nuostolių. Taip pat nenustatyta jokių reikšmingų rizikų ar galimybių, kurios keltų didelę tikimybę, kad kitame ataskaitiniame laikotarpyje tektų reikšmingai koreguoti finansinėse ataskaitose pripažinto turto ar įsipareigojimų balansines vertes. Bendrovė nusprendė pasinaudoti galimybe palaipsniui atskleisti informaciją, todėl šiuo metu nepateikia numatomo reikšmingų rizikų ir galimybių finansinio poveikio savo finansinei būklei, veiklos rezultatams ir pinigų srautams trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais.

Dvejojo reikšmingumo vertinimo metu nustatytas reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės, nurodyti žemiau pateiktoje lentelėje ir detaliau aprašyti teminėse ETAS dalyse.

Reikšminga iš poveikio perspektyvos	<p><i>Dirvožemio tarša*</i></p> <p>Susirūpinimą keliančios medžiagos</p> <p><i>Tiesioginis naudojimas*</i></p> <p>Savos darbo jėgos sveikata ir sauga</p> <p>Vertės grandinės darbuotojų deramas darbo užmokestis</p> <p>Vertės grandinės darbuotojų sveikata ir sauga</p> <p>Gyvūnų gerovė</p>	<p>Reikšminga iš abiejų perspektyvų</p> <p>Klimato kaitos švelninimas</p> <p>Išteklių įvediniai, įskaitant išteklių naudojimą</p> <p>Su produktais ir paslaugomis susiję išteklių išvediniai</p> <p><i>Atliekos*</i></p> <p>Produkto sauga ir kokybė</p>
	<p>Vandens ir Jūrų ištekliai</p> <p>Paveikiamos bendruomenės</p>	<p>Savos darbo jėgos užtikrintas užimtumas</p> <p>Savos darbo jėgos deramas darbo užmokestis</p>

*Reikšmingumas tik iš vertės grandinės

Reikšminga iš finansinės perspektyvos

E1 Klimato kaita

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės		Vieta vertės grandinėje			Laikotarpis		
		Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
<p>Klimato kaitos švelninimas</p> <p>Bendrovės veikloje ir vertės grandinėje, įskaitant žaliavų tiekėjus ir logistinę veiklą, susidaro šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijos, kurios turi tiesioginį poveikį klimato kaitai, prisidedant prie globalinio atšilimo.</p>	Esamas neigiamas poveikis	●	●	●	●	●	●
<p>Klimato kaitos švelninimas</p> <p>Griežtėjantys ŠESD emisijų išleidimo reikalavimai gali reikalauti papildomų investicijų į ŠESD mažinimo technologijas ir procesus.</p> <p>Kintantis vartotojų požiūris į produkto CO² pėdsaką ir mažesnio pėdsako alternatyvų atsiradimas rinkoje gali sumažinti Bendrovės produkcijos paklausą.</p>	Rizika	●	●	●	●	●	●
<p>Klimato kaitos švelninimas</p> <p>Bendrovė turi galimybę sumažinti savo ŠESD emisijas investuojant į mažiau taršias technologijas, tampant gaminančiais vartotojais (saulės elektrinių diegimas) ar perkant energiją iš atsinaujinančių šaltinių.</p>	Galimybė	●	●	●	●	●	●

E2 Tarša

<p>Dirvožemio tarša (Bendrovei būdinga)</p> <p>Pieno ir žemės ūkių, iškastinio kuro kasėjų bei transporto sektoriuose susidarę teršalai, patekę į aplinką gali sukelti ilgalaikius pokyčius ekosistemose ir paveikti žmonių sveikatą.</p>	Esamas neigiamas poveikis	●			●	●	●
<p>Susirūpinimą keliančios medžiagos</p> <p>Bendrovės veikloje ir tiekimo grandinėje naudojamos susirūpinimą keliančios medžiagos pasižymi toksiškumu, ilgalaikiu kaupimusi organizmuose ar aplinkoje bei gebėjimu sukelti rimtus neigiamus padarinius tiek žmonėms, tiek aplinkai ir ekosistemoms.</p>	Esamas neigiamas poveikis	●	●		●	●	●

E4 Biologinė įvairovė ir ekosistemos

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės		Vieta vertės grandinėje			Laikotarpis		
		Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
<p>Tiesioginis naudojimas (Bendrovei būdinga)</p> <p>Miškų kirtimas kartono, popieriaus pakuočių gamybai ir intensyvi žemės ūkio praktika stipriai paveikia natūralios floros ir faunos buveines.</p>	Esamas neigiamas poveikis	●			●	●	●

E5 Išteklų naudojimas ir žiedinė ekonomika

<p>Išteklų įvediniai, įskaitant išteklių naudojimą</p> <p>Bendrovės reikšmingiausių išteklių (maisto produktų ingredientų ir pakuočių) pirkimas daro tiesioginį poveikį žmonėms ir aplinkai per vertės grandinę dėl šių išteklių išgavimo ir gamybos procesų.</p>	Esamas neigiamas poveikis	●	●	●	●	●	●
<p>Išteklų įvediniai, įskaitant išteklių naudojimą</p> <p>Griežtėjantis teisinis reguliavimas ir išteklių rinkos sąlygų svyravimai gali padidinti Bendrovei reikalingų išteklių kainą.</p>	Rizika	●	●	●	●	●	●
<p>Išteklų įvediniai, įskaitant išteklių naudojimą</p> <p>Pažangesnių ir mažesnį išteklių vartojimą užtikrinančių technologijų diegimas bei investavimas į tvaresnę pakuotę, gali sumažinti veiklos sąnaudas, suteikti konkurencinį pranašumą ir atverti galimybes naujose rinkose.</p>	Galimybė	●	●	●	●		●
<p>Su produktais susiję išteklių išvediniai</p> <p>Vienas iš Bendrovės reikšmingų išvedinių yra produktų pakuotės. Tinkamai nesutvarkytos pakuotės yra vienas didžiausių dirvožemio taršos ir mikroplastiko susidarymo šaltinių, kuris neigiamai veikia tiek aplinką, tiek žmonių sveikatą.</p>	Esamas neigiamas poveikis	●	●	●	●	●	●

Su produktais susiję išteklių išvediniai

Griežtėjantis pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo teisinis reguliavimas ir tvaresnis visuomenės požiūris į pakuotę gali sukelti tvarių išteklių kainų kilimą ir principo „teršėjas moka“ įkainių kilimą.

Atliekos vertės grandinėje (Bendrovei būdinga)

Susidariusios atliekos vertės grandinėje gali būti netinkamai sutvarkomos ir šalinamos sąvartynuose, kas neigiamai paveikia dirvožemį, biologinę įvairovę ir ekosistemas bei padidina mikroplastikų išleidimą į aplinką.

Atliekos vertės grandinėje (Bendrovei būdinga)

Netvari tiekimo grandinė gali sukelti žaliavų tiekimo sutrikimus dėl nustatytų sankcijų už netinkamai sutvarkytas atliekas.

Netinkamai vartotojų šalinamos atliekos, gali paskatinti valstybines įstaigas įvesti specifines sankcijas dėl pakuočių išleidimo į rinką. Tai gali priversti Bendrovę skirti papildomas veiklos sąnaudas nustatytų sankcijų atitikimui.

Rizika

Esamas neigiamas poveikis

Rizika

●	●	●	●	●
●		●	●	●
●		●	●	●

S1 Sava darbo jėga

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

Vieta vertės grandinėje

Laikotarpis

Sveikata ir sauga

Bendrovės darbuotojai, užimantys pareigas gamybos, kokybės vadybos, logistikos ir technikos priežiūros srityse, susiduria su padidėjusia pavojaus rizika, kuri gali turėti neigiamą poveikį darbuotojų sveikatai.

Užtikrintas užimtumas

Nestabilios darbo sąlygos, atsirandančios dėl sezoninio darbo bei kintančio produkcijos poreikio, gali sumažinti darbuotojų motyvaciją ir našumą bei didinti darbuotojų kaitą. Tai gali sukelti papildomas sąnaudas įmonei dėl darbuotojų kaitos ir naujų darbuotojų apmokymo.

Esamas neigiamas poveikis

Rizika

Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Laikotarpis		
			Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
	●		●	●	●
	●		●	●	●

Deramas darbo užmokestis

Rizika

Vidutiniu ir ilgalaikiu laikotarpiu gali kilti rizika dėl nepakankamai konkurencingo darbo užmokesčio, kuris gali padidinti darbuotojų kaitą.

	•	
		• •

S2 Vertės grandinės darbuotojai

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

Vieta vertės grandinėje

Laikotarpis

Deramas darbo užmokestis

Esamas neigiamas poveikis

Vertės grandinės darbuotojai, ypač dirbantys pieno ūkiuose, gali susidurti su žemesnėmis užmokesčio normomis ir nestabiliomis darbo sąlygomis dėl mažėjančių pieno supirkimo kainų.

Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Laikotarpis		
			Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
•			•	•	•
•	•	•	•	•	•

Sveikata ir sauga

Esamas neigiamas poveikis

Vertės grandinės darbuotojai, dirbantys logistikos sektoriuje, susiduria su padidėjusia saugos rizika dėl transporto priemonių eksploatavimo. Tuo tarpu, cheminių medžiagų gamybos sektoriaus darbuotojai, tiesiogiai dirbantys su cheminėmis medžiagomis, gali susidurti su profesinėmis ligomis ir padidėjusia rizika sveikatai.

S4 Vartotojai ir galutiniai naudotojai

Produktų sauga ir kokybė

Esamas teigiamas poveikis

Kokybiški pieno produktai yra svarbūs žmonių subalansuotai mitybai ir gali prisidėti prie žmonių sveikatos, užtikrinant, kad vartotojai gautų reikiamas maistines medžiagas.

	•	
		• • •

Produktų sauga ir kokybė

Rizika

Neužtikrinus aukštų maisto saugos ir kokybės reikalavimų, kyla rizika patirti finansinių nuostolių dėl produktų atšaukimo iš rinkos, reputacijos praradimo bei klientų, vartotojų pasitikėjimo sumažėjimo.

	•	
		• •

G1 Verslo etika

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

Vieta vertės grandinėje

Laikotarpis

Gyvūnų gerovė

Kadangi įmonė neužtikrina gyvūnų gerovės standartų visoje savo tiekimo grandinėje, kyla rizika dėl gyvūnų sveikatos problemų, kurios gali įtakoti pieno kokybę.

Esamas neigiamas poveikis

Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Laikotarpis		
			Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
●	●		●	●	●

IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo proceso aprašymas

2024 m. AB „Pieno žvaigždės“ pirmą kartą atliko dvejojo reikšmingumo vertinimą (toliau - DRV), vadovaujantis 1 ETAS reikalavimais ir EFRAG dvejojo reikšmingumo vertinimo gairėmis. Ateityje Bendrovė ketina kiekvienais metais peržiūrėti DRV procesą, siekiant užtikrinti nustatytą reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių stebėseną.

Atliekant DRV, pirmiausia atlikome vertės grandinės ir suinteresuotųjų subjektų analizę: buvo atliktas vertės grandinės vertinimas, identifikuotos Bendrovės veiklos sritys ir suinteresuotieji subjektai bei nustatyti jų lūkesčiai. Kadangi, šiais metais nebuvo tiesiogiai konsultuotasi su suinteresuotaisiais subjektais, Bendrovė atrinko vidinius ekspertus pagal jų pareigas įmonėje, ekspertines žinias ir ryšį su skirtingais suinteresuotaisiais subjektais, kurie geriausiai galėjo atskleisti tam tikrų grupių poveikį ir poreikius.

Sekančiu etapu, identifikavome 93 tvarumo klausimus pagal 1 ETAS TR 16 str. Kiekvienas klausimas buvo vertinamas atsižvelgiant į Bendrovės veiklą ir jos vertės grandinės daromą poveikį, galimas finansines rizikas ir galimybes pagal nustatytus slenksčius. IRO įvertintas kaip reikšmingas, jei balų vidurkis viršijo nustatytą slenkstį.

Reikšmingų poveikių, rizikų ir galimybių, kurie viršijo reikšmingumo slenkstį, sąrašas buvo pateiktas Bendrovės finansų direktoriui ir teisininkei dėl duomenų patikrinimo. Bendrovės vadovas patvirtino galutinį reikšmingų IRO sąrašą.

Šiuo metu dvejojo reikšmingumo vertinimo rezultatai dar nėra integruoti į Bendrovės valdymo procesą. Kadangi DRV atliktas pirmą kartą, palyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nebuvo.

Metodikos ir prielaidos*Apimtis*

Savo veikloje nustatėme ir įvertinome poveikį žmonėms bei aplinkai, taip pat galimas rizikas ir galimybes verslui. Be to, įvertinome savo vertės grandinės poveikį, rizikas ir galimybes, daugiausiai susitelkdami į pirmojo lygmens tiekimo grandinės veiklas. Vertės grandinės vertinimai buvo pagrįsti vidinėmis ir trečiųjų šalių ekspertų žiniomis, viešai prieinama informacija, moksliniais straipsniais, atliktais tyrimais ir pan.

Atliekant poveikio vertinimą, buvo atsižvelgta tiek į teigiamą, tiek į neigiamą poveikį, taip pat į faktinius ir potencialius poveikius, susijusius su tvarumo klausimais, pateiktais 1 ETAS TR 16 str. Atliekant finansinio reikšmingumo vertinimą, įvertinome su tvarumu susijusias rizikas ir galimybes, galinčias sukelti Bendrovės verslui reikšmingą neigiamą ar teigiamą finansinį poveikį.

Suinteresuotųjų subjektų įtraukimas

Atliekant DRV, įtraukėme įmonės vidinius ekspertus iš įvairių padalinių, kurie turi žinių apie suinteresuotuosius subjektus ir jų poreikius, todėl galėjo pateikti įžvalgas apie tvarumo klausimus. Vertinant Bendrovės ekspertai naudojami viešai prieinama informacija, mokslinė literatūra, nacionalinių ir tarptautinių institucijų pateikiamais duomenimis bei nuolatiniais tiesioginiais atsiliepimais iš nustatytų suinteresuotųjų šalių (pvz. atsiliepimais gautais per kokybės liniją ar trečiųjų šalių tikrinimus). Šiais metais tiesiogiai nesikonsultavome su išorės suinteresuotaisiais subjektais, kurie gali būti paveikti mūsų veiklos, taip pat nesikreipėme į išorės suinteresuotuosius subjektus, kad peržiūrėtų mūsų DRV rezultatus.

Tačiau kaip alternatyvų metodą pasitelkėme išorės ekspertų pagalbą, kurie galėjo suteikti įžvalgų skirtingais tvarumo klausimais.

Laikotarpiai

Atliekant DRV, buvo laikomasi skirstymo į kategorijas pagal trumpąjį, vidutinį ir ilgąjį laikotarpius, kaip apibrėžta 1 ETAS 77-ame punkte.

Poveikio įvertinimas

Vykdamas poveikio reikšmingumo vertinimą, buvo vadovaujamasi ETAS numatytais vertinimo principais – dėl bet kurio iš trijų požymių (masto, aprėpties ar neatitaisomo pobūdžio) neigiamas poveikis gali tapti svarbus, tačiau vertinant galimą neigiamą poveikį žmogaus teisėms, poveikio stiprumas svarbesnis už tikėtinumą. Poveikio stiprumas nustatomas pagal mastą, aprėptį ir neatitaisomą pobūdį, jei poveikis yra galimas, vertinamas tikėtinumus. Nustačius faktinį teigiamą poveikį, reikšmingumas yra grindžiamas mastu ir aprėptimi. Nustačius galimą teigiamą poveikį - mastu, aprėptimi ir tikėtumu. Procese daugiausiai dėmesio skiriama Bendrovės pagrindiniams verslo veiklos segmentams. Išimtyms nėra taikomos specialios veikloms, geografinėms teritorijoms ar verslo santykiams ir jos nėra labiau akcentuojamos nei kitos. Poveikio veiksniai vertinami pagal šiuos metodus:

- poveikio mastas – vertinome, kiek stiprus yra neigiamas poveikis arba kiek naudingas yra teigiamas poveikis žmonėms ir aplinkai;
- aprėptis – vertinome, kiek plačiai neigiamas ar teigiamas poveikis yra paplitęs;
- neatitaisomas pobūdis – vertinome, ar ir koku mastu neigiamą poveikį galima ištaisyti, t. y. atkurti pirminę aplinkos arba paveikiamų žmonių grupę;
- tikėtinumus – vertinome, kokia yra potencialaus poveikio pasireiškimo galimybė.

Rizikų ir galimybių įvertinimas

Finansinio reikšmingumo vertinimas buvo grindžiamas 1 ETAS reikalavimais ir EFRAG dvejojo reikšmingumo vertinimo gairėmis, pagal kurias pasireiškimo tikėtinumus buvo dauginamas iš finansinio poveikio dydžio. Vertintos buvo tik su tvarumo klausimais, įtrauktas į finansinio reikšmingumo vertinimą, susijusios rizikos ir galimybės, pirmiausia atsižvelgiant į sąsajas su nustatytu Bendrovės poveikiu ir priklausomybėmis. Galimo finansinio poveikio vertinime buvo naudoti tiek kiekybinio, tiek kokybinio vertinimo metodai. Taikant kiekybinio vertinimo metodą, pelningumas naudotas kaip pagrindinis finansinis

rodiklis. Kokybinis (prielaidų naudojimas atsižvelgiant į tikėtinumą) vertinimo metodas buvo naudojamas, kai poveikio nebuvo galima patikimai įvertinti finansine išraiška. Vertinimuose buvo atsižvelgta į jau įdiegtas rizikos mažinimo priemones.

Slenksčiai

Poveikio ir finansinio reikšmingumo vertinime buvo naudojami tokie patys slenksčiai.

IRO-2 ETAS atskleidimo reikalavimai, įtraukti į įmonės tvarumo ataskaitas

Dvejopo reikšmingumo vertinimas buvo pagrįstas ETAS 3.2 skirsnyje nustatytais kriterijais, įskaitant poveikio ir finansinio reikšmingumo analizę. Vertindami reikšmingumą, taikėme aiškius slenksčius ir kriterijus, leidžiančius įvertinti, kurie tvarumo aspektai yra reikšmingi mūsų vykdomai veiklai. Apie reikšmingus tvarumo klausimus atskleidžiame visą reikalaujamą informaciją pagal atitinkamus ETAS teminius atskleidimo reikalavimus.

Informacijos atskleidimas pagal ES Taksonomijos reglamentą

Europos Sąjungos (ES) taksonomijos reglamentas yra vienas iš svarbiausių teisės aktų, kuris įgyvendina ES siekius tvarumo ir klimato kaitos mažinimo srityse. Šis reglamentas yra dalis ES iniciatyvos kurti tvarią ir konkurencingą Europos ekonomiką, kuri būtų grindžiama mažo anglies dioksido išskyrimo ir tvaraus vystymosi principais. Taksonomijos reglamentas siekia sukurti bendrą ir vienodą tvarumo klasifikavimo sistemą, kuri sudaro sąlygas investuotojams lengviau identifikuoti ir finansuoti projektus bei finansinius produktus, kurie atitinka tvarumo kriterijus ir prisideda prie ilgalaikės aplinkos apsaugos, socialinės gerovės ir ekonominio augimo.

AB „Pieno žvaigždės“ kaip didelė viešojo intereso įmonė su daugiau nei 500 darbuotojų patenka į ES taksonomijos taikymo sritį. Nors Bendrovės pagrindinė veikla - pieno perdirbimas ir pieno produktų gamyba šiuo metu nėra reglamentuojama kaip taksonominė veikla, tačiau įmonėje buvo atlikta analizė siekiant identifikuoti savo kitų vykdomų veiklų atitiktį taksonominiams reikalavimams, vadovaujantis žemiau nurodytu vertinimo procesu:

- 1. Taksonominių ekonominių veiklų identifikavimas.** Pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 1 straipsnio 5-ą dalį, taksonominė ekonominė veikla – tai ekonominė veikla, aprašyta deleguotuosiuose aktuose, neatsižvelgiant į tai, ar aprašyta ekonominė veikla atitinka kuriuos nors, ar visus nurodytus techninės analizės kriterijus. Bendrovėje yra išsamiai išanalizuojami Deleguotuose reglamentuose (ES) 2021/2139 ir (ES) 2023/2178 pateikiami taksonominių veiklų aprašymai, pagal kuriuos identifikuojamos įmonės taksonominės veiklos.
- 2. Atitikimo techninės analizės kriterijams vertinimas.** Išanalizuojami nustatytų taksonominių veiklų techninės analizės kriterijai bei peržiūrimi Bendrovėje vykdomi procesai ir jų atitiktis taksonomijos reikalavimams.
- 3. Būtiniausių apsaugos priemonių tikrinimas.** Vertinamos Bendrovėje įdiegtos procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus bei EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms.
- 4. Atitikties statuso nustatymas.** Išanalizavus techninius analizės kriterijus ir būtiniausias apsaugos priemones, nustatoma ar taksonominė veikla yra atitinkanti kriterijus. Jei taksonominė veikla neatitinka nors vieno svaraus prisidėjimo ar reikšmingo žalos nedarymo kriterijaus, ji yra identifikuojama kaip taksonominė veikla neatitinkanti kriterijų.
- 5. Pagrindinių finansinių veiklos rodiklių (PVRR) skaičiavimas.** PVRR skaičiuojami pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 I-ame ir II-ame priede pateiktus reikalavimus ne finansų įmonėms.

Tvarumo ataskaitoje pateikiama papildoma Taksonomijos informacija pagal ES reglamento 2020/852 8 straipsnį.

Taksonominių ekonominių veiklų nustatymas ir atitikties vertinimas

Išnagrinėjus Deleguotuosius reglamentus, daroma išvada, kad Pieno žvaigždės vykdo toliau nurodytas taksonomines veiklas ir yra pateikiamas atitikimas techninės analizės kriterijams.

Deleguotuose aktuose nurodyta veikla	Taksonomijos kodas	Pieno žvaigždžių vykdomos veiklos aprašymas	Techninės analizės kriterijai	Būtiniausios apsaugos priemonės	Atitikimas kriterijams
Centralizuotas šilumos arba vėsumos skirstymas	KKŠ 4.15 PKK 4.15	Bendrovės gamybinuose filialuose įrengta centralizuota infrastruktūra nuosavų pastatų šildymui, vėdinimui ir šaldymui.	Kadangi nebuvo atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, Bendrovė negali teigti, kad atitinka visus identifikuotų tikslų svaraus prisidėjimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.	Bendrovė vykdo įmonės veiklą, užtikrindama, kad būtų laikomasi EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms ir Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų.	Neatitinka
Nepavojingų atliekų rinkimas ir vežimas	KKŠ 5.5 PKK 5.5 ŽE 2.3	Pieno gamybos procesuose likusių išrūgų ir 3-ios kategorijos ŠGP atskiras surinkimas ir pristatymas biodujų jėgainėms perdirbimui.	Kadangi nebuvo atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, Bendrovė negali teigti, kad atitinka visus identifikuotų tikslų svaraus prisidėjimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.	Viešai paskelbtas Etikos kodeksas yra paremtas Bendrovės vertybėmis, kuriais yra grindžiamas verslas ir kuriais Bendrovės darbuotojai vadovaujasi kurdami ir palaikydami ryšius su klientais, tiekėjais, partneriais, valstybinėmis institucijomis bei kitomis suinteresuotomis šalimis.	Neatitinka
Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas	KKŠ 6.3 PKK 6.3	Bendrovei priklausančios M2 transporto priemonės.	2024 metais nebuvo eksploatuotos nulinės taršos ar mažateršės transporto priemonės bei nebuvo atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos vertinimas, todėl nurodyta veikla neatitinka identifikuotų aplinkosaugos tikslų svaraus prisidėjimo kriterijų.		Neatitinka
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5 PKK 6.5	Bendrovei priklausančios / nuomojamos M1, N1 (atitinkančioms reglamento (EB) 715/2007 kriterijus) transporto priemonės.	2024 metais nebuvo eksploatuotos nulinės taršos ar mažateršės transporto priemonės bei nebuvo atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos vertinimas, todėl nurodyta veikla neatitinka identifikuotų aplinkosaugos tikslų svaraus prisidėjimo kriterijų.		Neatitinka
Krovininio kelių transporto paslaugos	KKŠ 6.6 PKK 6.6	Bendrovei priklausančios N3 transporto priemonės, turinčios EURO6E variklius.	2024 metais nebuvo eksploatuotos nulinės taršos ar mažateršės transporto priemonės bei nebuvo atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos vertinimas, todėl nurodyta veikla neatitinka identifikuotų aplinkosaugos tikslų svaraus prisidėjimo kriterijų.		Neatitinka
Esamų pastatų renovacija	KKŠ 7.2 PKK 7.2	Bendrovei priklausančių patalpų ir pastatų renovacija.	Kadangi nebuvo atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, Bendrovė negali teigti, kad atitinka visus identifikuotų tikslų svaraus prisidėjimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.		Neatitinka
Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.3 PKK 7.3	Energiją taupančių šviesos šaltinių (energiją taupančių lempučių) pakeitimas naujais	Kadangi nebuvo atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, Bendrovė negali teigti, kad atitinka visus identifikuotų tikslų svaraus prisidėjimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.		Neatitinka

Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.5 PKK 7.5	Judesio daviklių įrengimas, siekiant padidinti pastatų energetinį naudingumą.	Kadangi nebuvo atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, Bendrovė negali teigti, kad atitinka visus identifikuotų tikslų svaraus prisidėjimo kriterijus ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus.	Neatitinka
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	KKŠ 7.7 PKK 7.7	Bendrovei priklausančios patalpos ir pastatai.	Bendrovei priklausančios ir / arba nuomojamos patalpos ir pastatai neatitinka aukštos energetinio efektyvumo klasės pagal nurodytus svaraus prisidėjimo kriterijus bei nebuvo atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos vertinimas.	Neatitinka
Plastikinių pakuočių gamyba	ŽE 1.1	Aukšto tankumo polietileno (HDPE) butelių ir buteliukų gamyba, naudojama pagamintos produkcijos pakavimui.	Taksonominė veikla neatitinka visų išvardintų svaraus prisidėjimo kriterijų. Pakuotės vienetas yra suprojektuotas taip, kad būtų tinkamas perdirbti praktiškai ir dideliu mastu, tačiau pakuotės gamyboje nėra naudojamos žiedinės (antrinės) žaliavos.	Neatitinka

Apskaitos politika

Bendrovės apskaitos metodika, skirta apskaičiuoti PVRR, remiasi ES Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2178/2021 ir šiuo metu galiojančių ES Komisijos pateiktų komunikatų bei pranešimų (toliau – gairių) išaiškinimu. Atsižvelgiant į tai, kad išaiškinimo gairės yra ribotos, Bendrovė padarė keletą prielaidų siekiant užtikrinti tinkamą Taksonomijos reikalavimų atskleidimą. Priimtoms prielaidoms bus atitinkamai pataisytos atsiradus naujoms oficialioms Europos Komisijos gairėms ar papildomai informacijai dėl tinkamo taksonominių rodiklių atskleidimo.

Taksonominių kriterijus neatitinkančių veiklų PVRR buvo apskaičiuoti susiejant aktualias veiklos išlaidas su konkrečia taksonomine veikla ir priskiriant šioms išlaidoms atitinkamą taksonominės veiklos identifikacinį kodą. Taksonominių veiklų OpEx ir CapEx finansiniai rodikliai buvo išskaidyti ir atrinkti pagal paskelbtas ES Komisijos gaires, todėl pateikti skaičiai gali neatitikti finansinėje ataskaitoje deklaruojamus duomenis. Apskaitoje nėra pateikiami KKŠ 5.5 Nepavojingų atliekų rinkimo ir vežimo PVRR, kadangi Bendrovė neturi tinkamų įrankių objektyviai įvertinti taksonominei veiklai vykdyti reikalingo turto techninės priežiūros ir remonto proporcinę dalį. KKŠ 5.5 taksonominei veiklai vykdyti reikalingi įrenginiai yra naudojami tiek taksonominei, tiek netaksonominei veiklai. Apskaitiniais metais taip pat nėra pateikti pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/2486 identifikuotų taksonominių veiklų (ŽE 1.1 Plastikinių pakuočių gamyba) kapitalo ir veiklos išlaidų procentinė dalis 2023 m., kadangi minėtų taksonominių veiklų PVRR privalo būti atskleidžiami nuo 2024-ųjų metų.

Siekiant išvengti dvigubo skaičiavimo Bendrovės apskaitos politikoje įvesta papildomų žymenų sistema, pagal kurią kiekvienam taksonominės veiklos PVRR yra priskiriamas atitinkamas taksonominės veiklos kodas. Kai taksonominė veikla prisideda prie kelių aplinkosaugos tikslų Bendrovės atsakingi asmenys įvertina, kuriam aplinkosaugos tikslui yra daromas didžiausias poveikis ir atitinkamai priskiria patirtas išlaidas pasirinktam aplinkosaugos tikslui.

Taksonominių veiklų pajamų apskaičiavimas. Apskaitiniais metais Bendrovė identifikavo porą pajamų šaltinių, gautų iš taksonominių kriterijus neatitinkančių veiklų: 4 716 Eur - iš pastatų (KKŠ 7.7 Pastatų įsigijimas ir nuosavybė) ir 16 899 Eur iš M1 transporto priemonių (KKŠ 6.5 Vežimas motociklais,

keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis) perleidimo tretiesiems asmenims. Vadovybės vertinimu, pajamos gautos iš minėtų veiklų yra nereikšmingos, todėl yra pateiktos tik Bendrovės grynosios netaksonominės pajamos, apskaičiuotos pagal 1-ojo tarptautinio apskaitos standarto (TAS) 82 straipsnio a punktą. Lyginant su 2023 m. pokyčio dėl pajamų, susijusių su taksonominėmis veiklomis, nebuvo.

Taksonominių veiklų CapEx apskaičiavimas. Pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2178/2021, Bendrovės taksonominių veiklų CapEx apskaičiuojamas kaip dalies susijusios su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu, siejama su taksonominėmis veiklomis, ir Bendrovės bendro CapEx proporcija. Su kapitalo išlaidomis susijęs PVRR apskaitomas vadovaujantis Deleguotojo reglamento I priedo 1.1.2 punktu, identifikuotą CapEx susiejant su nustatytais taksonominėmis veiklomis ir įterpiančias į CapEx skaitiklį. Siekiant išvengti dvigubo skaičiavimo ir vadovaujantis ES Komisijos gairėmis, Bendrovės CapEx pagal Taksonomiją dalis apskaičiuojama neįtraukiant išankstinių mokėjimų, kol pagal atitinkamus apskaitos standartus nėra pripažinti susiję kapitalo išlaidų elementai.

2024 m. taksonominių veiklų CapEx siekė 39,7 % bendrų Įmonės kapitalo išlaidų ir buvo 23,6 p. p. didesnės nei 2023 m. taksonominių veiklų CapEx. Tiek 2024 m., tiek 2023 m. nustatytos Bendrovės taksonominės veiklos neatitiko techninės analizės kriterijų. Pagrindinis didėjimo veiksnys – 2024 m. Bendrovė įsigijo 8-ias N3 kategorijos transporto priemones, turinčias EURO 6 standarto E etapą atitinkančius variklius. Taip pat, 14,1 p. p. padidėjo ilgalaikės nuomos sąnaudos.

Taksonominių veiklų OpEx apskaičiavimas. Pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2178/2021, Bendrovės taksonominių veiklų OpEx apskaičiuojamas kaip dalies susijusios su turtu ir procesais, siejamais su taksonominėmis veiklomis, ir Bendrovės bendro OpEx, apskaičiuoto pagal taksonomijos reikalavimus, proporcija. Kadangi pagal Deleguotąjį aktą veiklos išlaidos apima tik remontų ir priežiūros sąnaudas, trumpalaikės nuomos sąnaudas ir pan., Taksonominėje ataskaitoje nurodytas OpEx vardiklis neatitinka Bendrovės vadovybės ataskaitoje nurodytų veiklos išlaidų. Taip pat, pažymime, kad apskaitiniais metais veiklos sąnaudos, susijusios su turto remontu ir techninę priežiūrą atliekančiais darbuotojais, nebuvo įtrauktos nei į OpEx skaitiklį, nei vardiklį. Bendrovė šiuo metu neturi tinkamų įrankių objektyviai įvertinti ir proporcingai padalinti su darbuotojais susijusias veiklos sąnaudas, kadangi techninės priežiūros ir remonto darbai yra atliekami tiek prie taksonominių, tiek prie netaksonominių veiklų priskirtam turtui.

2024 m. taksonominių veiklų OpEx siekė 14,28 % bendrų Įmonės veiklos išlaidų ir buvo 8,12 p. p. mažesnės nei 2023 m. taksonominių veiklų OpEx. Bendrovei reikėjo mažiau veiklos sąnaudų pastatų ir centralizuotos šilumos / vėsumos skirstymo įrangos techninei priežiūrai bei remontui, todėl pagrindinės įmonės veiklos sąnaudos buvo orientuotos į įrenginių, nepatenkančių į Taksonomijos reglamentavimo sritį, priežiūrą.

Pajamos pagal ES Taksonomijos reglamentą

2024 finansiniai metai	Metai			Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai						Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) apyvartos procentinė dalis, 2023 metai	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla)	Kategorija (perėjimo veikla)
	Kodas	Apyvarta	Apyvartos procentinė dalis, 2023 metai	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė			
<i>Tekstas</i>		<i>Valiuta, tūkst. Eur</i>	%	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T/N</i>	<i>T/N</i>	<i>T/N</i>	<i>T/N</i>	<i>T/N</i>	<i>T/N</i>	%	S	P
A. TAKSONOMINĖ VEIKLA																		
A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)																		
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančius taksonominės veiklos) apyvarta (A.1)	0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-
Iš jos: perėjimo veikla	0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P
A.2. Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvारी veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)																		
				<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) apyvarta (A.2)	0,0	0,0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A. Taksonominės veiklos apyvarta (A.1+A.2)	0,0	0,0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA																		
Netaksonominės veiklos apyvarta	210 362,4	100%																

IŠ VISO	210 362,4	100%
---------	-----------	------

Kapitalo išlaidos pagal ES Taksonomijos reglamentą

2024 metai	Metai			Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai						Kriterijus atitinkančios veiklos (A.1.) arba veiklos (A.2.) kapitalo išlaidų procentinė dalis, 2023 metai	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla)	Kategorija (perėjimo veikla)
	Kodas	Kapitalo išlaidos	Kapitalo išlaidų procentinė dalis, 2024 metai	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė			
<i>Tekstas</i>		<i>Valiuta, tūkst. Eur</i>	%	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	<i>T; N; NTA</i>	%	S	P
A. TAKSONOMINĖ VEIKLA																		
A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)																		
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančius taksonominės veiklos) kapitalo išlaidos (A.1)	0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-
Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-
Iš jos: perėjimo veikla	0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P
A.2. Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvारी veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)																		
				<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	<i>TA; NTA</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Plastikinių pakuočių gamyba	ŽE 1,1	58,5	0,60	NTA	NTA	NTA	NTA	TA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Centralizuotas šilumos arba vėsumos skirstymas	KKŠ 4.15 PKK 4.15	302,8	3,10	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	1,0	-	-

Vežimas motociklais, keleiviniai automobiliai ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5 PKK 6.5	1252,3	12,83	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	10,5	-	-	
Krovinių kelių transporto paslaugos	KKŠ 6.6 PKK 6.6	509,6	5,22	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Efektivaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.3 PKK 7.3	0	0,00	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	0,8	-	-	
Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.5 PKK 7.5	20,5	0,21	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	KKŠ 7.7 PKK 7.7	1735,0	17,78	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	3,8	-	-	
Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) kapitalo išlaidos (A.2)		3878,7	39,74	16,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,1	-	-	
A. Taksonominės veiklos kapitalo išlaidos (A.1+A.2)		3878,7	39,4	16,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,1	-	-	
B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA																			
Netaksonominės veiklos kapitalo išlaidos		5881,9	60,26																
IŠ VISO		9760,6	100%																

Veiklos išlaidos pagal ES Taksonomijos reglamentą

2024 finansiniai metai	Metai			Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai						Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) išlaidų procentinė dalis, 2023 metai	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla)	Kategorija (perėjimo veikla)
	Kodas	Veiklos išlaidos	Veiklos išlaidų procentinė dalis, 2024 metai	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė			
Tekstas		Valiuta, tūkst. Eur	%	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	%	S	P
A. TAKSONOMINĖ VEIKLA																		
A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)																		
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančius taksonominės veiklos) išlaidos (A.1)		0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš jos: sąlygas sudaranti veikla		0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-
Iš jos: perėjimo veikla		0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P
A.2. Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvारी veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)																		
				TA; NTA	TA; NTA	TA; NTA	TA; NTA	TA; NTA	TA; NTA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Plastikinių pakuočių gamyba	ŽE 1,1	9,4	0,30	NTA	NTA	NTA	NTA	TA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Centralizuotas šilumos arba vėsumos skirstymas	KKŠ 4.15 PKK 4.15	84,2	2,71	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	8,6	-	-
Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas	KKŠ 6.3 PKK 6.3	0,2	0,01	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	0,05	-	-

Vežimas motociklais, keleiviniai automobiliai ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5 PKK 6.5	210,2	6,76	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	6,3	-	-
Krovininio kelių transporto paslaugos	KKŠ 6.6 PKK 6.6	11,0	0,35	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Esamų pastatų renovacija	KKŠ 7.2 PKK 7.2	18,7	0,60	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.3 PKK 7.3	22,6	0,73	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.5 PKK 7.5	0,2	0,01	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	KKŠ 7.7 PKK 7.7	87,9	2,83	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	-	-	-	-	-	-	-	7,5	-	-
Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) išlaidos (A.2)		444,3	14,28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22,4	-	-
A. Taksonominės veiklos išlaidos (A.1+A.2)		444,3	14,28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22,4	-	-
B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA																			
Netaksonominės veiklos išlaidos		2665,9	85,72																
IŠ VISO		3110,2	100%																

Aplinka

Klimato kaita

2 ETAS GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas

Šiuo metu Bendrovė nėra nustačiusi su tvarumo klausimais susijusios paskatų sistemos.

E1-1 Pertvarkos planas klimato kaitai švelninti

AB „Pieno žvaigždės“ šiuo metu neturi pertvarkos plano klimato kaitai švelninti. 2025-ais metais Bendrovė nuspręs, ar ketina šį planą priimti.

2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

Bendrovė ataskaitiniais metais neatliko klimato atsparumo analizės, todėl šiuo metu negali pateikti informacijos apie savo strategijos ir verslo modelio atsparumą.

2024 m. atlikto dvejojo reikšmingumo vertinimo metu buvo nustatytos su klimato kaitos švelninimu susijusios rizikos:

- Kintantis vartotojų požiūris į produkto CO₂ pėdsaką bei tvaresnių alternatyvų atsiradimas, gali sumažinti Bendrovės produkcijos paklausą;
- Griežtėjantis teisinis reglamentavimas gali reikalauti didelių investicijų į ŠESD mažinimo technologijas ir procesus.

Bendrovė nustatytas rizikas laiko su klimatu susijusiomis pertvarkos rizikomis.

IRO-1 Reikšmingo su klimatu susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Dvejojo reikšmingumo vertinimas atliktas vadovaujantis 1 ETAS reikalavimais ir EFRAG dvejojo reikšmingumo vertinimo gairėmis. Procesas yra grindžiamas principais, išdėstytais 1 ETAS 3 skyriuje bei 1 ETAS TR 16 str. Daugiau informacijos apie vertinimo procesą yra pateikta skyriuje „2 ETAS IRO-1 Reikšmingumo vertinimo procesas“.

Vertinimo metu buvo išanalizuotos AB „Pieno žvaigždės“ valdomos operacijos ir jos vertės grandinės pradinė ir galutinė grandys. Siekiant nustatyti faktinį ir galimą poveikį, rizikas ir galimybes, buvo konsultuojamasi su trečiųjų šalių ekspertais ir Bendrovės vidaus specialistais, kurie įvertino pertvarkos ir fizines rizikas. Ataskaitiniais metais Bendrovė nesinaudojo klimato scenarijais.

Analizės atlikimui buvo naudojamos nacionalinių ir tarptautinių institucijų pateikiamais duomenimis, Eurostat ir Pasaulio išteklių instituto duomenų bazėmis bei Europos parlamento ir kitų įstaigų mokslinė literatūra bei publikaciniais straipsniais. Viešai pateikta informacija laikoma pakankama, vertinant su klimato kaita susijusį poveikį, rizikas ir galimybes. Vertės grandinės dalyvių poveikis identifikuotas kaip svarbus, jei sektoriai, kuriuose jie vykdo veiklą yra žinomi kaip didelio poveikio šaltiniai.

Dvejojo reikšmingumo vertinime buvo nustatytas šis su klimato kaita susijęs reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės:

Klimato kaitos švelninimas. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijos turi tiesioginį poveikį klimato kaitai. Bendrovė ir jos vertės grandinė, įskaitant tiekėjus, transportą ir logistiką, išmeta ŠESD emisijas, kurios prisideda prie globalinio atšilimo. Pagrindinės identifikuotos rizikos – griežtėjantis teisinis reguliavimas gali reikalauti papildomų investicijų į švaresnės gamybos technologijas, o kintantis vartotojų požiūris į produkto CO₂ pėdsaką gali sumažinti Bendrovės produkcijos paklausą ir pajamas. Siekdama

valdyti šias rizikas, Bendrovė gali investuoti į mažiau taršias technologijas, tapti gaminančiais vartotojais ar pirkti energiją, pagamintą iš atsinaujinančių šaltinių.

E1 Klimato kaita

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

		Vieta vertės grandinėje			Laikotarpis		
		Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
Klimato kaitos švelninimas	Esamas neigiamas poveikis	●	●	●	●	●	●
Klimato kaitos švelninimas	Rizika	●	●	●	●	●	●
Klimato kaitos švelninimas	Galimybė	●	●	●	●	●	●

E1-2 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susijusi politika

AB „Pieno žvaigždės“ kokybės, maisto saugos ir aplinkos apsaugos politika apibrėžia Bendrovės įsipareigojimą tausoti aplinką, taikyti prioritetą ne tik įmonėje, bet ir viso ciklo metu aplinką neteršiančiomis technologijomis. Taip pat, palaikyti ir nuolat gerinti aplinkos apsaugos vadybos sistemą.

Šiam tikslui pasiekti, Bendrovės vadovybė įsipareigoja laikytis įmonei taikomų teisinių reikalavimų, tvariai naudoti gamtinius, energetinius ir kitus išteklius, tinkamai ir atsakingai tvarkyti atliekas bei užtikrinti tinkamą pasirengimą galimoms avarinėms situacijoms. Tvarus energetinių išteklių naudojimas yra susijęs su identifikuotu reikšmingu neigiamu poveikiu, rizika ir galimybėmis dėl klimato kaitos švelninimo ir sprendžia energijos vartojimo efektyvumo klausimą.

Politika yra taikoma visiems Bendrovės valdomiems objektams, gamybiniais filialams Kaune, Mažeikiuose, Panevėžyje ir Pasvalyje bei logistiniuose centruose Vilniuje ir Klaipėdoje, ir šiuose objektuose dirbantiems darbuotojams, kurie yra periodiškai kiekvienais metais supažindinami su politikos turiniu ir susijusiais integruotais aplinkos valdymo sistemos (ISO 14001:2015) procesais. Tuo tarpu, valdymo sistemos efektyvumas užtikrinamas periodiškai nepriklausomų auditorių tikrinimu. Už politikos įgyvendinimą yra atsakinga Bendrovės vadovybė.

Politika buvo sukurta remiantis vidinių suinteresuotųjų subjektų konsultacijomis. Politika yra viešai paskelbta Bendrovės interneto svetainėje, todėl yra prieinama visoms suinteresuotoms šalims.

Atlikus išsamaus patikrinimo procesą buvo nustatyta, kad politika neapima vertės grandinės, o aplinkos tausojimo sąvoka yra nekonkreči ir neatskleidžia visų nustatytų reikšmingų IRO, susijusių su klimato kaitos

švelninimu, įskaitant riziką dėl kintančio vartotojų požiūrio į produktų CO₂ pėdsaką, kuri gali sumažinti Bendrovės produkcijos paklausą. 2025 m. Bendrovė planuoja atnaujinti politiką.

E1-3 Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai

Nors Bendrovė dar nėra nustačiusi klimato kaitos švelninimo uždavinių, tačiau jau daugelį metų yra dedamos įvairios pastangos užtikrinti kuo efektyvesnį energetinių resursų naudojimą.

Įmonės garo katilinėse yra sumontuotos ekonomaižerių sistemos, leidžiančios efektyviau panaudoti jau pagamintą šilumą ir to dėka sumažinti gamtinių dujų sunaudojimą bei teršalų išmetimą į aplinką. Modernizuoti technologiniai procesai, leidžia taikyti antrinį išteklių panaudojimą – įrangoje susidarantis vandens kondensatas yra gražinamas į garo katilinę, taip sumažinant poreikį naujo garo gamybai. Bendrovėje taip pat palaipsniui yra diegiamos energijos apskaitos sistemos, keičiami energijos šviesos šaltiniai į taupančius, atnaujinami pastatai ir įranga, siekiant padidinti jų energetinį naudingumą.

Poveikis aplinkai yra mažinamas ir per įmonės valdomus logistikos procesus: naudojama programinė įranga optimalių maršrutų sudarymui produkcijos pristatymui, įrengtos procedūros efektyviam žaliavų surinkimui, transporto priemonės keičiamos į darančias mažesnę poveikį aplinkai. Įmonėje taip pat yra vykdoma duomenų ir teisinių reikalavimų analizė, siekiant išsiaiškinti problemines energijos sunaudojimo vietas bei užtikrinti racionalų išteklių naudojimą.

Ataskaitiniais metais Bendrovėje atlikti pagrindiniai veiksmai, kurie prisideda prie klimato kaitos švelninimo:

- *Energijos vartojimo efektyvumo didinimas.* Filiale „Pasvalio sūrinė“ įmonė įdiegė VRC5 šilumos regeneravimo sistemą, kurios metu yra aktyviai surenkama šalutinių produktų šilumos energija ir panaudojama kitiems gamybos procesams. Sistema ne tik sumažina gamtinių dujų naudojimą savo operacijose, bet ir prisideda prie aplinkos tausojimo, mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.
- *ŠESD emisijų mažinimas.* Siekiant modernizuoti Bendrovės valdomą transporto parką buvo įsigytos 8-ios N3 kategorijos transporto priemonės, turinčios EURO 6 E etapo variklius.
- *Kuro rūšies pakeitimas.* Filiale „Panevėžio pienas“ ledų gaminimo masės atšaldymo įranga, naudojusi šaldymo agentą R-404A (visuotinio atšilimo potencialas (VAP) - 3922), buvo pakeista ir prijungta prie centralizuotos kompresorinės, naudojantį amoniaką (VAP – 0) kaip natūralų šaldymo agentą.
- *Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimas.* Metų pabaigoje buvo pradėta pirkti elektros energijos, 100 % pagaminta iš atsinaujinančių išteklių, Bendrovės valdomuose objektuose – gamybiniuose filialuose Kaune, Mažeikiuose, Panevėžyje ir Pasvalyje bei logistikos centruose ir ofisuose Klaipėdoje ir Vilniuje.

Bendrovės reikšmingos investicijos aukščiau nurodytiems veiksams, išskyrus perkamos energijos pakeitimą, įgyvendinti sudarė 1,3 mln. Eur. Šios sąnaudos sudaro dalį visų įmonės investicijų, kurių detalizavimas pagal segmentus pateiktas finansinių ataskaitų 1-je pastaboje „Verslo segmentai“ ir 14-oje pastaboje „Naudojimo teise valdomas turtas ir nuomos įsipareigojimai“. Dalis investicijų atsispindi kriterijus neatitinkančių taksonominių ekonominių veiklų CAPEX pagal Taksonomiją, kuriuos galima rasti skyriuje „Informacijos atskleidimas pagal ES Taksonomijos reglamentą“. Į Taksonomijos apibrėžtį nepatenka investicijos į VRC5 šilumos regeneravimo sistemą.

Šiuo metu Bendrovė dar nėra nustačiusi būsimų veiksmų plano susijusio su klimato kaitos švelninimu. Jis bus priimtas priėmus su klimato kaita susijusius tikslus.

E1-4 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susiję uždaviniai

Šiuo metu Bendrovė nėra nustačiusi išmatuojamų ir rezultatų orientuotų uždavinių. Bendrovė 2024 m. pirmą kartą atliko šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų skaičiavimus, todėl 2025-ais metais planuoja išanalizuoti gautus duomenis ir priimti atitinkamus sprendimus.

Nepaisant to, pagal nuo 2013 metų integruotą aplinkos vadybos sistemą (ISO 14001:2015) Bendrovė savo operacijose stebi ir analizuoja racionalų išteklių naudojimą, įskaitant kurą, elektros energiją ir dujas. Duomenys yra analizuojami naudojant įmonės apskaitos sistemas, o rezultatai yra aptariami Bendrovės filialuose organizuojamos vadybos vertinamosios analizės metu.

E1-5 Energijos suvartojimas ir jos rūšių derinys

Energijos suvartojimas ir jos rūšių derinys		2024 m.
1 Akmens anglių ir jų produktų kuro suvartojimas	MWh	Netaikoma
2 Žalios naftos ir naftos produktų kuro suvartojimas	MWh	28 128
3 Gamtinių dujų kuro suvartojimas	MWh	61 361
4 Kitų iškastinių išteklių kuro suvartojimas	MWh	Netaikoma
5 Į(ši)gytos iškastinių išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas	MWh	25 063
6 Visas iškastinių išteklių energijos suvartojimas (1-5 eilučių suma)	MWh	114 552
Iškastinių išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime	%	98,2
7 Branduolinių išteklių kuro suvartojimas	MWh	Netaikoma
Branduolinių išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime	%	Netaikoma
8 Atsinaujinančių išteklių kuro, įskaitant biomasę (kuri taip pat apima biologinės kilmės pramonines ir komunalines atliekas, biodujas, vandenilį iš atsinaujinančių šaltinių ir t. t.) suvartojimas	MWh	Netaikoma
9 Į(ši)gytos atsinaujinančių išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas	MWh	2 087
10 Pasigamintos ne kurui naudojamos atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimas	MWh	Netaikoma
11 Visas atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimas (8-10 eilučių suma)	MWh	2 087
Atsinaujinančių išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime	%	1,8
Visas energijos suvartojimas (6, 7 ir 11 eilučių suma)	MWh	116 639

Energijos suvartojimo intensyvumas pagal grynąsias pajamas		2024 m.
Energijos suvartojimo intensyvumas (bendras suvartotos energijos kiekis, padalintas iš grynujų pajamų)	MWh/ tūkst. Eur	0,6

Energijos suvartojimo ir jos rūšių derinio duomenys yra sugeneruoti Bendrovės vidinėje duomenų rinkimo sistemoje. Gamtinių dujų kuro suvartojimas ir įsigytos elektros energijos suvartojimas yra apskaičiuojamas pagal tiekėjų pateikiamas sąskaitas faktūras. Naftos produktų kuro sunaudojimas yra apskaičiuojamas konvertuojant sunaudoto kuro masę į apatinio šilumingumo vertę megavatvalandėmis (MWh) pagal *CDP Technical Note: Conversion of fuel data to MWh* pateikiamą metodiką.

Visa Bendrovės verslo veikla patenka į C apdirbamosios gamybos sekciją, kuri priklauso didelį poveikį klimatui darantiems sektoriams. Energijos suvartojimo efektyvumo koeficientas yra apskaičiuojamas, visą Bendrovės suvartotą energiją (MWh) padalinant iš grynujų pajamų (tūkst. Eur). Grynosios pajamos yra nurodytos finansinių ataskaitų 1-oje pastaboje.

E1-6 Bendri 1, 2, ir 3 lygių išmesti ŠESD kiekiai ir visas išmestas ŠESD kiekis

ŠESD emisijos		2024 m.
1 lygio ŠESD išmetimas		
Bendras 1 lygio ŠESD išmetimas	tCO _{2e}	19 709
2 lygio ŠESD išmetimas		
Bendras išmestas 2 lygio ŠESD (vietos metodas)	tCO _{2e}	4 104
Bendras išmestas 2 lygio ŠESD (rinkos metodas)	tCO _{2e}	14 616
Reikšmingas išmestas 3 lygio ŠESD kiekis		
Bendras netiesiogiai išmestas 3 lygio ŠESD (rinkos metodas)	tCO _{2e}	273 221
1. Perkamos prekės ir paslaugos	tCO _{2e}	264 121
2. Ilgalaikis materialusis turtas	tCO _{2e}	888
3. Su kuru ir energija susijusi veikla	tCO _{2e}	4 587
4. Pradinės grandies transportavimas ir platinimas	tCO _{2e}	859
5. Vykdančios operacijos susidariusios atliekos	tCO _{2e}	374
6. Verslo kelionės	tCO _{2e}	163
7. Darbuotojų važinėjimas į darbą	tCO _{2e}	1 137
10. Parduodamų produktų apdorojimas	tCO _{2e}	345
12. Parduotų produktų šalinimas pasibaigus gyvavimo ciklui	tCO _{2e}	747
Visas išmestas ŠESD kiekis		
Visas išmestas ŠESD kiekis (vietos metodas)	tCO _{2e}	297 089
Visas išmestas ŠESD kiekis (rinkos metodas)	tCO _{2e}	307 546

AB „Pieno žvaigždės“ anglies dioksido išmetimo rodikliai yra apskaičiuojami pagal Šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) protokolą ir yra suderinti su ETAS reikalavimais. Atsižvelgiama į visas Bendrovės operacijas, o inventorius konsoliduojamas naudojant operacinės kontrolės metodą. Skaičiavimams naudota metrika yra tCO_{2e}, kuri konvertuoja kitų dujų kiekį į anglies dioksido dujų (CO₂) kiekį tonomis. CO₂ atitinkamo apskaičiuojamas naudojant visuotinio atšilimo potencialo (GWP) vertę, nustatytą tarpvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC). Emisijų faktoriai parenkami pagal naujausius prieinamus duomenis, jei įmanoma, iš viešai prieinamų arba licencijuotų duomenų bazių, tokių kaip Ecoinvent v3.8, Exiobase v. 3.8.2, Jungtinės Karalystės vyriausybės 2024 m. ŠESD konversijos koeficientai ir kitų žinomų bei kvalifikuotų emisijų faktorių duomenų bazių. Kai kuriais atvejais emisijų faktoriai gali būti neatnaujinami kasmet arba gali būti neprieinami tam tikrai medžiagai ar vietai. Tokiais atvejais naudojamas tinkamas pakaitalas. Siekiame naudoti reprezentatyvius emisijos veiksnus, kad atskleidžiama informacija būtų tiksli pagal ŠESD protokolo gaires.

3 lygio ŠESD emisijos apskaičiuojamos naudojant faktinius Bendrovės apskaitos duomenis, kai jie yra prieinami, kartu su emisijų faktoriais ir sektoriaus vidutiniais duomenimis tokioms kategorijoms kaip, įsigytos prekės, paslaugos, kapitalo investicijos, transportas ir produktų gyvavimo ciklo pabaiga, kai tiesioginiai duomenys nėra prieinami. Ataskaitiniais metais visos 3 lygio emisijos buvo apskaičiuotos naudojant netiesioginius duomenis. Sektoriaus vidutinių duomenų naudojimas įneša neapibrėžtumo, ypač tose srityse, kur tiesioginių duomenų surinkimas yra ribotas. Pateikiant informaciją apie 3 lygio ŠESD emisijas, AB „Pieno žvaigždės“ neturėjo prieigos prie vertės grandinės pradinės ir galutinės grandies tiesiogiai pamatuotų duomenų, todėl naudojo atitinkamų sektorių duomenų bazes, tokias kaip Ecoinvent, Exiobase, EDP, IEA ir pan. Bendrovė planuoja diegti naujas sistemas ir procesus, siekdama pagerinti tiesioginių duomenų rinkimą iš tiekėjų ir sumažinti priklausomybę nuo pakaitinių duomenų.

1 lygio ŠESD emisijos

Tiesioginės emisijos iš stacionarių (katilinių) ir mobilių (transporto priemonių) deginimo šaltinių yra apskaičiuojamos, naudojama kurą padauginus iš atitinkamo emisijų faktoriaus. Šaldymo dujų emisijos (freono dujų nuotėkiai) yra apskaičiuojamos dujų rūši padauginus iš atitinkamo emisijų faktoriaus.

2 lygio ŠESD emisijos

Netiesiogines emisijas sudaro Bendrovės perkama ir naudojama elektros ir šilumos energija, apskaičiuojama įsigytos energijos kiekius padauginus iš atitinkamų emisijų faktorių tiek vieta grindžiamu metodu, tiek rinka grindžiamu metodu. Rinka grindžiamas metodas apima ir sutartines priemones (kilmės garantijos). Kilmės garantijos, naudojamos apskaičiuoti 2 lygio emisijas pagal rinkos metodą, sudaro 7,7 % visos įsigytos elektros energijos.

3 lygio ŠESD emisijos

Visos netiesioginės 3 lygio emisijos skirstomos į šias kategorijas:

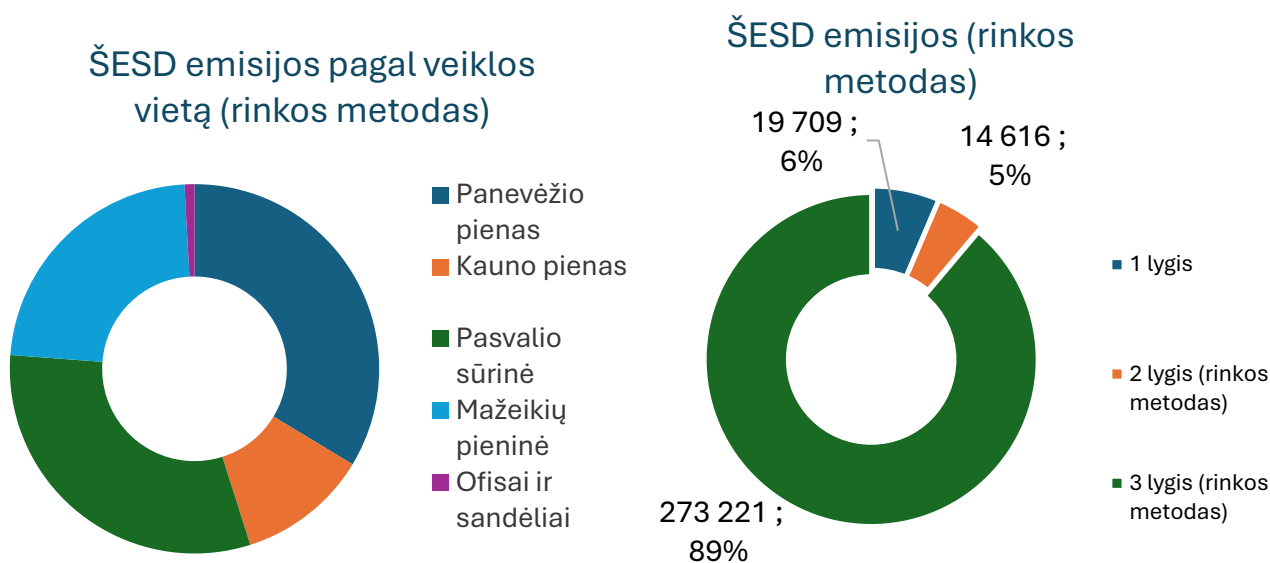
- 1 ir 2 kategorijos - jei buvo prieinama, pirkimo kiekiai buvo padauginti iš „nuo lopšio iki lopšio“ emisijų faktorių. Jei duomenų nebuvo, buvo naudojamos išlaidos, padaugintos iš tiekimo grandinės emisijų faktorių, taikomų išlaidoms už produktus. Kategorizuotos išlaidos paslaugoms taip pat buvo vertinamos pagal išlaidomis pagrįstus emisijų faktorius.
- 3 kategorija apskaičiuojama, 1 ir 2 kategorijų faktinį energijos suvartojimą ir energijos tinklų perdavimo bei paskirstymo nuostolius padauginus iš atitinkamų emisijų faktorių. Perdavimo ir paskirstymo nuostolių emisijų faktoriai buvo parengti remiantis viešai prieinamais Lietuvos energijos tinklų nuostolių rodikliais iš „Enerdata“ ir Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija.
- 4 kategorija apima išlaidas už pradinės grandies ir galutinės grandies transportavimo bei paskirstymo paslaugas, teikiamas trečiųjų šalių logistikos partnerių.
- 5 kategorija apima faktinius skirtingų atliekų rūšių kiekius padaugintus iš atitinkamų emisijų faktorių.
- 6 kategorija apima kelionių atstumus lėktuvu ar autobusu, taip pat išlaidas viešbučiams, padaugintas iš atitinkamų emisijų faktorių.
- 7 kategorija apima darbuotojų kelionių į darbą atstumus pagal transporto tipą, surinktus apklausos būdu, ir padaugintus iš atitinkamų emisijų faktorių.
- 10 kategorija apima emisijas, susijusias su tolesniu mūsų verslo klientams parduodamų produktų, įskaitant pieną, grietinėlę ir cagliata sūrį, perdirbimu. Kaip pakaitinį rodiklį naudojome savo 1 ir 2 apimties duomenis (elektra ir dujos), susijusius su šių produktų perdirbimu mūsų pačių veikloje.
- 12 kategorija apima parduotų pieno produktų ir jų pakuočių šalinimą pasibaigus gyvavimo ciklui. Analizuojant atliekų tvarkymo metodus ir vartotojų atliekų šalinimo įpročius, buvo taikomas regioninis požiūris pagal šalis, kuriose yra parduodama Bendrovės produkcija. Faktiniai parduotų produktų ir jų pakuočių kiekiai buvo pakoreguoti pagal regionuose esančius vartotojų atliekų šalinimo įpročius ir padauginti iš atitinkamų emisijų faktorių.
- 8, 11, ir 13-15 kategorijos Bendrovei nėra aktualios, kadangi nėra vykdomos su kategorijomis susijusios veiklos.
- Dėl duomenų trūkumo, įmonė šiais metais neapskaičiavo 9 kategorijos emisijų.

AB „Pieno žvaigždės“ ataskaitiniais metais nenaudojo pirminių tiekėjų ar kitų vertės grandinės partnerių duomenų. Bendras ŠESD emisijų kiekis yra apskaičiuojamas sudedant 1, 2 ir 3 lygių emisijas. Skaičiuojant emisijas, rinka grindžiamas metodas buvo pasirinktas pagrindiniu skaičiavimo metodu.

ŠESD intensyvumas	2024 m.
Visas išmestas ŠESD kiekis (pagal vieta grindžiamą metodą), padalytas iš grynųjų pajamų	1,4 tCO ₂ e/Eur
Visas išmestas ŠESD kiekis (pagal rinka grindžiamą metodą), padalytas iš grynųjų pajamų	1,5 tCO ₂ e/Eur

Bendras ŠESD emisijų (pagal vieta grindžiamą metodą) / (pagal rinka grindžiamą metodą) intensyvumas, priklausomai nuo grynųjų pajamų, yra apskaičiuojamas visas ŠESD emisijas (tCO₂e) padalinant iš grynųjų pajamų (tūkst. Eur). Grynosios pajamos yra nurodytos finansinių ataskaitų 1-oje pastaboje.

E1-7 ŠESD absoravimas ir ŠESD kiekio mažinimo projektai, finansuojami anglies dioksido kreditais

Bendrovė nevykdo ŠESD absoravimo ar ŠESD kiekio mažinimo projektų, finansuojamų anglies dioksido kreditais.

E1-8 Anglies dioksido įsikainojimas

Bendrovė netaiko anglies dioksido įsikainojimo sistemų savo verslo veikloje.

E1-9 Numatomas finansinis reikšmingų su klimatu susijusių fizinių ir pertvarkos rizikų ir potencialių galimybių poveikis

Bendrovė nusprendė pasinaudoti palaipsniui pradedamu taikyti reikalavimu. Pirmaisiais savo tvarumo ataskaitos rengimo metais įmonė šią informaciją praleidžia.

Tarša

IRO-1 Reikšmingo su tarša susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Dvejopo reikšmingumo vertinimas atliktas vadovaujantis 1 ETAS reikalavimais ir EFRAG dvejopo reikšmingumo vertinimo gairėmis. Procesas yra grindžiamas principais, išdėstytais 1 ETAS 3 skyriuje bei 1 ETAS TR 16 str.

Siekiant identifikuoti ir įvertinti su tarša susijusį poveikį, rizikas ir galimybes buvo konsultuojamasi su Bendrovės vidaus specialistais ir trečiųjų šalių ekspertais. Su paveikiamomis bendruomenėmis konsultuotasi nebuvo. Vertinimo metu buvo išanalizuotos Bendrovės veiklos vietos, esančios Kaune, Mažeikiuose, Panevėžyje bei Pasvalyje, ir verslo veikla. Siekdama nustatyti rizikas ir galimybes, susijusias tiek su savo veikla, tiek su vertės grandinės pradine ir galutine grandimis, įmonė apsvarstė pertvarkos bei fizines rizikas ir galimybes.

Atliekant analizę buvo naudojama viešai prieinama sektoriaus informacija, įskaitant nacionalinių ir tarptautinių institucijų pateikiamais duomenimis, bei sektoriaus tendencijomis. Vertės grandinės dalyvių poveikis buvo identifikuotas kaip svarbus, jei sektoriai, kuriuose jie vykdo veiklą yra žinomi kaip didelių emisijų šaltiniai. Viešai pateikta informacija buvo laikoma pakankama vertinant su tarša susijusias rizikas ir galimybes. Ateinančiais metais Bendrovė ketina peržiūrėti dvejopo reikšmingumo vertinimo procesą ir patobulinti suinteresuotųjų subjektų įtraukimą bei peržiūrėti galimybę potencialios politikos, veiksmų, matmenų bei uždavinių nustatymui. Detalus IRO-1 proceso aprašymas yra pateikiamas ETAS 2 IRO-1 dalyje.

Dvejopo reikšmingumo vertinime buvo nustatyti šie su tarša susiję reikšmingi poveikiai:

Dirvožemio tarša (Bendrovei būdinga). Pagrindiniai Bendrovės vertės grandinės pradinės grandies teršėjai yra pieno ir žemės ūkiai, iškastinio kuro kasėjai bei transporto sektorius. Šiuose sektoriuose susidarę teršalai, patekę į vandenį ir dirvožemį, gali sukelti ilgalaikius pokyčius ekosistemose, įskaitant biotos sunaikinimą bei rūšių išnykimą. Kai kurie teršalai kaupiasi maisto grandinėje, paveikdami įvairius organizmus, įskaitant žmones.

Susirūpinimą keliančios medžiagos. Siekiant užtikrinti reikalingus sanitarinius reikalavimus ir aukštą produkcijos kokybę, Bendrovės valdomuose gamybiniuose filialuose ir vertės grandinės pradinėje ir galutinėje grandyse yra naudojamos cheminės medžiagos ir mišiniai, kurių sudėtyje yra susirūpinimą keliančios medžiagos. Šios medžiagos pasižymi toksiškumu, ilgalaikiu kaupimusi organizmuose ar aplinkoje bei gebėjimu sukelti rimtus neigiamus padarinius. Pagrindiniai teršėjai yra pieno ūkiai, organinių žaliavų ir cheminių medžiagų gamintojai bei distribucijos tinklai.

E2 Tarša

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

		Vieta vertės grandinėje			Laikotarpis		
		Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
Dirvožemio tarša (Bendrovei būdinga)	Esamas neigiamas poveikis	●			●	●	●
Susirūpinimą keliančios medžiagos	Esamas neigiamas poveikis	●	●		●	●	●

E2-1 Su tarša susijusi politika

AB „Pieno žvaigždės“ kokybės, maisto saugos ir aplinkos apsaugos politika apibrėžia Bendrovės įsipareigojimą tausoti aplinką, taikyti prioritetą ne tik įmonėje, bet ir viso ciklo metu aplinką neteršiančiomis technologijomis. Taip pat, palaikyti ir nuolat gerinti aplinkos apsaugos vadybos sistemą.

Šiam tikslui pasiekti, Bendrovės vadovybė įsipareigoja laikytis įmonei taikomų teisinių reikalavimų, tvariai naudoti gamtinius, energetinius ir kitus išteklius, tinkamai ir atsakingai tvarkyti atliekas bei užtikrinti tinkamą pasirengimą galimoms avarinėms situacijoms. Tvarus gamtinių, energetinių ir kitų išteklių naudojimas ir pasirengimas galimoms avarinėms situacijoms yra susijęs su identifikuotu reikšmingu neigiamu poveikiu dėl susirūpinimą keliančių medžiagų ir išteklių įvedinių, įskaitant jų naudojimą.

Politika yra taikoma visiems Bendrovės valdomiems objektams, gamybiniais filialams Kaune, Mažeikiuose, Panevėžyje ir Pasvalyje bei logistiniuose centruose Vilniuje ir Klaipėdoje, ir šiuose objektuose dirbantiems darbuotojams, kurie yra periodiškai kiekvienais metais supažindinami su politikos turiniu ir susijusiais integruotais aplinkos valdymo sistemos (ISO 14001:2015) procesais. Tuo tarpu, valdymo sistemos efektyvumas užtikrinamas periodišku nepriklausomų auditorių tikrinimu.

Politika buvo sukurta remiantis vidinių suinteresuotųjų subjektų konsultacijomis. Politika yra viešai paskelbta Bendrovės interneto svetainėje, todėl yra prieinama visoms suinteresuotoms šalims.

Vis dėlto, 2024-ais metais atlikus dvejojo reikšmingumo vertinimą Bendrovė atkreipė dėmesį, kad priimta politika konkrečiai neidentifikuoja dirvožemio ir susirūpinimą keliančių medžiagų taršos reikšmingų klausimų ir neapima poveikio vertės grandinėje, todėl 2025 m. planuoja atnaujinti politiką.

E2-2 Su tarša susiję veiksmai ir ištekliai

AB „Pieno žvaigždės“ šiuo metu nėra priėmusi veiksmų susijusių su dirvožemio ir susirūpinimą keliančių medžiagų tarša. 2024-ais metais Bendrovė pirmą kartą atliko dvejojo reikšmingumo vertinimą, kurio metu identifikavo reikšmingus tvarumo klausimus, todėl atitinkamus veiksmus planuoja priimti per ateinančius metus.

E2-3 Su tarša susiję uždaviniai

Šiuo metu Bendrovė nėra nustatiusi išmatuojamų į rezultatus orientuotų uždavinių, tačiau pagal nuo 2013 metų integruotą aplinkos vadybos sistemą (ISO 14001:2015) savo operacijose stebi ir analizuoja racionalų cheminių medžiagų ir mišinių naudojimą pagal buhalterinės apskaitos ir programinės įrangos duomenis, siekiant užkirsti išteklių vartojimo padidėjimą. Rezultatai yra aptariamai Bendrovės filialuose organizuojamos vadybos vertinamosios analizės metu.

E2-4 Oro, vandens ir dirvožemio tarša

Visi dirvožemio teršalai susidaro pradinėje AB „Pieno žvaigždės“ vertės grandinėje. Dėl šios priežasties, Bendrovė neturi duomenų apie ataskaitiniu periodu susidariusius teršalus ir laikui bėgant atsiradusius pokyčius.

E2-5 Susirūpinimą keliančios medžiagos ir labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos

AB „Pieno žvaigždės“ susirūpinimą keliančių medžiagų nenaudoja tiesiogiai gamyboje kaip produktų dalis. Cheminės medžiagos ir mišiniai yra perkami ir naudojami gamybos vietų ir įrenginių dezinfekcijai bei sanitarinių reikalavimų užtikrinimui. Bendrovė nenaudoja koncentruotų susirūpinimą keliančių medžiagų, todėl rėmėsi tiekėjų pateikiama informacija apie medžiagų procentinę dalį mišiniuose pagal Bendrovės apskaitų sistemų informaciją. Išleidžiamose nuotekose kiekvienos susirūpinimą keliančios medžiagos tyrimo neatliekame, tačiau, siekiant užtikrinti aukštus produktų kokybės ir saugos reikalavimus, periodiškai imame tyrimus po įrenginių dezinfekavimo. Pagal šį procesą darome prielaidą, kad sunaudotos susirūpinimą keliančios medžiagos pasišalina per nuotekas kaip išmetamieji teršalai, todėl išleidžiamų medžiagų kiekis sutampa su sunaudotų susirūpinimą keliančių medžiagų kiekiu.

Susirūpinimą keliančios medžiagos pagal pavojingumo kategorijas	Matavimo vienetas	Pirkimas	Sunaudojimas
1 ar 2 kategorijos kancerogeninės medžiagos	t	-	-
1 ar 2 kategorijos lytinių ląstelių mutageniškumą sukeliančios medžiagos	t	-	-
1 ar 2 kategorijos toksiškos reprodukcijai medžiagos*	t	0,004	0,004
Žmonių endokrininę sistemą ardančios medžiagos	t	-	-
Aplinkos organizmų endokrininę sistemą ardančios medžiagos	t	-	-
Patvarios, mobilios ir toksiškos arba labai patvarios ir labai mobilios medžiagos	t	-	-
Patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos arba labai patvarios ir labai bioakumuliacinės medžiagos	t	-	-
1 kategorijos kvėpavimo takus jautrinančios medžiagos	t	0,054	0,054
1 kategorijos odą jautrinančios medžiagos	t	0,002	0,002
1-4 kategorijų lėtinį pavojų vandens aplinkai keliančios medžiagos	t	34,081	33,972
Ozono sluoksniui pavojingos medžiagos	t	-	-
Specifinio toksiškumo konkrečiam organui po kartotinio poveikio 1 ar 2 kategorijos medžiagos	t	1,052	1,058
Specifinio toksiškumo konkrečiam organui po vienkartinio poveikio 1 ar 2 kategorijos medžiagos	t	-	-
Bendras susirūpinimą keliančių medžiagų kiekis	t	34,697	34,815
* Iš jų labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos	t	0,004	0,004

Biologinė įvairovė ir ekosistemos

E4-1 Pertvarkos planas ir atsižvelgimas į biologinę įvairovę ir ekosistemas strategijoje ir verslo modelyje

AB „Pieno žvaigždės“ verslo modelis, orientuotas į žaliavinio pieno perdirbimą ir pieno produktų gamybą, daro poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms per vertės grandinę ir susijusius procesus. Bendrovės strategijoje yra siekiama numatyti modernaus vartotojo ateities poreikius, išlaikant aukščiausius gaminamų produktų kokybės standartus, tačiau tam naudojama pagrindinė Bendrovės žaliava – pienas ir produktų pakuotės daro poveikį aplinkai dėl tiesioginio miškų naudojimo ir intensyvios žemės ūkio praktikos tiekimo grandinėje. Intensyvus gyvulių ganymas ir pašarinių kultūrų auginimas daro įtaką bioįvairovei bei ekosistemoms, todėl agrikultūrinė veikla yra griežtai reguliuojama Europos Sąjungos bei nacionaliniais įstatymais. Pakuotės yra neatsiejama produkto pristatymo grandinės dalis, tad įmonės strategija yra tiesiogiai susijusi su biologinei įvairovei ir ekosistemoms daromu poveikiu bei priklausomybe nuo šių išteklių, todėl Bendrovė ketina užtikrinti atitiktį ES miškų naikinimo reglamente nustatytiems reikalavimams.

Įmonė, vadovaudamasi žiedinės ekonomikos principais, susijusiais su pakuočių perdirbimu, siekia maksimaliai pratęsti išteklių naudojimo laiką ir užtikrinti, kad jų gavyba netrukdytų gamtai atsinaujinti. Vadovaujantis 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijos tikslais, Bendrovė planuoja iki 2030 m. optimizuoti į rinką išleidžiamos pakuotės perdirbimą iki 100 %. Vis dėlto, siekiant mažinti Bendrovės poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms, kyla poreikis koreguoti verslo modelį, didinant pakuočių perdirbimą bei skatinant tiekėjus taikyti tvarias žemės ūkio ir miškininkystės praktikas.

AB „Pieno žvaigždės“ atliks atsparumo analizę, siekdama įvertinti fizines, pertvarkos ir sisteminės rizikas, susijusias su biologine įvairove ir ekosistemomis 2025 metais.

SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

AB „Pieno žvaigždės“ atlikto dvejojo reikšmingumo vertinime buvo išanalizuotos Bendrovės veiklos vietos ir verslo modelis. Naudojantis Natura 2000 duomenų baze, vertinimo metu nustatyta, kad įmonės operacijų vykdymo veiklos vietos, esančios Kauno, Mažeikių, Panevėžio ir Pasvalio miestuose, nėra pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijose ir tiesiogiai nedaro reikšmingo poveikio biologinei įvairovei ir ekosistemoms. Reikšmingumas nustatytas vertės grandinėje dėl tiesioginio naudojimo, taikant intensyvią žemės ūkio praktiką ir miškų kirtimą popieriaus ir kartono pakuočių gamybai. Kadangi poveikis kyla iš pradinės grandinės, ne tik pirmo, bet ir antro lygio tiekėjų, šiuo metu Bendrovė neturi objektyvios informacijos reikalingų duomenų pateikimui.

Reikšmingas neigiamas poveikis, susijęs su žemės degradacija, dykumėjimu ar dirvožemio sandarinimu, nebuvo nustatytas. Bendrovės operacijos taip pat nedaro poveikio gresiančioms išnykti rūšims pagal Natura 2000 duomenų bazės pateikiamą informaciją.

IRO-1 Reikšmingo su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Dvejojo reikšmingumo vertinimo metu buvo išanalizuotos Bendrovės veiklos vietos ir verslo modeliu. Siekdamas nustatyti faktinį ir galimą poveikį, rizikas ir galimybes, susijusias tiek su savo veikla, tiek su vertės grandinės pradine ir galutine grandimis, įmonė apsvarstė priklausomybę nuo biologinės įvairovės ir ekosistemų (įskaitant ekosistemines paslaugas), pertvarkos bei fizines rizikas ir galimybes pagal E4 TR 9 str. rekomendacijas. Šiais metais Bendrovė nesvarstė sisteminių rizikų, kadangi neturi objektyvių duomenų, kad jos verslo veikla gali sukelti visos sistemos žlugimą. Atliekant vertinimą buvo konsultuojamasi su trečiųjų

šalių ekspertais ir Bendrovės vidaus specialistais. Paveikiamoms bendruomenėms gali būti daroma įtaka per Bendrovės tiekimo grandinę, ypač per antrojo lygmens tiekėjus, dėl miškų naikinimo ir intensyvios žemės ūkio praktikos, kurios gali sukelti dirvožemio eroziją ir pabloginti oro bei vandens kokybę.

Analizė atlikta naudojantis sektoriaus tendencijomis bei viešai prieinama sektoriaus informacija, įskaitant nacionalinių ir tarptautinių institucijų pateikiamais duomenimis iš duomenų bazių, tokių kaip Natura 2000, EUSO, ar Jungtinių tautų maisto ir žemės ūkio organizacijos ir Europos aplinkos agentūros pateikiamų publikacinių straipsnių. Vertės grandinės dalyvių poveikis buvo identifikuotas kaip svarbus, jei sektoriai, kuriuose jie vykdo veiklą yra žinomi kaip didelio poveikio šaltiniai. Viešai pateikta informacija laikoma pakankama, vertinant su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusį poveikį, rizikas ir galimybes.

AB „Pieno žvaigždės“ valdomi filialai yra įsteigti urbanizuotose pramonės zonose Kaune, Mažeikiuose, Panevėžyje ir Pasvalyje. Šių objektų vykdoma veikla nėra pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijose (pagal Natura 2000 duomenų bazę) ir neblogina natūralių bei rūšių buveinių būklės, todėl padaryta išvada, kad nėra būtina įgyvendinti poveikio priemonių biologinei įvairovei švelninti, kadangi ES reglamentai, susiję su biologine įvairove ir ekosistemomis, Bendrovei nėra taikomi.

Dvejopo reikšmingumo vertinime buvo nustatytas šis su biologine įvairove ir ekosistemomis susijęs reikšmingas poveikis:

Tiesioginis naudojimas (Bendrovei būdinga). Nors Bendrovė neužsiima ir neplanuoja užsiimti veiklomis tiesiogiai veikiančiomis gamtos išteklius, tačiau įmonės pradinėje vertės grandinėje šiomis veiklomis yra užsiimama. Pagrindinės nustatytos tiekimo grandinės veiklos yra – miškų kirtimas kartono ir popieriaus pakuočių gamybai bei intensyvi žemės ūkio praktika, kurių metu yra stipriai paveikiamos natūralios floros ir faunos buveinės.

E4 Biologinė įvairovė ir ekosistemos

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

Tiesioginis naudojimas

Esamas
neigiamas
poveikis

Vieta vertės grandinėje			Laikotarpis		
Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
●			●	●	●

E4-2 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusi politika

Šiuo metu AB „Pieno žvaigždės“ nėra priėmusi su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusios politikos, skirtos valdyti nustatytą reikšmingą poveikį vertės grandinėje. Iki dvejopo reikšmingumo vertinimo atlikimo įmonė koncentravosi į savo operacijų valdymą ir tiesioginį poveikį aplinkai, mažiau dėmesio skiriant netiesioginiams poveikiams vertės grandinėje dėl duomenų ir išteklių trūkumo. Bendrovė planuoja atnaujinti aplinkosaugos politiką 2025 m. ir įterpti reikšmingus IRO susijusius su biologine įvairove ir ekosistemomis.

E4-3 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję veiksmai ir ištekliai

AB „Pieno žvaigždės“ ataskaitiniais metais nebuvo priėmusi veiksmų, susijusių su tiesioginiu naudojimu, kadangi dvejopo reikšmingumo vertinimas buvo atliktas pirmą kartą ataskaitiniais metais ir dėl duomenų bei išteklių trūkumo. Bendrovėje jau kelerius metus yra naudojami pakuotės žiedinės ekonomikos principai, pagal kuriuos apie 94% į rinką išleidžiamų produktų pakuočių gali būti perdirbamos, taip sumažinant poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms. Be to, įmonės pagrindiniai kartono pakuočių gamintojai turi įsidiegtę pripažintas FSC ar PEFC sertifikavimo sistemas, įrodančias tvarios miškininkystės praktikas.

Atsižvelgdama į vis didėjančią susirūpinimą dėl biologinės įvairovės ir ekosistemų, AB „Pieno žvaigždės“ planuoja iki 2025-ųjų metų pabaigos išanalizuoti įmonės pradinę vertės grandinę, identifikuoti produktų gamyboje ir pakavime naudojamą medžiagą, kurių sudėtyje yra kakavos, kavos, palmių aliejaus, sojos ir/ar medienos, bei užtikrinti, kad visos Bendrovėje naudojamos identifikuotos medžiagos neprisidėtų prie miškų alinimo ar miškų naikinimo ir turėtų kontroliuojančių institucijų patvirtintus išsamaus vertinimo pareiškimus. Šiais veiksmais AB „Pieno žvaigždės“ siekia sumažinti savo veiklos operacijų indėlį į ekosistemų ir biologinės įvairovės nykimą bei šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Planuojamuose veiksmuose nėra įtraukti poveikio biologinei įvairovei atsveriamieji veiksmai. Šiuo metu Bendrovė dar nėra priėmusi planuojamų veiksmų, susijusių su intensyvia žemės ūkio praktika.

E4-4 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję uždaviniai

Šiuo metu Bendrovė nėra nustatiusi išmatuojamų į rezultatus orientuotų uždavinių dėl duomenų ir išteklių trūkumo, reikalingo įvertinti dabartinį savo veiklos ir vertės grandinės poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms. Šį poveikį sunku kiekybiškai įvertinti, todėl sudėtinga nustatyti stebėsenos tikslus. Kadangi Bendrovė šiuo metu nėra priėmusi politikos, su tiesioginiu naudojimu susijęs poveikio veiksmingumas, taip pat, nėra stebimas.

E4-5 Su biologinės įvairovės ir ekosistemų pokyčiais susiję poveikio rodikliai

AB „Pieno žvaigždės“ nustatytas reikšmingas poveikis yra pradinėje vertės grandinėje, todėl Bendrovė neturi objektyvios informacijos apie atskleidimo reikalavimą.

E4-6 Numatomas reikšmingų su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusių rizikų ir galimybių finansinis poveikis

Bendrovė nusprendė pasinaudoti palaiptiui pradedamu taikyti reikalavimu. Pirmaisiais savo tvarumo ataskaitos rengimo metais įmonė šią informaciją praleidžia.

Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika

IRO-1 Reikšmingo su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Dvejopo reikšmingumo vertinimo metu buvo išanalizuotos AB „Pieno žvaigždės“ valdomos operacijos ir jos vertės grandinės pradinė ir galutinė grandys. Vertinimas atliktas vadovaujantis 1 ETAS reikalavimais ir EFRAG dvejopo reikšmingumo vertinimo gairėmis. Procesas yra grindžiamas principais, išdėstytais 1 ETAS 3 skyriuje bei 1 ETAS TR 16 str. Siekiant nustatyti faktinį ir galimą poveikį, rizikas ir galimybes, buvo konsultuojamasi su trečiųjų šalių ekspertais ir Bendrovės vidaus specialistais, tačiau paveikiamos bendruomenės nebuvo įtrauktos.

Analizės atlikimui buvo naudojamos nacionalinių ir tarptautinių institucijų pateikiamais duomenimis bei viešai prieinama sektoriaus informacija. Viešai pateikta informacija laikoma pakankama, vertinant su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusį poveikį, rizikas ir galimybes. Vertės grandinės dalyvių poveikis identifiкуotas kaip svarbus, jei sektoriai, kuriuose jie vykdo veiklą yra žinomi, kaip didelio poveikio šaltiniai. Detalus IRO-1 proceso aprašymas yra pateikiamas ETAS 2 IRO-1 dalyje. Ateinančiais metais Bendrovė ketina peržiūrėti dvejopo reikšmingumo vertinimo procesą ir patobulinti suinteresuotųjų subjektų įtraukimą bei peržiūrėti galimybę potencialios politikos, veiksmų, matmenų bei uždavinių nustatymui.

Dvejopo reikšmingumo vertinime buvo nustatytas šis su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijęs reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės:

Išteklių įvediniai, įskaitant išteklių naudojimą. Bendrovėje yra naudojama plati įvairovė išteklių, įskaitant vandenį, energiją, kurą, žaliavas bei chemines medžiagas. Kadangi įmonė pati tiesiogiai neišgauna šių išteklių, jų pirkimas daro reikšmingą tiesioginį poveikį aplinkai ir žmonėms per vertės grandinę. Reikšmingiausi išteklių įvediniai yra maisto produktų ingredientai ir pakuotės, skirtos produktų gamybai. Siekiant užtikrinti gaminamos produkcijos kokybę ir saugą, Bendrovė kol kas nenaudoja antrinių žaliavų pirminės pakuotės gamyboje, tačiau antrinės / tretinės pakuotės yra 100 % pagamintos iš antrinių žaliavų (AŽ) arba turi tam tikrą procentą AŽ savo sudėtyje. Pagrindinės identifiкуotos rizikos – griežtėjantis teisinis reguliavimas ir išteklių rinkos sąlygų svyravimai, galintys padidinti išteklių kainą. Siekdama valdyti šias rizikas, Bendrovė gali diegti pažangesnes, mažesnę išteklių suvartojimą užtikrinančias technologijas ir investuoti į tvaresnę pakuotę, kuri ne tik sumažintų poveikį aplinkai, bet ir suteiktų konkurencinį pranašumą bei atvertų galimybes naujose rinkose.

Su produktais susiję išteklių išvediniai. AB „Pieno žvaigždės“ savo veikloje turi du išteklių išvedinius: pieno produktus ir šių produktų pakuotę. Maisto produktai yra dažniausiai suvartojami, todėl neturi žiediškumo. To negalima pasakyti apie pakuotę – apie 94 % Bendrovės veikloje naudojamų pakuočių gali būti perdirbtos ir / arba panaudotos pakartotinai. Nepaisant didelio perdirbamumo procento, Bendrovė neturi objektyvios informacijos apie tinkamą pakuotės sutvarkymą išleistoje rinkoje. Tinkamai nesutvarkytos pakuotės yra vienas didžiausių dirvožemio taršos ir mikroplastiko susidarymo šaltinių, kuris neigiamai veikia tiek aplinką, tiek gyventojų sveikatą. Griežtėjantis pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo teisinis reguliavimas ir tvaresnis visuomenės požiūris į pakuotę gali sukelti tvarių išteklių kainų kilimą ir principo „teršėjas moka“ įkainių kilimą.

Atliekos vertės grandinėje (Bendrovei būdinga). Bendrovė nenustatė reikšmingo tiesioginio poveikio susijusio su atliekomis savo operacijose. Įmonės veikloje susidaranti atliekos yra perduodamos licencijuotoms atliekų tvarkymo įmonėms, kurios pagal sutartinius įsipareigojimus privalo tinkamai sutvarkyti atliekas. Šis procesas yra griežtai prižiūrimas nacionalinių institucijų, todėl Bendrovė neturi

pagrindo manyti, kad atliekos yra netinkamai pašalinamos. Reikšmingas poveikis yra nustatytas vertės grandinėje, ypač galutinėje grandyje. Didelė dalis nuo vartotojų likusių atliekų atsiduria sąvartynuose, kuriose perdirbimui tinkamos pakuotės būna užterštos kitų atliekų ir gali būti tik deginamos. Siekiant suvaldyti šį poveikį, Bendrovė ant produktų pakuočių pateikia informaciją apie pakuotėms pagaminti naudojamas medžiagas ir jų galimybę būti perdirbamoms. Tai informuoja vartotojus apie teisingą atliekų rūšiavimą. Netinkamai sutvarkytos atliekos vertės grandinėje gali sukelti žaliavų tiekimo sutrikimus dėl nustatytų pažeidimų bei apriboti netvarių pakuočių teikimą į rinką.

E5 Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

		Vieta vertės grandinėje			Laikotarpis		
		Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
Išteklių įvediniai, įskaitant išteklių naudojimą	Esamas neigiamas poveikis	●	●	●	●	●	●
Išteklių įvediniai, įskaitant išteklių naudojimą	Rizika	●	●	●	●	●	●
Išteklių įvediniai, įskaitant išteklių naudojimą	Galimybė	●	●	●		●	●
Su produktais susiję išteklių išvediniai	Esamas neigiamas poveikis	●	●	●	●	●	●
Su produktais susiję išteklių išvediniai	Rizika	●	●	●		●	●
Atliekos vertės grandinėje	Esamas neigiamas poveikis	●		●	●	●	●
Atliekos vertės grandinėje	Rizika	●		●	●	●	●

E5-1 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika

AB „Pieno žvaigždės“ aplinkosaugos politika pateikta E2-1 *Su tarša susijusi politika* dalyje.

Atlikus išsamaus patikrinimo procesą buvo nustatyta, kad politika neapima vertės grandinės ir konkrečiai neidentifikuoja tvaraus apsirūpinimo atsinaujinančiais ištekliais bei santykinio antrinių išteklių naudojimo didinimo.

E5-2 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję veiksmai ir ištekliai

Bendrovėje dedamos įvairios pastangos užtikrinti kuo efektyvesnį išteklių naudojimą - diegiamos naujos technologijos, kurių dėka yra mažinamas išteklių naudojimas (vandens, kuro, energijos, cheminių medžiagų), įskaitant žaliavų ir kitų išteklių recirkuliacijos sistemas (vandens, garo). Vykdoma duomenų ir teisinių reikalavimų analizė, siekiant išsiaiškinti problemines išteklių sunaudojimo vietas bei užtikrinti mažesnių pirminių išteklių eikvojimą. Didelis dėmesys yra skiriamas žiediniam produktų pakuočių gyvavimo ciklui – apie 94 % į rinką išleidžiamų vienkartinės pakuotės produktų pakuočių gali būti perdirbamos arba naudojamos pakartotinai. Taip pat, su kai kuriais klientais Bendrovė turi įdiegusi uždarojo ciklo sistemas, kurių metu mediniai padėklai ir plastikinės tarinės dėžės yra susigrąžinamos iš klientų ir naudojamos pakartotinai, kol pasibaigia jų gyvavimo ciklas.

Ataskaitiniais metais Bendrovėje atlikti pagrindiniai veiksmai dėl pirminių išteklių mažinimo:

- Ledų gamyboje investuota į automatinę pakavimo sistemą, kuri ne tik palengvins savos darbo jėgos krūvį, tačiau ir padės sumažinti į rinką išleidžiamo neperdirbamo plastiko kiekį iki šiol naudotą kartono dėžių užklajavimui.
- Bendrovėje buvo modernizuotos pakavimo sistemos, siekiant pritvirtinti iš plastiko pagamintus dangtelius prie plastikinių butelių ir kombinuotos gėrimų taros.
- Filiale „Pasvalio sūrinė“ įmonė įdiegė VRC5 šilumos regeneravimo sistemą, kurios metu yra aktyviai surenkama šalutinių produktų šilumos energija ir panaudojama kitiems gamybos procesams. Sistema ne tik sumažina pirminių išteklių naudojimą savo operacijose ir pirminėje vertės grandinėje, bet ir prisideda prie aplinkos tausojimo, mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.

Atsižvelgiant į vis didėjantį susirūpinimą dėl žiedinės ekonomikos, AB „Pieno žvaigždės“ planuoja iki 2030-ųjų metų užtikrinti, kad 100 % į rinką išleidžiamos pakuotės būtų perdirbamos ir / arba pakartotinai naudojamos. Tuo siekiama prailginti pakuotės gyvavimo ciklą ir sumažinti pirminių išteklių naudojimą visoje vertės grandinėje.

E5-3 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję uždaviniai

Šiuo metu Bendrovėje yra numatyta iki 2030-ųjų metų užtikrinti, kad į rinką būtų išleidžiama 100 % perdirbama ir / arba pakartotinai naudojama pakuotė. Šis uždavinys paveiks įmonės vertės grandinės pradinę ir galutinę grandis didinant pakuotės žiediskumą jos projektavimo etape ir didinant pakuotės perdirbimą, pasibaigus jos gyvavimo ciklui. Veiksmingumas yra stebimas Bendrovės vidinėje duomenų rinkimo sistemoje nuo 2018 metų.

Nustatytas uždavinys yra privalomas pagal ES teisės aktus ir suinteresuotieji subjektai nebuvo įtraukti priimanant uždavinį.

E5-4 Išteklių įvediniai

Dvejopo reikšmingumo vertinimo metu buvo nustatyti šie reikšmingi išteklių įvediniai: maisto produktų ingredientai ir pakavimo medžiagos. Pagrindinė Bendrovėje naudojama žaliava yra natūralus pienas, kuris

sudaro pagrindą įvairių pieno produktų gamybai. Reikšmingą vaidmenį atlieka ir papildomi ingredientai, tokie kaip fermentai, cukrus bei saldikliai, džemai, glaistai, druska ir kiti priedai, užtikrinantys gaminamų produktų technologines savybes ir skonį. Įmonėje, taip pat, yra gaminama ekologiškų produktų linija, kuri patvirtina, kad gamyboje naudojamos žaliavos atitinka ekologiškos gamybos standartus. Visi ekologiškų produktų gamyboje naudojami maistiniai ingredientai yra sertifikuoti pagal Reglamento (ES) 2018/848 35 (1) straipsnį.

Pakavimo medžiagos yra vienas iš reikšmingiausių įmonės įvedinių, turintis tiesioginį poveikį tiek gamybos efektyvumui, tiek žiedinės ekonomikos principams. Bendrovės pieno produktų gamyboje naudojamos įvairios pakavimo medžiagos, tokios kaip plastikas (PET, HDPE, PP, daugiasluoksnis plastikas), popierius ir kartonas, medinės kombinuotos pakuotės (Tetra Pak) ir metalinės pakuotės. Vis dėlto, nors apie 94% naudojamų pakuočių gali būti perdirbamos, įmonė šiuo metu neturi duomenų, ar šios pakuotės buvo tvariai pagamintos.

Žaliava	Kiekis, 2024 m.
Sunaudoti maistiniai ingredientai, įskaitant pieną, produktų gamybai, t	203 316
Sunaudotos pakavimo medžiagos produktų gamybai, t	4 801
Iš kurių: sunaudoti maistiniai ingredientai, įskaitant pieną, ekologinių produktų gamybai, t	6 186
Iš kurių: sunaudoti maistiniai ingredientai, įskaitant pieną, ekologinių produktų gamybai, %	3
Iš viso, t:	208 301

Apskaičiuojant duomenis, įmonė naudoja tiekėjų pateikiama informacija apie medžiagų kilmę, sąskaitose faktūrose nurodomu svoriu ir teisės norminiuose aktuose nustatytais taisyklėmis. Gamyboje sunaudojamų įvedinių duomenys yra nuolat fiksuojami Bendrovės informacinėse apskaitos sistemose bei programinėje įrangoje, pagal tiesiogiai pamatuotas įvedinių rūšis ir joms nustatytus įverčius. Naudojami duomenys atspindi pradinę medžiagų būseną. Tvariai gautų įvedinių procentinė dalis apskaičiuojama, ekologinių produktų gamybai sunaudotus maistinius ingredientus padalinus bendro sunaudotų įvedinių svorio. Duomenys yra renkami ir apskaitomi, remiantis buhalterinės apskaitos principais. Ataskaitiniais metais Bendrovė nerinko duomenų apie pakartotinai panaudotų arba perdirbtų antrinių komponentų, antrinių žaliavų naudojimą išteklių įvediniams gaminti, todėl šiuo metu negali pateikti reikalingos informacijos. Bendrovė planuoja sekančiais metais atlikti gaunamų išteklių analizę ir atnaujinti naudojamą programinę įrangą dėl perdirbtų antrinių komponentų naudojimo pakuočių gamyboje.

E5-5 Išteklių išvediniai

AB „Pieno žvaigždės“ turi du išteklių išvedinius – pieno produktus ir šių produktų pakuotę. Įmonėje yra gaminamas platus asortimentas pieno produktų, kurie yra suskirstyti į keturis pagrindinius veiklos segmentus – šviežius pieno produktus, sūrius, ledus ir sausus pieno produktus. Bendrovė vadovaujasi prielaida, kad didžioji pieno produktų dalis yra suvartojama, taip užbaigiant jų gyvavimo ciklą. Vis dėlto, remiantis Eurostat statistiniais duomenimis¹, 2022 metais 127 kg maisto kilmės atliekų teko vienam gyventojui ES, iš kurių tam tikra dalis gali būti pieno produktai. Visi pieno produktai yra biologinės kilmės atliekos, todėl, tinkamai surinkus, gali būti grąžinamos į apyvartą per biologinį ciklą, taikant kompostavimą ar anaerobinį skaidymą.

Bendrovės veikloje yra naudojamos dviejų rūšių pakuotės: vienkartinės ir daugkartinės pakuotės. 51 % ataskaitiniais metais į apyvartą išleistų pakuočių gali būti naudojamos pakartotinai. Likusią dalį sudarė vienkartinės pakuotės, iš kurių apie 94 % gali būti perdirbamos.

Apskaičiuojant duomenis, įmonė naudojami tiekėjų pateikiama informacija apie medžiagų sutvarkymą gyvavimo ciklo pabaigoje ir teisės norminiuose aktuose nustatytais taisyklėmis. Išleidžiamų į apyvartą išteklių duomenis sudaro fiziškai į rinką išleisti produktai ir šių produktų pakuotė, kurie yra nuolat fiksuojami Bendrovės informacinėse apskaitos sistemose ir programinėje įrangoje, pagal tiesiogiai pamatuotas išteklių rūšis ir joms nustatytus įverčius.

E5-6 Numatomas su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusių reikšmingų rizikų ir galimybių finansinis poveikis

Bendrovė nusprendė pasinaudoti palaipsniui pradedamu taikyti reikalavimu. Pirmaisiais savo tvarumo ataskaitos rengimo metais įmonė šią informaciją praleidžia ir bus atskleista 2025 m. tvarumo ataskaitoje.

---

¹Eurostat data on Food waste in European Union.

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/cei_pc035/default/table?lang=en

Socialinė atsakomybė

Sava darbo jėga

SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

Šioje ataskaitoje visi samdomi asmenys, priskiriami prie savos darbo jėgos, kuriems įmonė gali daryti reikšmingą poveikį, yra įtraukti į jos pagal 2 ETAS atskleidžiamos informacijos aprėptį. AB „Pieno žvaigždės“ prie savos darbo jėgos yra priskiriami tik samdomi darbuotojai.

Pagal atliekamo darbo pobūdį įmonės darbuotojai skirstomi į aukščiausio lygmens vadovaujančias pareigas einančius darbuotojus, vadovaujančias pareigas einančius darbuotojus, vadovaujančius specialistus ir (ar) inžinierius, specialistus ir (ar) inžinierius, tarnautojus, darbininkus ir nekvalifikuotą darbą dirbančius darbuotojus. Bendrovės pareigybių sąrašą sudaro apie 250 pareigybių, vykdančių atitinkamas funkcijas pardavimų, marketingo, pirkimų ir tiekimo, gamybos, kokybės vadybos, logistikos, technikos ir gamybos aptarnavimo, apskaitos ir kitose funkcinėse srityse.

Bendrovės struktūriniuose padaliniuose įprastinė veikla vykdoma naudojant gamybinę (technologinę) įrangą, techninę įrangą ir prietaisus, transporto priemones ir kitą techniką, kurios naudojimas yra susijęs su padidinto pavojaus rizika. Paminėtą įrangą, prietaisus ir (ar) transporto priemones ir (ar) kitą techniką naudojančių (valdančių, vairuojančių ir pan.) darbuotojų, dirbančių gamybos, kokybės vadybos, logistikos, technikos ir gamybos aptarnavimo srityse, darbas yra susijęs su didesnio pavojaus ir žalos rizika. Dauguma darbuotojų dirba pagal standartinius darbo grafikus (biuro darbuotojai), kai kurie dirba pamainomis (gamybos darbuotojai). Kai kuriose pozicijose darbo valandos yra lankstesnės ir nenuspėjamos, pavyzdžiui, intensyvios sezoninės gamybos metu. Tokiomis toleruotinos profesinės rizikos sąlygomis įprastai dirba valgomųjų ledų grūdintojai ir vaflių kepėjai, pavienių pareigybių darbuotojai sūrių gamyboje ir produkcijos sandėliuose.

Su darbuotojais įmonėje įprastai sudaromos neterminuotos darbo sutartys. Jei sudaroma terminuota darbo sutartis, darbo sutarties terminas gali būti nustatomas iki tam tikros kalendorinės datos arba iki tam tikrų aplinkybių atsiradimo, pasikeitimo ar pasibaigimo. Darbuotojams įprastai taikoma terminuota darbo sutartis tuomet, kai pavaduojamas kitas darbuotojas jo ligos atveju, laikinai pakeičiami darbuotojai, išėję nėštumo ir gimdymo bei vaiko priežiūros atostogų, padidėja produkcijos sezoninės gamybos ir (ar) pervežimo apimtys, esant kitoms įmonės veiklos priežastims, dėl kurių būtina atlikti nuolatinio pobūdžio, bet nepastovios apimties darbus.

Bendrovės veikloje darbuotojų žinios ir patirtis yra labai svarbūs, todėl įmonė valdo rizikas, susijusias su užtikrintu užimtumu ir darbuotojų kaita. 2024 metais Bendrovės vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius buvo lygus 1698. Jis buvo 3 procentais didesnis nei prieš metus. Didžiausia darbuotojų kaita patiriama įmonės Panevėžio filialo valgomųjų ledų gamybos skyriuje dėl laikinai padidėjančių sezoninės gamybos apimčių ir susijusio terminuoto darbo pobūdžio.

Konkurencingas darbo užmokestis yra svarbus veiksnys užtikrinant darbuotojų pasitenkinimą darbu. Atsižvelgdama į tai, Bendrovė nuosekliai peržiūri ir koreguoja darbo užmokesčio politiką, siekdama išlaikyti rinkos sąlygas atitinkantį atlygio lygį. 2024 metais Bendrovės darbo užmokesčio metinis fondas buvo 12 procentų didesnis nei prieš metus, o darbuotojų vidutinis darbo užmokestis per metus išaugo 9 procentais.

Dvejopo reikšmingumo vertinime buvo nustatyti šie su sava darbo jėga susiję reikšmingi poveikiai ir rizikos:

Sveikata ir sauga. Bendrovės darbuotojų, dirbančių gamybos, kokybės vadybos, logistikos, technikos ir gamybos aptarnavimo srityse, darbas yra susijęs su didesnio pavojaus ir žalos rizika. Bendrovėje nutinka pavieniai nelaimingi atsitikimai, kurių apie vieną trečdalį sudaro nelaimingi atsitikimai pakeliui į/iš darbo.

Užtikrintas užimtumas. Siekiant užtikrinti gaminamos produkcijos pasiūlą bei atsižvelgiant į produkcijos pirkėjų užsakymų sezoniškumą, Bendrovėje naudojamas terminuotas darbas. Nestabilios darbo sąlygos gali sumažinti darbuotojų motyvaciją ir našumą, padidinti darbuotojų skundų ir konfliktų skaičių, bei didinti darbuotojų kaitą. Didelė darbuotojų kaita gali sukelti papildomas sąnaudas dėl nuolatinio naujų darbuotojų apmokymo.

Deramas darbo užmokestis. Vidutiniu ir ilgalaikiu laikotarpiu gali kilti potenciali rizika dėl nepakankamai konkurencingo darbo užmokesčio, kuris gali sukelti darbuotojų nepasitenkinimą, sumažinti jų motyvaciją ir lojalumą, padidinti darbuotojų kaitą.

S1 Sava darbo jėga

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

Vieta vertės grandinėje

Laikotarpis

Sveikata ir sauga

Neigiamas poveikis

Užtikrintas užimtumas

Rizika

Deramas darbo užmokestis

Rizika

Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Laikotarpis		
			Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
	●		●	●	●
	●		●	●	●
	●			●	●

S1-1 Su sava darbo jėga susijusi politika

Bendrovės žmogaus teisių politiką sudaro verslo etikos kodeksas, darbuotojų asmens duomenų saugojimo politika ir jos įgyvendinimo priemonių taisyklės, Bendrovės darbo tvarkos taisyklės, smurto ir priekabiavimo prevencijos politika. Bendrovės verslo etikos kodeksą tvirtina Bendrovės valdyba, jis viešai skelbiamas įmonės interneto svetainėje. Kitas nurodytas su sava darbo jėga susijusias politikas tvirtina Bendrovės vadovas, jos skelbiamos įmonės intraneto svetainėje, su jomis pasirašytinai supažindinami Bendrovės darbuotojai. Formuojant su sava darbo jėga susijusią politiką, įmonė įtraukia struktūrinių padalinių vadovus, personalo ir teisės specialistus. Su sava darbo jėga susijusios politikos įgyvendinimą vykdo Bendrovės ir jos struktūrinių padalinių vadovai. Žemiau pateikiami paminėtų dokumentų bendrieji tikslai ir principai.

Nors Bendrovė nenustatė reikšmingų IRO žmogaus teisių ir laisvių klausimais, tačiau vadovaujantis Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais, Bendrovėje gerbiamos tarptautiniu mastu pripažintos žmogaus ir darbo teisės, kaip nustatyta Tarptautinėje žmogaus teisių chartijoje ir aštuoniose pagrindinėse Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) deklaracijos dėl pagrindinių principų ir teisių darbe konvencijose. Pagal įmonėje galiojančio verslo etikos kodekso 1-ą principą, Bendrovės verslo etika yra

grindžiama pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms. Šiuo principu nustatyta, kad Bendrovė gerbia ir garantuoja tarptautiniuose bei Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtintas žmogaus teises, taip pat užtikrina, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo priverstinio ar privalomojo darbo. Tai prisideda prie žmogaus teisių apsaugos ir socialinės atsakomybės įgyvendinimo. Įmonė netoleruoja vaikų darbo ir užtikrina, kad visi darbuotojai būtų vyresni nei įstatymuose nustatytas minimalus amžius. Bendrovėje galioja darbuotojų asmens duomenų saugojimo politika ir jos įgyvendinimo priemonių taisyklės, užtikrinančios darbuotojų asmeninės informacijos saugumą.

Bendrovėje darbo santykiai grindžiami darbuotojų tarpusavio tolerancija, padorumu ir sąžiningumu. Sąžiningumą ir pagarbą privalo rodyti vieni kitiems darbdavys ir darbuotojai, nepriklausomai nuo jų einamų pareigų pobūdžio. Bendrovės vidaus tvarką, darbdavio ir darbuotojo, o taip pat darbuotojų tarpusavio santykius reglamentuoja Bendrovės darbo tvarkos taisyklės, apimančios nustatytus reikšmingus IROs – darbuotojų saugą ir sveikatą, darbo ir poilsio laiką (užtikrintas užimtumas). Darbo tvarkos taisyklės apibrėžia visas prevencines priemones, skirtas samdomųjų darbuotojų darbingumui, sveikatai ir gyvybei darbe išsaugoti, kurios naudojamos visuose Bendrovės veiklos etapuose, kad sava darbo jėga būtų apsaugota nuo profesinės rizikos arba ji būtų kiek įmanoma sumažinta. Įmonė vadovaujasi darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančiais teisės aktais. Bendrovės struktūriniuose padaliniuose įgyvendinamos priemonės, susijusios su nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencija: sudaromi bei reguliariai atnaujinami fizikinių ir ergonominių, fizinių profesinės rizikos veiksnių šalinimo ir mažinimo priemonių planai, nustatomi įvykdymo terminai, paskiriami už priemonių įgyvendinimą atsakingi asmenys, kontroliuojamas prevencinių priemonių įgyvendinimo vykdymas.

- Deramą darbo užmokestį reglamentuoja AB „Pieno žvaigždės“ darbo apmokėjimo sistemos aprašas, kuris yra tvirtinamas Bendrovės generalinio direktoriaus, atsižvelgiant į nacionaliniuose teisės aktuose nustatytus minimalius lyginamuosius indeksus. Siekiant užtikrinti prie savos darbo jėgos priskiriamų asmenų įtraukimą, prieš patvirtinant aprašą buvo informuota ir konsultuotasi su įmonės darbo taryba. Aprašo pagrindinės nuostatos: Sąžiningai ir skaidriai mokėti darbuotojams už atliktą darbą, veiklos rezultatus, indėlį į Bendrovės darbo efektyvumo ir našumo didinimą, darbo kokybės gerinimą, inovacijų diegimą, tvarios pridėtinės vertės kūrimą; Tinkamai subalansuoti darbuotojų atlygį Bendrovėje ir siekti, kad jis būtų konkurencingas šalies darbo rinkos atžvilgiu.

Bendrovėje netoleruojamos tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos formos, taip pat nurodymas diskriminuoti dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės ar religijos. Bendrovėje taip pat netoleruojamas bet kokia forma galintis pasireikšti priekabiavimas, psichologinis smurtas, patyčios, ar naudojimas užimama padėtimi. Bendrovė imasi priemonių sukurti tokią darbo aplinką, kurioje darbuotojas nepatirtų priešiško, neetiško, žeminančių, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksnių, kuriais kėsiamasi į darbuotojo garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį asmens neliečiamumą. Bendrovės patvirtintoje smurto ir priekabiavimo prevencijos politikoje apibrėžiamas rekomenduojamas darbuotojų elgesys, siekiant išvengti smurto ir priekabiavimo atvejų. Prieš patvirtinant politiką, Bendrovė pravedė informavimo ir konsultavimosi procedūrą su įmonėje veikiančia darbo taryba.

Įmonėje yra įdiegti neigiamo poveikio ištaisymo kanalai. Darbuotojas gali asmeniškai kreiptis į savo tiesioginį vadovą, atitinkamo Bendrovės struktūrinio padalinio personalo skyriaus darbuotoją, o taip pat anoniminiu būdu raštiškai informuoti atitinkamo Bendrovės struktūrinio padalinio personalo skyrių, norėdamas pranešti apie Bendrovės verslo etikos kodekso pažeidimus, diskriminaciją ar lygių galimybių pažeidimą, o taip pat apie pastebėtą įtariamą lygių galimybių pažeidimą kitų asmenų atžvilgiu arba gavęs

informaciją apie tokius įtariamus pažeidimus. Apie gautą pranešimą nedelsiant informuojamas Bendrovės personalo direktorius, kuris dalyvauja priimant atitinkamus sprendimus, atsižvelgiant į situaciją ir jos aplinkybes. Darbuotojai, susiduriantys su fiziniu ir (ar) psichologiniu smurtu ar patiriantys priekabiavimą, turi teisę apie tai raštu informuoti savo struktūrinio padalinio personalo skyriaus darbuotoją. Gavus darbuotojo pranešimą, jo išnagrinėjimui Bendrovės struktūrinio padalinio vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu sudaroma komisija, kuri išnagrinėja pranešimą ir priima atitinkamą sprendimą. Esant poreikiui, taikoma smurto ir priekabiavimo prevencijos procedūra, organizuojant susirinkimus, atitinkamos dalykinės medžiagos pateikimą elektroninėmis priemonėmis ir (ar) mokymus darbuotojams apie smurto ir priekabiavimo formų bei apraiškų atpažinimą, rekomenduojamą elgesį, akcentuojant darbuotojų teises ir pareigas smurto ir priekabiavimo srityje bei darbdavio taikomas priemones psichologiškai saugios darbo aplinkos sukūrimui bei užtikrinimui. AB „Pieno žvaigždės“ priimtoms politikos yra taikomos visiems įmonės samdomiems darbuotojams, dirbantiems Bendrovės kontroliuojamuose gamybiniuose filialuose, sandėliuose ir ofisuose.

S1-2 Savos darbo jėgos ir darbuotojų atstovų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai

Bendrovės struktūrinuose padaliniuose yra paskirti darbdavio įgalioti asmenys saugai ir sveikatai. Įgyvendindami darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus įmonės struktūrinuose padaliniuose, jie organizuoja profesinės rizikos vertinimą, privalomus darbuotojų sveikatos patikrinimus, darbuotojų aprūpinimą asmeninėmis apsaugos priemonėmis, darbuotojų instruktavimą saugos ir sveikatos klausimais. Priimdami sprendimus, darbdavio įgalioti asmenys saugai ir sveikatai reguliariai konsultuojasi su padalinių vadovais, specialistais ir kitais darbuotojais dėl aktualių poreikių, prioritetinių užduočių, įgyvendintų priemonių veiksmingumo ir būtinų pokyčių. Atsižvelgdami į savos darbo jėgos atstovų išsakytas pastabas ir pasiūlymus, darbdavio įgalioti asmenys saugai ir sveikatai atitinkamai inicijuoja bei kontroliuoja reikiamų priemonių įgyvendinimą – per ataskaitinius metus įvykdytų priemonių suvestinė pateikiama S1-4 punkte.

Ataskaitinių metų pabaigoje Bendrovėje dirbo 26 darbuotojai, pateikę negalią patvirtinančius dokumentus. Dauguma jų yra ilgalaikiai darbuotojai, kurie, atsižvelgdami į savo sveikatos būklę, prisideda prie Bendrovės veiklos savo vertingais įgūdžiais ir patirtimi.

Nors Bendrovė neturi specialaus oficialaus mechanizmo, skirto aktyviai rinkti išvalgas iš darbuotojų su negalia, ji siekia kurti įtraukią darbo aplinką. Bendrovės įsitraukimo procesai apima visą darbo jėgą, užtikrinant, kad visi darbuotojai, nepriklausomai nuo amžiaus, lyties, tautybės ar sveikatos būklės, turėtų galimybę išreikšti savo nuomonę ir jaustųsi vertinami.

Įmonėje galioja verslo etikos kodeksas – juo nustatyta, kad Bendrovė gerbia ir garantuoja tarptautiniuose bei Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtintas žmogaus teises, taip pat užtikrina, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo priverstinio ar privalomojo darbo.

Bendrovėje renkama ir veikia Darbo taryba, kuri atstovauja ir gina Bendrovės darbuotojų darbo teises bei interesus. Vadovaujantis nacionaliniais darbo teisės aktais ir tarpusavio bendradarbiavimo susitarimu, Bendrovė ir Darbo taryba keičiasi informacija darbo, socialiniais ir ekonominiais klausimais, konsultuojasi dėl abiem šalims priimtinių šių klausimų sprendimo būdų. Darbo taryba renkasi į posėdžius pagal poreikį, įprastai vieną kartą per kalendorinių metų ketvirtį. Bendrovės personalo direktorius yra Bendrovės įgaliotas atstovas teikti Darbo tarybai šalių tarpusavio bendradarbiavimo susitarime nurodytą informaciją, vietinių norminių teisės aktų patvirtinimo ar pakeitimo dokumentų projektus, o taip pat gauti Darbo tarybos paklausimus, pastabas ir (ar) siūlymus, į juos reaguoti, teikiant Darbo tarybai su Bendrovės vadovybe aptartą

ir suderintą Bendrovės nuomonę bei pasiūlymus. Bendrovės vertinimu, su Darbo taryba sudarytas tarpusavio bendradarbiavimo susitarimas vykdomas veiksmingai, nes abi šalys konstruktyviai aptaria aktualius klausimus ir įgyvendina tikslines priemones.

S1-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais sava darbo jėga gali išreikšti susirūpinimą

Priimant sprendimus dėl darbo saugos ir sveikatos, darbdavio įgalioti asmenys saugai ir sveikatai reguliariai žodžiu ir raštu, o taip pat nuėję į konkrečią darbo vietą konsultuojasi su padalinių vadovais, specialistais ir kitais darbuotojais dėl aktualių poreikių, prioritetinių užduočių, įgyvendintų priemonių veiksmingumo ir kitų būtinų pokyčių, susijusių su darbuotojų sauga ir sveikata. Atsižvelgdami į savos darbo jėgos atstovų išsakytas pastabas ir pasiūlymus, darbdavio įgalioti asmenys saugai ir sveikatai atitinkamai inicijuoja bei kontroliuoja reikiamų priemonių įgyvendinimą – per ataskaitinius metus įvykdytų darbų saugos priemonių suvestinė pateikiama S1-4 punkte.

Nelaimingi įvykiai, kurių metu yra sužeidžiami darbuotojai, yra nagrinėjami pagal Bendrovėje priimtas procedūras ir teisės norminių aktų reikalavimus. Darbdavio įgalioti asmenys saugai ir sveikatai, išnagrinėja sužaloto darbuotojo ar įvykį mačiusio asmens pateiktą informaciją, įvertina, ar darbuotojas susižeidė dėl darbdavio kaltės ir, esant poreikiui, inicijuoja korekcinis ir prevencinius veiksmus, užtikrinant, kad situacija nepasikartotų.

Skundus, siūlymus ir (ar) pastabas, susijusias su darbuotojų reikalais, įmonės darbuotojai gali pateikti savo tiesioginiam vadovui, personalo skyriui, Bendrovės vadovams, ar įdėti į specialias anonimines dėžutes, esančias Bendrovės gamybiniuose filialuose. Į raštu gautus darbuotojų pranešimus įprastai atsakoma raštu. Jei pateiktas klausimas yra aktualus darbuotojų grupei, gali būti organizuojamas pasitarimas. Toks bendradarbiavimo su sava darbo jėga kanalas yra užtikrinamas visuose įmonės struktūriniuose padaliniuose.

Darbuotojai yra supažindinami su įmonėje galiojančiomis tvarkomis, kuriose numatyti darbuotojų susirūpinimo atitinkamais klausimais pateikimo būdai:

- Pranešimų apie įtariamą diskriminaciją ar lygių galimybių pažeidimą pateikimo tvarka yra nurodyta Bendrovės darbo tvarkos taisyklėse;
- Pranešimų apie su produktų sauga, vientisumu, kokybe ir teisėtumu susijusias problemas pateikimo tvarka taip pat yra nustatyta Bendrovės darbo tvarkos taisyklėse;
- Pranešimų apie smurto ar priekabiavimo atvejus pateikimo tvarka yra detalizuota Bendrovės smurto ir priekabiavimo prevencijos politikoje. Politikoje įtvirtinta, kad informacija apie tokį pranešimą pateikusį darbuotoją, pranešime nurodytos aplinkybės bei asmenys yra laikoma konfidencialia ir ji negali būti paviešinta asmenims, kurie nėra susiję su pažeidimu ar jo tyrimu, išskyrus teisės aktuose numatytus atvejus, kuomet pažeidimo tyrimas perduodamas nagrinėti teisėsaugos organams;
- Pranešimų apie grėsmę viešajam interesui keliantį arba jį pažeidžiantį teisės pažeidimą pateikimo tvarką detalizuoja Bendrovės vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo funkcionavimo užtikrinimo tvarkos aprašas. Apraše įtvirtinta, kad informaciją apie pažeidimą pateikusio asmens duomenys ir kita jį tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžianti informacija būtų tvarkoma tik darbo ar Bendrovės funkcijų atlikimo tikslais ir kad ši informacija nebūtų atskleidžiama tretiesiems asmenims, nebent tai yra objektyviai būtina pranešimo ir (ar) darbo pareigų pažeidimo tyrimui;

- Dėl su darbuotojų asmens duomenų tvarkymu susijusių klausimų darbuotojai gali kreiptis taip, kaip nustatyta Bendrovės darbuotojų asmens duomenų saugojimo politikos įgyvendinimo priemonių taikymo taisyklėse.

Pagal Bendrovės vidiniame informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo procedūrą, Bendrovei yra draudžiama daryti bet kokią neigiamą poveikį pranešimą pateikusiam asmeniui. Išsamus savos darbo jėgos informuotumo apie šiuos kanalus ir pasitikėjimo jais veiksmingumo vertinimas nebuvo atliktas.

S1-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio savai darbo jėgai, su sava darbo jėga susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas

Įmonėje įdiegtos įvairios sveikatos ir saugos priemonės, siekiant apsaugoti darbuotojus nuo ligų, sužalojimų ir kitų pavojų. Bendrovė apdraudžia visus darbuotojus nuo nelaimingų atsitikimų, visiems darbuotojams suteikia papildomą sveikatos draudimą. Įdiegtos priemonės tobulinamos, atsižvelgiant į Bendrovėje nutinkančius pavienius nelaimingus atsitikimus. Per ataskaitinius metus sveikatos ir saugos srityje atitinkamuose įmonės struktūriniuose padaliniuose buvo įgyvendintos įvairios priemonės, skirtos profesinės rizikos veiksnių valdymui ir nelaimingų atsitikimų darbe prevencijai. Tarp jų: privalomieji darbuotojų instruktavimai, darbuotojų mokymai pagal vykdomos darbo funkcijos specifiką (pvz., keliantiems krovinius rankomis, dirbantiems su cheminėmis medžiagomis, dirbantiems padidinto triukšmo lygmens sąlygomis, eksploatuojantiems elektrinius krautuvus vežimėlius), atnaujinti ir (ar) įdiegti saugos bei įspėjamieji ženklai, išklijuotos signalinės juostos ir nurodymai su didesne pavojaus rizika susijusiose zonose, vykdytos krautuvų, stelažų ir kopėčių periodinės apžiūros, atnaujintos asmeninės apsaugos priemonės, vykdytas inžinerinių įrengimų ir technologijų modernizavimas (pvz., papildomų ventiliatorių ir ortakių įrengimas, darbo vietų apšvietimo kokybės pagerinimas). Mokymai yra taikomi visai savai darbo jėgai, pagal jų darbo specifiką. Darbdavio įgalioti asmenys saugai ir sveikatai reguliariai konsultuojasi su padalinių vadovais, specialistais ir kitais darbuotojais dėl aktualių poreikių ir įgyvendintų priemonių veiksmingumo. Reguliarias konsultacijas planuojama tęsti, kad ir toliau būtų savalaikiai reaguojama į savos darbo jėgos atstovų išsakytas pastabas ar pasiūlymus dėl su darbuotojų sveikata ir sauga susijusių darbo sąlygų gerinimo.

Nelaimingi įvykiai, kurių metu yra sužeidžiami darbuotojai, yra nagrinėjami pagal Bendrovėje priimtas procedūras ir teisės norminių aktų reikalavimus. Darbdavio įgalioti asmenys saugai ir sveikatai, išnagrinėja sužaloto darbuotojo ar įvykį mačiusio asmens pateiktą informaciją, įvertina, ar darbuotojas susižeidė dėl darbdavio kaltės ir, esant poreikiui, inicijuoja korekcinius ir prevencinius veiksmus, užtikrinant, kad situacija nepasikartotų. Bendrovėje, taip pat, yra įdiegtos darbo tvarkos ir procesai, kurių metu siekiama suvaldyti kylančias rizikas dėl darbuotojų saugos ir sveikatos. Procesų efektyvumas yra 1 kartą per metus tikrinamas vidaus auditų metu.

Užtikrinto užimtumo srityje per ataskaitinius metus ypatingas dėmesys buvo skiriamas įmonės Panevėžio filialo valgomųjų ledų gamybos savai darbo jėgai. Atsižvelgiant į laikinai padidėjančias valgomųjų ledų sezoninės gamybos apimtis ir susijusį terminuotą darbo pobūdį, buvo vykdomi papildomi darbuotojų apmokymai, siūlomos lankstesnės darbo sąlygos darbuotojoms, auginančioms mažamečius vaikus, pradėti diegti valgomųjų ledų pakavimo operacijų automatizavimo sprendimai. Siekiant išlaikyti darbuotojus, laikotarpiu tarp gamybos sezonų jiems siūloma dirbti kituose gamybos skyriuose. Kai kurie darbuotojai pasinaudoja tokiomis galimybėmis. Planuojama ir toliau ieškoti būdų bei taikyti tikslines priemones, gerinančias savos darbo jėgos užtikrintą užimtumą.

Siekdama mažinti riziką, susijusią su deramu darbo užmokesčiu, 2024 metais Bendrovė didino darbo užmokesčiui skiriamas lėšas – darbo užmokesčio metinis fondas buvo 12 procentų didesnis nei prieš metus, o darbuotojų vidutinis darbo užmokestis per metus išaugo 9 procentais. Bendrovė nuosekliai didina darbo užmokesčio fondą, kasmet atsižvelgdama į Lietuvoje galiojantį minimalųjį darbo užmokestį, konkurencinę aplinką tarp tą pačią ekonominę veiklą vykdančių įmonių bei Bendrovės veiklos finansinius rezultatus.

Visi 2024 m. įgyvendinti veiksmai reikšmingam poveikiui ir rizikoms valdyti buvo taikomi savai darbo jėgai, esančiai Bendrovės gamybiniuose filialuose, logistikos centruose bei ofisuose. Veiksmai vertės grandinės darbuotojams nebuvo taikomi. Kadangi šiuo metu Bendrovė nėra priėmusi tolimesnio veiksmų plano, negali pateikti informacijos apie laikotarpius planuojamų veiksmų užbaigimui. Bendrovė kol kas nestebi įgyvendintų veiksmų efektyvumu. Siekiant užtikrinti, kad Bendrovės vykdoma veikla neprisidėtų prie reikšmingo neigiamo poveikio savai darbo jėgai, įmonėje kiekvienais metais yra vykdomi periodiniai mokymai dėl darbų saugos.

Įmonės gamybiniuose filialuose pradėtos vykdyti darbuotojų nuomonių apklausos dėl darbo sąlygų. Įvertinusi galimybes, Bendrovė atsižvelgia į darbuotojų siūlymus dėl darbo sąlygų gerinimo, pvz., perplanuoja patalpas, siekiant skirti daugiau erdvės darbuotojų poilsiui pertraukų metu.

S1-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

Šiuo metu AB „Pieno žvaigždės“ nėra nustatę išmatuojamų ir rezultatus orientuotų uždavinių, susijusių su nustatytu poveikiu ir rizikomis. Sveikatos ir saugos srityje darbdavio įgalioti asmenys saugai ir sveikatai reguliariai konsultuojasi su padalinių vadovais, specialistais ir kitais darbuotojais dėl įgyvendintų priemonių veiksmingumo, aktualių poreikių ir prioritetų nustatymo. Apie siūlomas iniciatyvas ir sprendimų poreikį informuojami įmonės struktūrinių padalinių vadovai. Bendrovės struktūriniuose padaliniuose kasmet atnaujinami profesinės rizikos veiksmų šalinimo ir mažinimo priemonių planai, susiję su nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencija. Bendrovėje kasmet vertinamas nelaimingų atsitikimų lygis per ataskaitinį laikotarpį. Bendrovės struktūriniuose padaliniuose siekiama užtikrinti, kad nelaimingų atsitikimų lygis nedidėtų, ir kad konkrečiose darbo vietose įvykę nelaimingi atsitikimai nepasikartotų.

Užtikrinto užimtumo srityje personalo specialistai reguliariai konsultuojasi su gamybos ir kitų padalinių vadovais dėl veiklos planų, susijusio darbo organizavimo ir poreikio savai darbo jėgai. Susitarimų planavimo ir vykdymo pobūdis nustatomas pagal poreikį – pavyzdžiui, sezoninės gamybos atveju, bendrų veiksmų planavimas pradedamas kuo anksčiau, o veiksmų vykdymas ir koordinavimas aptariamas bei koreguojamas visu sezoninės gamybos laikotarpiu, atsižvelgiant į darbuotojų ir vadovų pastabas bei siūlymus. Bendrovėje reguliariai analizuojami rodikliai, susiję su darbuotojų kaita ir (ar) darbuotojų perkėlimu į kitas pareigas.

Siekiant sumažinti vidutiniu ir ilgalaikiu laikotarpiu galinčią kilti potencialią riziką dėl nepakankamai konkurencingo darbo užmokesčio, įmonės personalo ir ekonominės analizės specialistai įtraukiami į įmonės darbo užmokesčio fondo planavimo bei scenarijų modeliavimo darbus, atsižvelgiant į darbo rinkos dinamiką bei prognozes. Bendrovės valdyba kasmet tvirtina įmonės metinį biudžetą, kuriame nustatomos gairės darbo užmokesčio dinamikai įmonėje. Siekiant įtraukti savą darbo jėgą į bet kokios įgytos patirties ar patobulinimų, atsižvelgiant į įmonės veiklos rezultatus, nustatymą, Bendrovėje planuojama 2025 metais sukurti vieningą metodiką darbuotojų nuomonių apklausoms organizuoti.

S1-6 Įmonės samdomųjų darbuotojų savybės

Lytis	Samdomųjų darbuotojų skaičius (darbuotojų skaičius), 2024-12-31 duomenimis
Vyrai	787 (47%)
Moterys	896 (53%)
Kita	0
Duomenų nėra	0
Samdomieji darbuotojai, iš viso	1 683 (100%)

2024 metai (2024-12-31 duomenimis)

MOTERYS	VYRAI	KITA (*)	NEATSKLEISTA	IŠ VISO
Samdomųjų darbuotojų skaičius (darbuotojų skaičius)				
896	787	0	0	1 683
Negarantuotą valandų skaičių dirbančių samdomųjų darbuotojų skaičius (darbuotojų skaičius)				
0	0	0	0	0
Nuolatinių samdomųjų darbuotojų skaičius (darbuotojų skaičius)				
849	770	0	0	1 619
Laikinių samdomųjų darbuotojų skaičius (darbuotojų skaičius)				
47	17	0	0	64
(*) Lytis, kaip nurodė patys samdomieji darbuotojai				

Darbuotojų kaita

2024 m.

Bendrovę palikusių darbuotojų skaičius, vnt.	524
Darbuotojų kaitos rodiklis, %	31

Visi duomenys apie darbuotojus yra apskaitomi remiantis įrašais iš Bendrovės personalo registracijos sistemos. Visose lentelėse, kuriose pateikiamas savos darbo jėgos skaičius, naudojamas darbuotojų skaičius. Darbuotojų skaičius nustatomas finansinių metų pabaigoje. Kadangi įmonė savo operacijas vykdo tik Lietuvoje, samdomųjų darbuotojų suskirstymas pagal šalis nėra pateikiamas. Darbuotojų kaitos rodiklis yra apskaičiuojamas per ataskaitinius metus Bendrovę palikusių darbuotojų skaičių dalinant iš darbuotojų skaičiaus ataskaitinių metų pradžioje. Reprezentatyviausias samdomųjų darbuotojų skaičius finansinėje ataskaitoje yra pateikiamas 2024 m. Bendrovės valdymo ataskaitos 15-ame punkte. Valdymo ataskaitoje yra pateikiamas vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius, tuo tarpu aukščiau pateiktose lentelėse yra naudojamas faktinis darbuotojų skaičius finansinių metų pabaigoje, todėl šie duomenys nesutampa.

S1-10 Deramas darbo užmokestis

Įmonėje visiems jos samdomiems darbuotojams yra mokamas deramas darbo užmokestis, atitinkantis nacionalinėje darbo teisėje taikytinus lyginamuosius indeksus, t.y. galiojančios minimalios mėnesinės algos (toliau – MMA) arba minimalaus valandinio atlygio (toliau – MVA) dydžius. Vadovaujantis nacionaline

darbo teise, įmonėje MMA arba MVA yra mokamas tik už nekvalifikuotą darbą. Bendrovėje nekvalifikuotu darbu laikomas ūkio priežiūrai skirtų pagalbinių darbininkų, rūbininkų ir (ar) valytojų darbas. Bendrovėje įsteigtos kitos pareigybės yra priskirtos atitinkamoms kvalifikuotų pareigybių grupėms, kurių atžvilgiu yra taikomi atitinkami darbo užmokesčio režiai, didesni nei MMA ar MVA dydžiai.

S1-11 Socialinė apsauga

Įmonė vadovaujasi darbuotojų socialinę apsaugą reglamentuojančiais nacionaliniais teisės aktais. Pagal viešąsias programas, įmonė savo visiems samdomiems darbuotojams taiko socialinę apsaugą: nuo pajamų praradimo dėl ligos, nuo pajamų praradimo dėl nedarbo, nuo pajamų praradimo dėl nelaimingo atsitikimo darbe ir įgytos negalios, nuo pajamų praradimo dėl vaiko priežiūros atostogų, nuo pajamų praradimo dėl išėjimo į pensiją.

S1-14 Sveikatos ir saugos rodikliai

Įmonės sveikatos ir saugos vadybos sistema taikoma visai savai darbo jėgai, kurią sudaro tik samdomieji darbuotojai.

Per ataskaitinius metus Bendrovės savos darbo jėgos darbuotojų mirčių dėl su darbu susijusių sužalojimų ir dėl su darbu susijusių sveikatos sutrikimų nebuvo.

2024 metais Bendrovėje buvo užregistruoti 27 lengvo sužalojimo nelaimingi atsitikimai: 17 nelaimingų atsitikimų įvyko darbo vietoj, likę 10 – pakeliui į/iš darbo vietą/os. Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovės vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius buvo lygus 1698. Remiantis prielaida, kad vienas visą darbo dieną dirbantis darbuotojas per metus dirba vidutiniškai 2000 valandų, samdomieji darbuotojai per metus dirbo 3 366 000 valandų. Nelaimingų atsitikimų lygis¹ ataskaitiniu laikotarpiu įmonėje sudarė 1,6 nelaimingo atsitikimo, tenkančio 100 darbuotojų.

Nelaimingus atsitikimus patyrę darbuotojai laikinajame nedarbingume praleido 990 kalendorines dienas, vidutiniškai po 36 kalendorines dienas.

Aukščiau apimti duomenys apima tik samdomus darbuotojus, dirbančius Bendrovės kontroliuojamuose gamybiniuose filialuose, sandėliuose ir ofisuose. Duomenys apie nelaimingus atsitikimus yra registruojami įmonės žurnaluose, pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Įmonės samdomųjų darbuotojų darbo dienų, prarastų dėl su darbu susijusių sužalojimų, paimti iš Bendrovės vidinės apskaitos sistemos arba iš Valstybinio socialinio draudimo fondo (SoDra) pateikiamos informacijos. Skaičiuojant nelaimingų atsitikimų lygį Bendrovė nusprendė naudoti ataskaitiniais metais dirbusių samdomųjų darbuotojų vidurkį, kadangi tai geriau atspindi darbuotojų skaičių metų eigoje.

S1-17 Incidentai, skundai ir stiprus poveikis žmogaus teisėms

Per ataskaitinius metus darbuotojų pranešimų ar skundų, susijusių su žmogaus teisėmis, diskriminacija ar lygių galimybių pažeidimu Bendrovės struktūriniuose padaliniuose gauta nebuvo.

2024 metais Bendrovėje buvo gautas vienas pranešimas, susijęs su darbuotojo patiriamu stresu ir psichologiniu smurtu dėl kito darbuotojo neetiško ir nepagarbaus elgesio. Apie incidentą buvo pranešta

---

¹ Nelaimingų atsitikimų lygis (NAL) buvo apskaičiuotas taip:

NAL = Nelaimingų atsitikimų skaičius per ataskaitinį laikotarpį / Bendras visų darbuotojų dirbtų valandų skaičius per ataskaitinį laikotarpį x 200000. Todėl NAL = 27 / (1698 x 2000) x 200000 = 1,6.

padalinio vadovui, kuris suformavo tarnybinį pranešimą ir informaciją perdavė personalo skyriui. Vadovaujantis įmonėje galiojančioje smurto ir priekabiavimo prevencijos politikoje nustatytais procedūromis buvo operatyviai reaguota į gautą pranešimą, sudaryta komisija situacijai išsiaiškinti ir įvertinti, nedelsiant imtasi prevencinių priemonių neigiamų pasekmių užkardymui, bet kokių smurto ir priekabiavimų apraiškų darbovietėje netoleravimui. Kadangi gautas skundas buvo išspręstas Bendrovės viduje, EBPO daugiašalių įmonių nacionaliniai kontaktų punktai nebuvo informuoti.

Per ataskaitinį laikotarpį baudų, nuobaudų ar kompensacijų už žalą dėl smurto ar priekabiavimo įmonėje nebuvo.

Vertės grandinės darbuotojai

SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

AB „Pieno žvaigždės“ savo veiklą vykdo nuolat bendradarbiaujant su plačia įvairove verslo subjektų, apimančių vertės grandinės pradinės grandies subjektus, kurie gamina ir pristato Bendrovei reikalingas žaliavas, bei vertės grandinės galutinės dalies subjektus, teikiančius platinimo paslaugas ir kitą logistinę veiklą. Šis bendradarbiavimas yra labai svarbus mūsų verslo strategijai, tačiau taip pat gali prisidėti prie galimo neigiamo poveikio mūsų vertės grandinėje, tokio kaip poveikis vertės grandinės darbo užmokesčiui, žaliavų (pvz. pieno) prieinamumui ir kokybei.

Bendrovės vertės grandinę sudaro įvairi darbo jėga, įskaitant, bet neapsiribojant, vertės grandinės pradinėje grandyje dirbančius darbuotojus pieno ūkiuose, tiekėjų gamybos įmonėse, taip pat vertės grandinės galutinės grandies paslaugos teikėjus, atsakingus už produkcijos sandėliavimą ir distribuciją. Šiame atskleidime apimami visi reikšmingai paveikti vertės grandinės darbuotojai.

Bendrovė svarstė vaikų ar priverstinio darbo klausimus, tačiau reikšmingų IRO nebuvo nustatyta.

Dvejopo reikšmingumo vertinime buvo nustatyti šie su vertės grandinės darbuotojais susiję reikšmingi poveikiai:

Deramas darbo užmokestis Bendrovė yra viena didžiausių pieno perdirbimo ir pieno produktų gamybos įmonė Lietuvos Respublikos rinkoje, kurios pagrindinė žaliava yra pienas. Nors Bendrovė negali įtakoti kitų žaliavų tiekėjų darbuotojų darbo užmokesčio, didžiausia dalis pieno yra perkama iš Lietuvos ūkininkų, kuriems Bendrovės pirkimai galimai sudaro svarbią dalį gaunamų pajamų. Nepastovi žaliavinio pieno kaina gali įtakoti vertės grandinės darbuotojų pajamas, tačiau Bendrovė pati negali nustatyti atlyginimų lygio visai pramonei.

Nors Bendrovė turi aiškiai suformuluotas darbo sąlygų gaires savo darbuotojams, tiekimo grandinės partnerių (ypač pieno ūkių) darbuotojai gali susidurti su žemesnėmis užmokesčio normomis ir nestabiliomis darbo sąlygomis dėl nepastovių rinkos sąlygų.

Sveikata ir sauga. Incidentai, sužeidimai ir mirtys pradinėje ir galutinėje grandinėje yra galimi tarp pieno ūkių, sandėlių, gamybos darbuotojų, bei Bendrovę aptarnaujančių vairuotojų. Vairuotojai ir darbuotojai, įdarbinti kroviniams vežti, susiduria su padidėjusia saugos rizika dėl transporto priemonių eksploatavimo. Darbuotojai dirbantys tiekimo grandinėje su cheminėmis medžiagomis, susiduria su profesinėmis ligomis ir padidėjusia rizika sveikatai. Kadangi Bendrovė laikosi aukštų kokybės standartų, šis poveikis yra tiesiogiai susijęs su mūsų verslo modeliu ir mūsų partnerių veiklos pobūdžiu.

Didžioji dalis Bendrovės tiekimo grandinės yra Europoje, kurioje verslo subjektai teisės aktų tvarka yra įpareigoti suteikti saugias darbo sąlygas darbuotojams. Taip pat, dauguma žaliavinių medžiagų tiekėjų (neįskaitant pieno) turi GFSI pripažintas sertifikavimo sistemas (BRC, IFS, FSSC 22000), pagal kurias inspekcijų metu auditoriai privalo patikrinti darbuotojų darbo sąlygas.

S2 Vertės grandinės darbuotojai

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

		Vieta vertės grandinėje			Laikotarpis		
		Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
Deramas darbo užmokestis	Esamas neigiamas poveikis	●			●	●	●
Sveikata ir sauga	Esamas neigiamas poveikis	●	●	●	●	●	●

S2-1 Su vertės grandinės darbuotojais susijusi politika

Šiuo metu AB „Pieno žvaigždės“ nėra priėmusi su vertės grandinės darbuotojais susijusios politikos ar tiekėjų kodekso, skirto valdyti nustatytą reikšmingą poveikį vertės grandinėje. Kadangi didžioji Bendrovės tiekimo grandinės dalis vykdo savo operacijas Europoje, kurioje taikomi griežti teisės norminių aktų reikalavimai.

S2-2 Vertės grandinės darbuotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai

Bendrovė šiuo metu neturi proceso, skirto vertės grandinės darbuotojų įtraukimui.

S2-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vertės grandinės darbuotojai gali išreikšti susirūpinimą

Nors AB „Pieno žvaigždės“ yra sukūrusi vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, pateiktą Bendrovės interneto svetainėje (<https://pienozvaigzdes.lt/lt/content/23-praneseju-apsauga>), tačiau kanalas nėra skirtas skundų, prašymų ar pranešimų siekiant apginti išskirtinai asmeninius interesus nagrinėjimui.

Tačiau, visi suinteresuotieji subjektai, įskaitant vertės grandinės darbuotojus, gali išreikšti susirūpinimą dėl Bendrovės galimai vykdomos, ar įvykdytos nusikalstama veikos, administracinio nusižengimo, darbo pareigų pažeidimo, taip pat šiurkštaus privalomų profesinės etikos normų pažeidimo ar kito grėsmę viešajam interesui keliančio arba jį pažeidžiančio teisės pažeidimo, apie kurį asmuo sužino iš savo turimų ar turėtų darbo santykių arba sutartinių santykių su Bendrove.

Kanale nagrinėjami pranešimai, kurie pateikiami dėl:

- pavojaus visuomenės saugumui ar sveikatai, asmens gyvybei ar sveikatai;
- pavojaus aplinkai;
- kliudymo arba neteisėto poveikio teisėsaugos institucijų atliekamiems tyrimams ar teismams vykdamam teisingumą;

- neteisėtos veiklos finansavimo;
- neteisėto ar neskaidraus viešųjų lėšų ar turto naudojimo;
- neteisėtu būdu įgyto turto;
- padaryto pažeidimo padarinių slėpimo, trukdymo nustatyti padarinių mastą;
- kitų pažeidimų, kuriais pažeidžiamas viešasis interesas.

S2-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vertės grandinės darbuotojams, su vertės grandinės darbuotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų metodų veiksmingumas

AB „Pieno žvaigždės“ ataskaitiniais metais nebuvo priėmusi veiksmų, susijusių su neigiamo poveikio ištaisymu vertės grandinės darbuotojams. 2024-ais metais Bendrovė pirmą kartą atliko dvejojo reikšmingumo vertinimą, kurio metu identifikavo reikšmingus tvarumo klausimus, todėl atitinkamus veiksmus planuoja priimti per ateinančius metus.

S2-5 Uždaviniai susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

Šiuo metu Bendrovė nėra nustačiusi išmatuojamų ir rezultatus orientuotų uždavinių, susijusių su neigiamu poveikiu vertės grandinės darbuotojams, nes negali tiesiogiai daryti įtakos kitų verslo subjektų veiklai. Kadangi Bendrovė šiuo metu nėra priėmusi politikos ar veiksmų, susijusių su vertės grandine, veiksmingumas šiuo metu nėra stebimas.

Vartotojai ir galutiniai naudotojai

SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

AB „Pieno žvaigždės“ specializuojasi aukštos pridėtinės vertės šviežių pieno produktų gamyboje, įskaitant pieną, sviestą, sūrius, išrūgų miltus, ledus bei kitus pieno produktus. Siekiant patenkinti skirtingus vartotojų poreikius, Bendrovė taip pat gamina ekologiškus, Halal ir Košer reikalavimus atitinkančius produktus, užtikrindama aukščiausius kokybės ir maisto saugos reikalavimus. Produkto etiketėse pateikiama išsami ir tiksli informacija yra vienas svarbiausių kriterijų, siekiant užtikrinti, kad vartotojai galėtų priimti informuotus pasirinkimus apie jų mitybos pageidavimus. Šiuolaikinio vartotojo ateities poreikių numatymas ir aukščiausių kokybės standartų išlaikymas yra svarbiausias Bendrovės strateginis tikslas. Šiame atskleidime apimami visi reikšmingai paveikti vartotojai ir galutiniai naudotojai, kadangi įmonės produkciją naudoja įvairios grupės, nepriklausomai nuo jų amžiaus, lyties, socialinės padėties ir pan.

Dvejopo reikšmingumo vertinime buvo nustatytas šis su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijęs reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės:

Produktų sauga ir kokybė. Bendrovės tiekiamą produkciją yra svarbi žmonių subalansuotai mitybai ir gali teigiamai prisidėti prie bendruomenės sveikatos, užtikrinant, kad vartotojai gautų reikalingas maistines medžiagas, tokias kaip baltymai, kalcis, vitaminai ir probiotikai, kurie palaiko kaulų stiprumą, imuninę sistemą bei bendrą organizmo gerovę. Pieno produktai yra lengvai įsisavinami ir tinkami įvairioms amžiaus grupėms, įskaitant vaikus, senjorus ir aktyvų gyvenimo būdą propaguojančius žmones. AB „Pieno žvaigždės“ produkcija atitinka aukščiausius maisto saugos ir kokybės reikalavimus - taikoma ne mažesnė kaip 30 % griežtesnė tikslinė ribos mikrobiologinės saugos atžvilgiu nei reglamentuota teisės aktuose ir / ar normatyviniuose dokumentuose. Bendrovės veiksmai, užtikrinantys teigiamą poveikį, yra pateikiami S4-4. Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vartotojams ir galutiniams naudotojams, su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų metodų veiksmingumas dalyje.

Vis dėlto, nepaisant Bendrovėje taikomų aukštų kokybės ir maisto saugos standartų, pateikus į rinką nekokybiškus ir nesaugius produktus, kyla grėsmė sutrikdyti vartotojų sveikatą ir susidurti su finansinių kompensacijų išlaidomis vartotojams, kurie patyrė sveikatos sutrikdymus ar sužalojimus. Bendrovė taip pat patirtų finansinius nuostolius dėl produkto atšaukimo iš rinkos bei produktų sunaikinimo išlaidų. Tai padidintų Bendrovės veiklos sąnaudas ir sumažintų pelningumą. Nesaugūs ir nekokybiški produktai taip pat gali pakenkti Bendrovės įvaizdžiui, sumažinti vartotojų pasitikėjimą ir gali grėsti klientų dalies praradimas. Tai gali neigiamai paveikti Bendrovės gaunamas pajamas ir sumažinti pelningumą.

AB „Pieno žvaigždės“ nustatytas poveikis ir rizika yra susiję su visais įmonės produktus perkančiais vartotojais, nepriklausomai nuo to, kuriai specifinei grupei jie priklauso.

S4 Vartotojai ir galutiniai naudotojai

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

		Vieta vertės grandinėje			Laikotarpis		
		Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
Produktų sauga ir kokybė	Esamas teigiamas poveikis		●		●	●	●
Produktų sauga ir kokybė	Rizika		●		●	●	●

S4-1 Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika

AB „Pieno žvaigždės“ kokybės, maisto saugos ir aplinkos apsaugos politikos svarbiausias prioritetas – tiekti saugius, maistingus, aukštos kokybės produktus, atitinkančius vartotojų poreikius. Pagrindiniai politikos elementai:

1. Naudoti pažangiausias gamybos technologijas, darbų organizavimą ir logistikos sprendimus, užtikrinančius aukščiausią produkcijos kokybę, autentiškumą, higienos lygį ir saugą, vykdyti produktų gamybą atitinkant klientų poreikius pagal IFS, BRC GS, FSSC 22000, Halal, Kosher, ekologiškumo;
2. Užtikrinti, kad 100% produkcijos atitiktų įmonės kokybės ir maisto saugos standartus. Įmonės kokybės standartuose produkto saugos rodikliams taikyti ne mažiau kaip 30% griežtesnes tikslines ribas nei reglamentuota teisės aktuose ir / ar normatyviniuose dokumentuose;
3. Palaikyti ir nuolat gerinti maisto saugos kultūrą, maisto saugos standartus, kokybės vadybos bei aplinkos apsaugos vadybos sistemas;
4. Tausoti aplinką, taikyti prioritetą ne tik įmonėje, bet visos ciklo metu aplinką neteršiančioms technologijoms;
5. Pateikti vartotojų lūkesčius atitinkantį galutinį gaminį mažiausių kaštų principu.

Politika yra taikoma visiems Bendrovės valdomiems objektams, gamybiniais filialams Kaune, Mažeikiuose, Panevėžyje ir Pasvalyje bei logistiniuose centruose Vilniuje ir Klaipėdoje, ir šiuose objektuose dirbantiems darbuotojams, kurie yra kiekvienais metais periodiškai supažindinami su politikos turiniu ir susijusiais integruotais kokybės valdymo procesais. Bendrovės vadovybė yra atsakinga už politikos įgyvendinimą. Lietuvos maisto gamybos sektorių griežtai prižiūri Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT), kuri užtikrina atitiktį reguliavimo reikalavimams bei yra pavesta reaguoti į vartotojų pateiktus skundus. Bendrovėje, taip pat, kiekvienais metais yra atliekami nepriklausomų auditorių tikrinimai, įrodantys atitiktį Pasaulinės maisto saugos iniciatyvos pripažintuose standartuose nustatytiems kriterijams. Taip, įmonė užtikrina, savo reikšmingo poveikio palaikymą ir rizikos valdymą.

Politika sukurta remiantis vidinių suinteresuotųjų subjektų konsultacijomis, siekiant valdyti poveikį ir riziką visiems vartotojams ir galutiniams naudotojams. Politika yra viešai paskelbta Bendrovės interneto svetainėje, todėl yra prieinama visoms suinteresuotoms šalims, neišskiriant konkrečių vartotojų ar galutinių naudotojų grupių.

S4-2 Vartotojų ir galutinių naudotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai

Bendrovei yra labai svarbus vartotojų lūkesčių patenkinimas, todėl siekiame užtikrinti sklandų bendravimą ir operatyvų skundų sprendimą. Suprantame, kad neigiama vartotojų patirtis gali paveikti mūsų prekės ženklo reputaciją, todėl suteikiame įvairias galimybes išsakyti pastebėjimus ar kelti klausimus dėl mūsų produktų.

Pagrindinis kanalas vartotojams tiesiogiai išreikšti susirūpinimą, nuomones ir lūkesčius yra AB „Pieno žvaigždės“ kokybės linija. Mūsų produktų pakuotėse yra aiškiai nurodyti kontaktiniai duomenys – telefono numeris, el. pašto adresas ir produkto gamybos vietos fizinis adresas, kad vartotojai lengvai galėtų su mumis susisiekti. Bendrovės interneto svetainėje taip pat yra pateikiami kontaktai patogiam vartotojų susisiekimui su įmone. Vartotojų pranešimai yra reguliariai fiksuojami kokybės linijoje ir yra nagrinėjami vadovybės atstovų kokybei, priklausančių aukščiausiems filialų valdymo organams, atskiruose Bendrovės filialuose, o jų valdymas vykdomas per centralizuotą duomenų bazę, užtikrinant veiksmingą stebėseną ir sprendimų priėmimą. Pagal nustatytą procedūrą, paskirti atsakingi asmenys turi tiesiogiai susisiekti el. paštu ar skambučiu su pranešimą pateikusių vartotoju ir atsakyti į visus kilusius klausimus. Tik gavus žodinį ar raštinį vartotojo patvirtinimą, pranešimas yra užregistruojamas kaip išspręstas ir vertina galimas gerinimo priemonės. Vartotojai, taip pat, gali pateikti išreikšti savo susirūpinimą per nacionalines institucijas, tokias kaip VMVT, vartotojų teisių tarnybą ar sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotinius. Įmonės įtraukimo ir neigiamo poveikio ištaisymo procesai suteikia galimybę operatyviai išnagrinėti gautą informaciją ir greitai priimti individualius sprendimus, ypač skirtus valdyti identifikuotoms rizikoms. Tolimesnis pranešimų vertinimas padeda Bendrovės specialistams atsižvelgti į vartotojų išreikštus pastebėjimus ar lūkesčius ir tobulinti savo produktus.

Bendrovės klientų įtraukčiai didinti yra naudojami įvairūs kanalai, tokie kaip, el. paštas, skambučiai, virtualūs ar tiesioginiai susitikimai ir pan. Verslo klientai turi galimybę tiesiogiai ir nuolat bendrauti su įmonės priskirtais vadovais, kurie, esant poreikiui, nagrinėja individualius poreikius, lūkesčius ar incidentus, pasitelkiant kitus Bendrovės vidinius ekspertus. Išsamus klientų ir vartotojų informuotumo apie šiuos kanalus ir pasitikėjimo jais veiksmingumo vertinimas nebuvo atliktas.

Bendrovei pateikiami pranešimai per kokybės liniją yra tvarkomi vadovaujantis AB „Pieno žvaigždės“ privatumo politika, kuri užtikrina vartotojų apsaugą nuo atsakomųjų veiksmų.

S4-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vartotojai ir (arba) galutiniai naudotojai gali išreikšti susirūpinimą

Vartotojai ir (arba) galutiniai naudotojai gali išreikšti susirūpinimą ir poreikius per AB „Pieno žvaigždės“ kokybės liniją, kuri yra plačiau aprašyta S4-2 dalyje.

S4-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vartotojams ir galutiniams naudotojams, su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų metodų veiksmingumas

Pagrindinis AB „Pieno žvaigždės“ tikslas yra užtikrinti aukščiausią gaminamos produkcijos kokybę, autentiškumą, higienos lygį ir saugą. Visi mūsų gamybos padaliniai yra sertifikuoti pagal Pasaulinės maisto saugos iniciatyvos (GFSI) standartus, kuriuos tikrina nepriklausomi trečiųjų šalių auditoriai. Bendrovės filialas „Kauno pienas“ turi BRC (Global Standard For Food Safety) ir IFS Food (International Featured Standards for Food) sertifikatus, tuo tarpu filialai „Mažeikių pieninė“, „Panevėžio pienas“ ir „Pasvalio sūrinė“ – IFS Food bei FSSC 22000 sertifikatus. Šių sertifikatų turėjimas leidžia užtikrinti vartotojų pasitikėjimą visame pasaulyje dėl aukštų reikalavimų gaminamų produktų kokybei ir saugai. Kiekvienais metais nepriklausomi auditoriai tikrina maisto saugos ir kokybės standartų reikalavimų veiksmingumą ir nuo sertifikatų gavimo pradžios Bendrovės filialai nuosekliai išlaiko atitiktį nustatytiems kriterijams, užtikrindami aukščiausią gamybos procesų ir produktų saugos lygį.

Bendrovėje pagaminami produktai nėra išleidžiami į rinką, jei kyla bent menkiausių abejonių dėl jų saugos – produktų saugos rodikliams yra taikomos ne mažesnės kaip 30 % griežtesnės tikslinės ribos nei yra reglamentuota teisės norminiuose aktuose. Rodikliai yra griežtai kontroliuojami Bendrovės vidaus laboratorijos specialistų bei akredituotose nepriklausomose išorės laboratorijose. Bendrovės laboratorijų darbo preciziškumą atspindi dalyvavimas palyginamuosiuose testuose pagal nustatytus kriterijus. Jei būtų gaunama bet kokių indikacijų apie maisto saugos riziką – produktai būtų nedelsiant atšaukiami pagal patvirtintą procedūrą. Kiekvienais metais bendrovės specialistai rengia treniruotes, imituojamos situacijos dėl potencialiai nesaugių gaminių – stebimas sukurtos sistemos efektyvumas, nuolat ieškoma situacijos gerinimo galimybių. Be to, nustatant griežtesnius saugos rodiklius, siekiama išvengti rizikų, galinčių atsirasti vertės grandinės galutinėje grandyje (transportuojant ir platinant produktus). Taip pat kontroliuojančios institucijos akcinę bendrovę tikrina ir pagal nepraneštos inspekcijos protokolą. Visi atliekami veiksmai yra orientuoti į vertės grandinės galutinę grandį, ypač vartotojus ir yra taikomi visai Bendrovės gaminamai produkcijai.

Ataskaitiniais metais Bendrovė papildomai investavo į rentgeno patikros sistemas trijose produktų gamybos linijose filialuose „Panevėžio pienas“ ir „Mažeikių pieninė“. Šios sistemos padės sumažinti kylančią riziką dėl galimo produktų užteršimo pašaliniais komponentais ir pagerinti Bendrovės maisto saugos ir kokybės veiksmingumą. Veiksmingumo efektyvumas yra stebimas, analizuojant produktų atšaukimą iš rinkos.

Šiuo metu AB „Pieno žvaigždės“ nėra nustačiusi veiksmų plano, kadangi įgyvendinami procesai užtikrina efektyvų poveikio ir rizikų valdymą.

S4-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

2024 m. AB „Pieno žvaigždės“ išsikėlė uždavinį, užtikrinti nulinį produktų atšaukimo iš rinkos skaičių. Tai siejasi su Bendrovės priimtos politikos 2-u tikslu - kad 100% produkcijos atitiktų įmonės kokybės ir maisto saugos standartus. Nustatytas uždavinys neturi įgyvendinimo laikotarpio ir apima visą įmonėje parduodamą

produkcija, nepriklausomai nuo geografinių ribų ir paveikia Bendrovės klientus bei galutinius naudotojus. AB „Pieno žvaigždės“, nustatydamą uždavinius, stebėdamą, kaip jie yra įgyvendinami, ar nustatydamą įgytą patirtį ar patobulinimus, tiesiogiai neįtraukia klientų ir galutinių naudotojų į šį procesą.

Visi su produktų sauga ir kokybe susiję incidentai yra sprendžiami nedelsiant, siekiant užtikrinti vartotojų saugumą ir teisinę atitiktį. Gautas skundas yra registruojamas Bendrovės kokybės linijoje ir informacija iš karto yra perduodama Bendrovės valdybai. Produkcija yra atšaukiama iš rinkos pagal standartizuotą ir išsamiai apibrėžtą procesą, kuris yra kiekvienais metais peržiūrimas ir imituojamas pagal IFS, BRC, ir FSSC 22000 standartuose apibrėžtus reikalavimus, siekiant užtikrinti proceso efektyvumą. Procesas yra taikomas visoje vertės grandinės galutinėje grandyje.

2024-ais metais nebuvo fiksuota atšaukimo iš rinkos atvejų.

Valdysena

Verslo etika

AB „Pieno žvaigždės“ kaip vienai didžiausių ir moderniausių pieno perdirbimo bendrovių Lietuvoje ir Baltijos šalyse verslo etika yra esminis aspektas siekiant būti pieno produktų gamybos lydere ir įgyvendinti savo strategiją. Tai atsakomybė, kurią Bendrovė skatina visoje savo vertės grandinėje ir tikisi, kad darbuotojai, tiekėjai, verslo partneriai ir išoriniai investicijų valdytojai laikosi šių principų. Bendrovės verslo etikos kodekse nustatyti pagrindiniai veiklos principai, kuriais grindžiamas verslas ir kuriais Bendrovės darbuotojai vadovaujasi, kurdami ir palaikydami ryšius su klientais, tiekėjais, partneriais, valstybinėmis institucijomis, taip pat bendraudami tarpusavyje.

Verslo etikos kodeksas apibūdina lūkesčius ir gaires, taikomas visiems darbuotojams. Kodeksas apima tokias temas kaip pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms, saugios darbo sąlygos ir aplinkos apsauga, sąžiningumas ir skaidrumas, atlygis už darbą, interesų konfliktų vengimas, konfidencialumas.

GOV-1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo

Valdyba yra atsakinga už įmonės verslo etikos kodeksą. Bendrovės vadovybė yra atsakinga už šio kodekso nuostatų įgyvendinimą ir veiksmų, neatitinkančių šio kodekso nuostatų, netoleravimą. Ekspertinės valdymo organų žinios plačiau aptariamos ESRS 2 GOV-1 dalyje.

IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Dvejopo reikšmingumo vertinimas atliktas vadovaujantis 1 ETAS reikalavimais ir EFRAG dvejopo reikšmingumo vertinimo gairėmis. Procesas yra grindžiamas principais, išdėstytais 1 ETAS 3 skyriuje bei 1 ETAS TR 16 str.

Nustatant su verslo etika susijusį poveikį, rizikas ir galimybes buvo konsultuojamasi su AB „Pieno žvaigždės“ vidaus specialistais ir išorės ekspertais. Vertinimo metu išanalizuotos Bendrovės veiklos vietos ir verslo procesai, siekiant nustatyti tiek pačios įmonės, tiek visos vertės grandinės – nuo pradinės iki galutinės grandies – poveikį, rizikas ir galimybes. Analizei atlikti naudota viešai prieinama informacija apie sektorių, įskaitant duomenis iš nacionalinių ir tarptautinių institucijų bei sektoriaus tendencijas. Viešai prieinami duomenys buvo vertinami kaip pakankami su verslo etika susijusių rizikų ir galimybių nustatymui.

Dvejopo reikšmingumo vertinime nustatytas šis su verslo etika susijęs reikšmingas poveikis:

Gyvūnų gerovė. AB „Pieno žvaigždės“ priklauso nuo gyvūninės kilmės produktų, ypač pieno, nes tai yra pagrindinė Bendrovės žaliava. Bendrovė neužtikrina gyvūnų gerovės standartų visoje savo tiekimo grandinėje, nes neturi patvirtinto tiekėjų etikos kodekso ir neatlieka tiekėjų patikrinimų. Jei tiekimo grandinėje nesilaikoma gyvūnų gerovės standartų, kyla rizika, dėl įmonės reputacijos ir pardavimų. Be to, nesilaikant gyvūnų gerovės užtikrinimo reikalavimų, gali kilti gyvūnų sveikatos problemų, dėl kurių gali pablogėti pieno kokybė, gyvūnams gali reikėti medikamentų, tai gali daryti įtaką gaminamų produktų kokybei.

Bendrovė šiuo metu neturi oficialaus tiekėjų etikos kodekso, apimančio gyvūnų gerovės standartus ir neatlieka tiekėjų patikrinimų, tačiau siekia tobulinti savo tiekimo grandinės valdymą ir užtikrinti, kad partneriai atitiktų aukštus etikos standartus bei būtų laikomasi nacionalinių bei tarptautinių gyvūnų gerovę reglamentuojančių teisės aktų nuostatų. AB „Pieno žvaigždės“ 2024-ais metais pirmą kartą atliko dvejopo

reikšmingumo vertinimą, kurio metu identifikavo reikšmingą poveikį gyvūnų gerovei. Bendrovės reikšmingiausi tiekėjai yra Europos Sąjungoje, todėl privalo laikytis nustatytų teisinių reguliavimų. Vis dėlto, Bendrovė pripažįsta, kad tiekėjų etikos kodeksas, kuriame būtų įtraukti aiškūs gyvūnų gerovės kriterijai, būtų svarbus žingsnis, siekiant užtikrinti nuoseklius ir atsakingus sprendimus visoje tiekimo grandinėje. Tai ne tik suteiktų įmonei didesnę kontrolės lygį, bet ir padėtų partneriams geriau suprasti ir įgyvendinti gyvūnų gerovės principus.

Įmonėje yra gaminama ekologiškų produktų linija, kuri patvirtina, kad gamyboje naudojamos žaliavos atitinka ekologiškos gamybos standartus. Pagal nustatytus ekologinės gamybos reikalavimus, visi perkami organiniai ingredientai privalo turėti atitikimą turinčius sertifikatus, išduotus licencijuotos įmonės. Ekologiškas žaliavinis pienas perkamas tik iš sertifikuotų ekologinių ūkių, kuriuose laikomasi ES Reglamento, kuriuo nustatomos taisyklės dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo. Reglamento principai apibrėžia, kad ekologinė gamyba turi išlaikyti augalų ir gyvūnų sveikatą bei palaikyti aukštą gyvūnų gerovės lygį. Gamintojai siekdami išvengti neigiamo poveikio aplinkai ir gyvūnų sveikatai bei gerovei taip pat imasi priemonių, kad prisidėtų prie didelės gyvūnų gerovės ir netoksiškos aplinkos.

G1 Verslo etika

Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės

Gyvūnų gerovė

Esamas
neigiamas
poveikis

Vieta vertės grandinėje			Laikotarpis		
Pradinė grandinė	Savos operacijos	Galutinė grandinė	Trumpalaikis	Vidutinis	Ilgalaikis
●			●	●	●

G1-1 Verslo etikos politika ir įmonės kultūra

AB „Pieno žvaigždės“ verslo etikos politika pagrįsta įmonės vertybėmis, Bendrovės verslo etikos kodeksu taip pat specifinėmis politikomis (privatumo politika, Pranešėjų apsaugos politika), kurios apima kovą su korupcija, duomenų apsauga, IT saugumą, kokybės, maisto saugos ir aplinkos apsaugos principus. Šios politikos padeda mūsų darbuotojams ir tiekėjams priimti sprendimus, atitinkančius etikos standartus. Vadovaujantis šiuo požiūriu įmonė siekia užtikrinti, kad visas verslas būtų vykdomas sąžiningai, etiškai ir socialiai atsakingai visoje vertės grandinėje.

Bendrovės verslo etikos kodeksas nustato svarbiausias vertybes ir elgesio gaires, kurios formuoja teigiamą įmonės kultūrą. Tai užtikrina atsakingą, skaidrą ir sąžiningą elgesį tiek viduje, tiek su išoriniais partneriais, prisidedant prie teigiamo įmonės įvaizdžio ir tvarumo. Svarbiausios gairės, tokios kaip pagarba žmogaus teisėms, detalai nurodo įmonės įsipareigojimus verslo praktikoms, tokioms kaip įvairovė ir sąžininga konkurencija. Rinkoje Bendrovė konkuruoja tik laikydamasi teisės aktuose nustatytų reikalavimų, nedalyvauja draudžiamoje, prieš konkurenciją nukreiptoje veikloje. Bendrovė moka valstybės nustatytus

mokesčius, skaidriai atsiskaito su darbuotojais bei skatina kitus rinkos dalyvius taip pat veikti skaidriai ir laikytis verslo etikos principų. Bendrovė bendradarbiauja su valstybinėmis institucijomis ir teikia joms informaciją, laikydamosi teisės aktų reikalavimų. Be to, užtikrina minimalias socialinės apsaugos priemones pagal EBPO rekomendacijos daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ir nedaro nei neigiamo nei teigiamo poveikio.

Siekiant užtikrinti verslo etikos veiksmingumą, pranešimus apie šio kodekso pažeidimus, taip pat klausimus, susijusius su šiuo verslo etikos kodeksu, bendrovės darbuotojai gali pateikti savo tiesioginiam vadovui, personalo skyriui, Bendrovės vadovams, ar įmesti į specialias anonimines dėžutes, esančias Bendrovės gamybiniuose filialuose. Bendrovės vadovybė yra atsakinga už šio kodekso nuostatų įgyvendinimą ir veiksmų, neatitinkančių šio kodekso nuostatų, netoleravimą. Esant poreikiui, kodeksas peržiūrimas ir atnaujinamas atsižvelgiant į atitinkamus teisės aktų pokyčius.

Verslo etikos kodeksas yra viešai prieinamas Bendrovės interneto svetainėje. Su nuostatomis gali susipažinti Bendrovės klientai, tiekėjai, partneriai, kreditoriai bei kiti asmenys.

Pranešėjų apsauga

Įmonė užtikrina pranešėjų apsaugą per savo pranešimo kanalus internete ir Bendrovės patalpose, taip pat kokybės liniją. AB „Pieno Žvaigždės“ turi pranešimo apie pažeidimus kanalą, kuris leidžia asmenims, tokiems kaip darbuotojai, vadovai, klientai, tiekėjai ir verslo partneriai, pranešti apie bet kokius finansinius ar teisėtus pažeidimus. Kanalas pasiekiamas Bendrovės svetainėje (<https://pienzvaigzdes.lt/lt/content/23-praneseju-apsauga>), ir visi pranešti klausimai yra peržiūrimi ir vertinami paskirto kompetentingo asmens. Įmonė yra pasitvirtinusi Pažeidimų teikimo ir nagrinėjimo tvarką ir pažeidimo pateikimo formą.

Priedai

IRO-2 ETAS atskleidimo reikalavimai, įtraukti į įmonės tvarumo ataskaitą

Atskleidimo reikalavimų sąrašas

Puslapis

2 ETAS Bendroji atskleistina informacija

BP-1 Bendras tvarumo ataskaitos rengimo pagrindas	78
BP-2 Su ypatingomis aplinkybėmis susijusios informacijos atskleidimas	78
GOV-1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo	78
GOV-2 Įmonės administraciniams, valdymo ir priežiūros organams teikiama informacija ir jų sprendžiami tvarumo klausimai	79
GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas	79
GOV-4 Pareiškimas dėl tvarumo išsamaus patikrinimo	79
GOV-5 Tvarumo atskaitomybės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė	80
SBM-1 Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė	80
SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	82
SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	84
IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo proceso aprašymas	89
IRO-2 ETAS atskleidimo reikalavimai, įtraukti į įmonės tvarumo ataskaitą	91

E1 – Klimato kaita

2 ETAS GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas	102
E1-1 Pertvarkos planas klimato kaitai švelninti	102
2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija verslo modeliu	102
2 ETAS IRO-1 Reikšmingas su klimatu susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	102
E1-2 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susijusi politika	103
E1-3 Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai	104
E1-4 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susiję uždaviniai	105
E1-5 Energijos suvartojimas ir jos rūšių derinys	105
E1-6 Bendri 1,2 ir 3 lygių išmesti ŠESD kiekiai ir visas išmestas ŠESD kiekis	106
E1-7 ŠESD absorbavimas ir ŠESD kiekio mažinimo projektai, finansuojami anglies dioksido kreditais	108
E1-8 Anglies dioksido įsikainojimas	108
E1-9 Numatomas finansinis reikšmingų su klimatu susijusių fizinių ir pertvarkos rizikų ir potencialių galimybių poveikis	108

E2 - Tarša

IRO-1 Reikšmingo su tarša susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	109
E2-1 Su tarša susijusi politika	110
E2-2 Su tarša susiję veiksmai ir ištekliai	110
E2-3 Su tarša susiję uždaviniai	111
E2-4 Oro, vandens ir dirvožemio tarša	111
E2-5 Susirūpinimą keliančios medžiagos ir labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos	111

E4 – Biologinė įvairovė ir ekosistemos	
E4-1 Pertvarkos planas ir atsižvelgimas į biologinę įvairovę ir ekosistemas strategijoje ir verslo modelyje	112
SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	112
IRO-1 Reikšmingo su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	112
E4-2 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusi politika	113
E4-3 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję veiksmai ir ištekliai	114
E4-4 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję uždaviniai	114
E4-5 Su biologinės įvairovės ir ekosistemų pokyčiais susiję poveikio rodikliai	114
E4-6 Numatomas reikšmingų su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusių rizikų ir galimybių finansinis poveikis	114
E5 – Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika	
IRO-1 Reikšmingo su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	115
E5-1 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika	117
E5-2 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję veiksmai ir ištekliai	117
E5-3 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję uždaviniai	117
E5-4 Išteklių įvediniai	117
E5-5 Išteklių išvediniai	118
E5-6 Numatomas su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusių reikšmingų rizikų ir galimybių finansinis poveikis	119
S1 – Sava darbo jėga	
SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	121
S1-1 Su sava darbo jėga susijusi politika	122
S1-2 Savos darbo jėgos ir darbuotojų atstovų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	124
S1-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais sava darbo jėga gali išreikšti susirūpinimą	125
S1-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio sava darbo jėgai, su sava darbo jėga susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	126
S1-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	127
S1-6 Įmonės samdomųjų darbuotojų savybės	128
S1-10 Deramas darbo užmokestis	128
S1-11 Socialinė apsauga	129
S1-14 Sveikatos ir saugos rodikliai	129
S1-17 Incidentai, skundai ir stiprus poveikis žmogaus teisėms	129
S2 – Vertės grandinės darbuotojai	
SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	131
S2-1 Su vertės grandinės darbuotojais susijusi politika	132
S2-2 Vertės grandinės darbuotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	132
S2-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vertės grandinės darbuotojai gali išreikšti susirūpinimą	132

S2-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vertės grandinės darbuotojams, su vertės grandinės darbuotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų metodų veiksmingumas	133
S2-5 Uždaviniai susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	133
S4 – Vartotojai ir galutiniai naudotojai	
SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	134
S4-1 Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika	135
S4-2 Vartotojų ir galutinių naudotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	136
S4-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vartotojai ir (arba) galutiniai naudotojai gali išreikšti susirūpinimą	137
S4-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vartotojams ir galutiniams naudotojams, su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų metodų veiksmingumas	137
S4-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	137
G1 – Verslo etika	
GOV-1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo	140
IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	140
G1-1 Verslo etikos politika ir įmonės kultūra	141

2 ETAS IRO-2 EU Duomenų punktų sąrašas

Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFAIR	Nuoroda į 3 ramstį	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą	Nuoroda į ES klimato teisės aktą	Reikšminga / nereikšminga	Puslapis
2 ETAS GOV-1 Lyčių pusiausvyrą valdyboje 21 straipsnio d punktas	1 priedo 1 lentelės 13 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Reikšminga	78
2 ETAS GOV-1 Nepriklausomų valdybos narių dalis procentais 21 straipsnio e punktas			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Reikšminga	78
2 ETAS GOV-4 Pareiškimas dėl išsamaus patikrinimo 30 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 10 rodiklis				Reikšminga	79
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su iškastinių kuru 40 straipsnio d punkto i papunktis	1 priedo 1 lentelės 4 rodiklis	Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 ⁽⁶⁾ 1 lentelė: Kokybinė informacija apie aplinkosauginę riziką ir 2 lentelė: Kokybinė informacija apie socialinę riziką	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Nereikšminga	
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su cheminių medžiagų gamyba 40 straipsnio d punkto ii papunktis	1 priedo 2 lentelės 9 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Nereikšminga	
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su prieštariniais vertinamais ginklais 40 straipsnio d punkto iii papunktis	1 priedo 1 lentelės 14 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 (7) 12 straipsnio 1 dalis, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Nereikšminga	
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su tabako gamyba ir auginimu 40 straipsnio d punkto iv papunktis			Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis,		Nereikšminga	

			Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		
E1-1 ETAS Perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos iki 2050 m. planas 14 straipsnis				Reglamento (ES) 2021/1119 2 straipsnio 1 dalis	Nereikšminga
E1-1 ETAS Įmonės, kurioms netaikomi su Paryžiaus susitarimu suderinti lyginamieji indeksai 16 straipsnio g punktas		449a straipsnis Reglamentas (ES) Nr. 575/2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 1 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Pozicijų kredito kokybė pagal sektorius, išmetamųjų teršalų kiekį ir likutinį terminą	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalies d–g punktai ir 12 straipsnio 2 dalis		Nereikšminga
E1-4 ETAS Išmetamo ŠESD kiekio mažinimo uždaviniai	34 straipsnis 1 priedo 2 lentelės 4 rodiklis	449a straipsnis Reglamentas (ES) Nr. 575/2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 3 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Suderinimo parametrai	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 6 straipsnis		Nereikšminga
E1-5 ETAS Iškastinių išteklių energijos suvartojimas, suskirstytas pagal šaltinius (tik didelį poveikį klimatui darantiems sektoriams) 38 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 5 rodiklis ir 2 lentelės 5 rodiklis				Reikšminga 105
E1-5 ETAS Energijos suvartojimas ir rūšių derinys 37 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 5 rodiklis				Reikšminga 105
E1-5 ETAS Su didelį poveikį klimatui darančių sektorių veikla susijęs energijos suvartojimo intensyvumas 40–43 straipsniai	1 priedo 1 lentelės 6 rodiklis				Reikšminga 105

E1-6 ETAS Bendri 1, 2 ir 3 lygių ir visas išmestas ŠESD kiekis 44 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 1 ir 2 rodikliai	449a straipsnis; Reglamentas (ES) Nr. 575/2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 1 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Pozicijų kredito kokybė pagal sektorius, išmetamųjų teršalų kiekį ir likutinį terminą	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 5 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnis ir 8 straipsnio 1 dalis	Reikšminga	106
E1-6 ETAS Viso išmesto ŠESD kiekio energijos suvartojimo intensyvumas 53–55 straipsniai	1 priedo 1 lentelės 3 rodiklis	Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 3 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Suderinimo parametrai	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 8 straipsnio 1 dalis	Reikšminga	108
E1-7 ETAS ŠESD absoronavimas ir anglies dioksido kreditai 56 straipsnis			Reglamento (ES) 2021/1119 2 straipsnio 1 dalis	Nereikšminga	
E1-9 ETAS Lyginamojo portfelio pozicija su klimatu susijusios fizinės rizikos atžvilgiu 66 straipsnis			Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	Palaiapsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E1-9 ETAS Piniginių sumų suskirstymas pagal ūmią ir lėtinę fizinę riziką, 66 straipsnio a punktas		Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 46 ir 47 straipsniai; 5 šablonas. Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios fizinės rizikos rodikliai. Su fizine rizika susijusios pozicijos.		Palaiapsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E1-9 ETAS Svarbaus turto, kuriam kyla reikšminga fizinė rizika, buvimo vietos nustatymas 66 straipsnio c punktas					

E1-9 ETAS Įmonės nekilnojamojo turto balansinės vertės suskirstymas pagal energijos vartojimo efektyvumo klases; 67 straipsnio c punktas	Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 34 straipsnis; 2 šablonas. Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Paskolos, užtikrintos nekilnojamoju turto. Užtikrinimo priemonės energijos vartojimo efektyvumas	Palaiapsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas
E1-9 ETAS Portfelio pozicijos mastas su klimatu susijusių galimybių atžvilgiu 69 straipsnis	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 II priedas	Palaiapsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas
E2-4 ETAS Kiekvieno į E-IPTR reglamento (Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro reglamento) II priedą įtraukto teršalo kiekis, išmestas į orą, vandenį ir dirvožemį, 28 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 8 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 2 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 1 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 3 rodiklis	Nereikšminga
E3-1 ETAS Vandens ir jūrų išteklių 9 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 7 rodiklis	Nereikšminga
E3-1 ETAS Priimta politika 13 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 8 rodiklis	Nereikšminga
E3-1 ETAS Tvarūs vandenynai ir jūros 14 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 12 rodiklis	Nereikšminga
E3-4 ETAS Bendras apytakinio vandens ir pakartotinai panaudoto vandens kiekis 28 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 6.2 rodiklis	Nereikšminga
E3-4 ETAS Bendras vandens suvartojimas (m3) pagal nuosavų operacijų grynąsias pajamas 29 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 6,1 rodiklis	Nereikšminga

2 ETAS SBM 3 - E4 16 straipsnio a punkto i papunktis	1 priedo 1 lentelės 7 rodiklis		Reikšminga	112
2 ETAS SBM 3 - E4 16 straipsnio b punktas	1 priedo 2 lentelės 10 rodiklis		Nereikšminga	
ETAS SBM 3 - E4 16 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 14 rodiklis		Nereikšminga	
E4-2 ETAS Tvaraus žemės naudojimo ir (arba) žemės ūkio praktika ar politika 24 straipsnio b punktas	1 priedo 2 lentelės 11 rodiklis		Reikšminga	113
E4-2 ETAS Tvaraus vandenynų ir (arba) jūrų naudojimo praktika ar politika 24 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 12 rodiklis		Nereikšminga	
E4-2 ETAS Politika, skirta miškų kirtimo klausimui spręsti 24 straipsnio d punktas	1 priedo 2 lentelės 15 rodiklis		Reikšminga	113
E5-5 ETAS Neperdirbtos atliekos 37 straipsnio d punktas	1 priedo 2 lentelės 13 rodiklis		Nereikšminga	
E5-5 ETAS Pavojingosios atliekos ir radioaktyviosios atliekos 39 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 9 rodiklis		Nereikšminga	
2 ETAS - SBM3 - S1 Su priverčiamuoju darbu susijusių incidentų rizika 14 straipsnio f punktas	I priedo 3 lentelės 13 rodiklis		Nereikšminga	
2 ETAS - SBM3 - S1 Su vaikų darbu susijusių incidentų rizika 14 straipsnio g punktas	I priedo 3 lentelės 12 rodiklis		Nereikšminga	
S1-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 20 straipsnis	I priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis		Nereikšminga	
S1-1 ETAS Išsamaus patikrinimo politika, taikytina į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas Nr. 1–8 įtrauktiems aspektams 21 straipsnis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	Reikšminga	122
S1-1 ETAS Prekybos žmonėmis prevencijos procesai ir priemonės 22 straipsnis	I priedo 3 lentelės 11 rodiklis		Nereikšminga	

S1-1 ETAS Nelaimingų atsitikimų darbe prevencijos politika arba valdymo sistema 23 straipsnis	I priedo 3 lentelės 1 rodiklis		Reikšminga	122
S1-3 ETAS Skundų teikimo ir (arba) skundų nagrinėjimo mechanizmas 32 straipsnio c punktas	I priedo 3 lentelės 5 rodiklis		Reikšminga	125
S1-14 ETAS Mirčių ir su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičius ir lygis 88 straipsnio b ir c punktai	I priedo 3 lentelės 2 rodiklis	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	Reikšminga	129
S1-14 ETAS Dėl sužalojimų, nelaimingų atsitikimų, žūčių ar ligų prarastų darbo dienų skaičius 88 straipsnio e punktas	I priedo 3 lentelės 3 rodiklis		Reikšminga	129
S1-16 ETAS Nekoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas 97 straipsnio a punktas	I priedo 1 lentelės 12 rodiklis	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	Nereikšminga	
S1-16 ETAS Per didelis vykdomojo direktoriaus darbo užmokesčio koeficientas 97 straipsnio b punktas	I priedo 3 lentelės 8 rodiklis		Nereikšminga	
S1-17 ETAS Diskriminacijos atvejai 103 straipsnio a punktas	I priedo 3 lentelės 7 rodiklis		Reikšminga	129
S1-17 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 104 straipsnio a punktas	I priedo 1 lentelės 10 rodiklis ir 3 lentelės 14 rodiklis	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis	Reikšminga	129
2 ETAS - SBM3 - S2 Didelė vaikų darbo arba priverčiamojo darbo rizika vertės grandinėje 11 straipsnio b punktas	I priedo 3 lentelės 12 ir 13 rodikliai		Nereikšminga	
S2-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 17 straipsnis	I priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis		Nereikšminga	

S2-1 ETAS Su vertės grandinės darbuotojais susijusi politika 18 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 11 ir 4 rodikliai		Reikšminga	132
S2-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 19 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis	Reikšminga	132
S2-1 ETAS Išsamaus patikrinimo politika, taikytina į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas Nr. 1–8 įtrauktiems aspektams 19 straipsnis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	Reikšminga	132
S2-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje, susiję su vertės grandinės pradine ir galutine grandimis 36 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis		Nereikšminga	
S3-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 16 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis		Nereikšminga	
S3-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, TDO principų arba EBPO rekomendacijų nesilaikymas 17 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis	Nereikšminga	
S3-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje 36 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis		Nereikšminga	
S4-1 ETAS Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika 16 straipsnis	I priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis		Reikšminga	135
S4-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis	Deleguotojo reglamento	Nereikšminga	

EBPO rekomendacijų nesilaikymas 17 straipsnis		(ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis	
S4-4 ETAS	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis		Nereikšminga
Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje 35 straipsnis			
G1-1 ETAS	1 priedo 3 lentelės 15 rodiklis		Nereikšminga
Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją 10 straipsnio b punktas			
G1-1 ETAS	1 priedo 3 lentelės 6 rodiklis		Nereikšminga
Pranešėjų apsauga 10 straipsnio d punktas			
G1-4 ETAS	1 priedo 3 lentelės 17 rodiklis	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	Nereikšminga
Baudos už kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu įstatymų pažeidimus 24 straipsnio a punktas			
G1-4 ETAS	1 priedo 3 lentelės 16 rodiklis		Nereikšminga
Kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu standartai 24 straipsnio b punktas			

Adresas

Perkūnkiemio g. 3, LT-12127,
Vilnius, Lietuva

Telefono numeris

(+370 5) 246 14 14

Elektroninis paštas

info@pienzvaigzdes.lt

Internetinė svetainė

www.pienozvaigzdes.lt

PIENO ŽVAIGŽDĖS